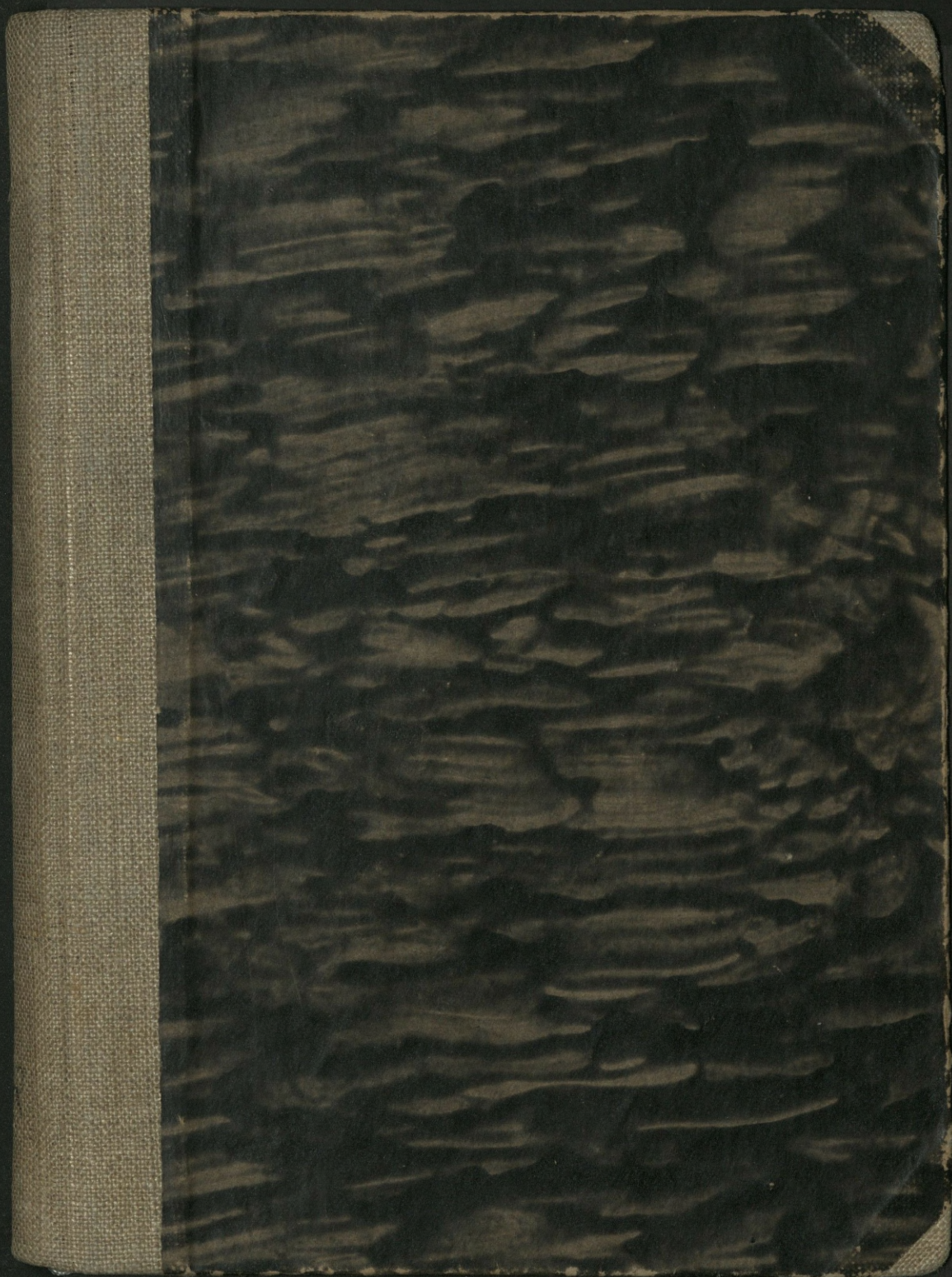
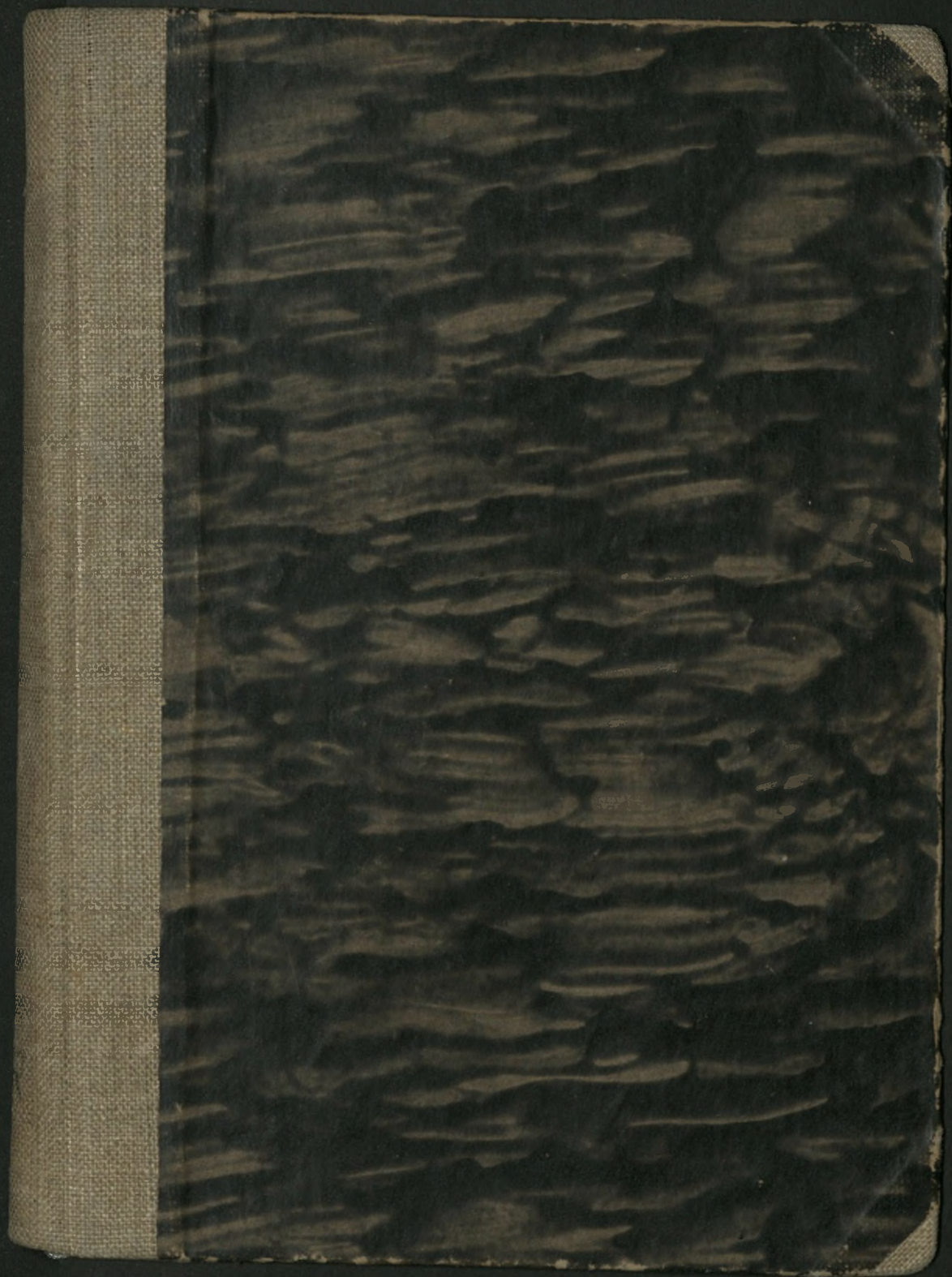

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

ROZKAZY

i

ODEZWY

DOWÓDZTWA

GŁÓWNEGO

GWARDEI LUDOWEJ

ZAKŁADY
GRAFICZNE
W. I. N. W.
w ŁODZI

MATERIAŁY DO HISTORII ODRODZONEGO WOJSKA POLSKIEGO

Tom I

2. 192

ROZKAZY I ODEZWY

DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ

(1942 — 1944)

idop/e
jed. 292

57. 205
001

GŁÓWNY ZARZĄD POLITYCZNO-WYCHOWAWCZY WOJSKA POLSKIEGO
NAKŁADEM WOJSKOWEGO INSTYTUTU NAUKOWO-WYDAWNICZEGO

1946

355.48(458)/d: 3222

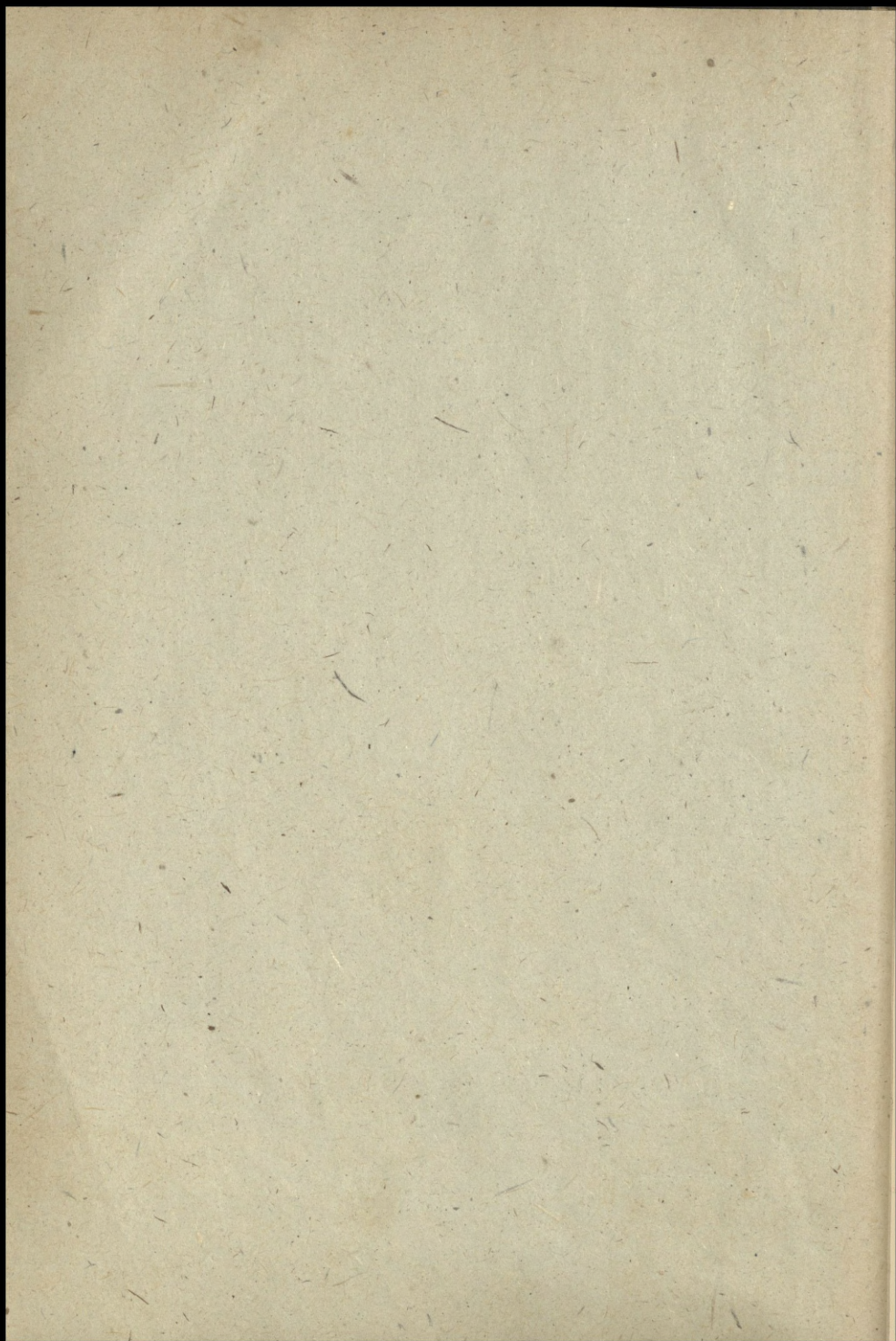
4766

10168/1

R02. 8-3
10D.

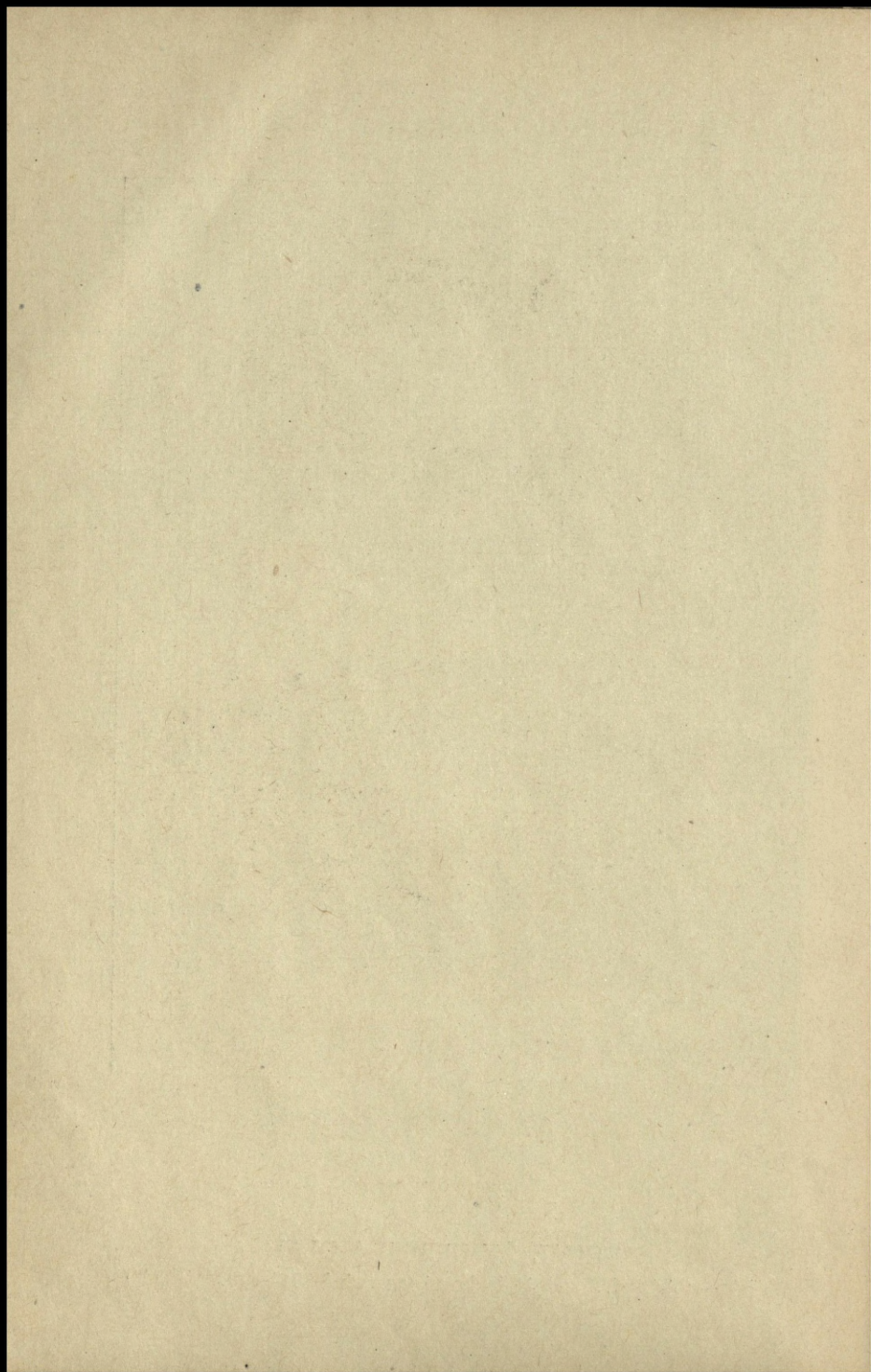
„Rozkazy i Odezwy Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej” — to pierwszy tom „Materiałów do historii Odrodzonego Wojska Polskiego”. Tym samym zapoczątkowany zostaje cykl wydawnictw, obrazujący na podstawie źródłowych materiałów ogromny dorobek bojowy i organizacyjny Odrodzonego Wojska Polskiego, w okresie wojny zarówno w Kraju, jak i zagranicą”.

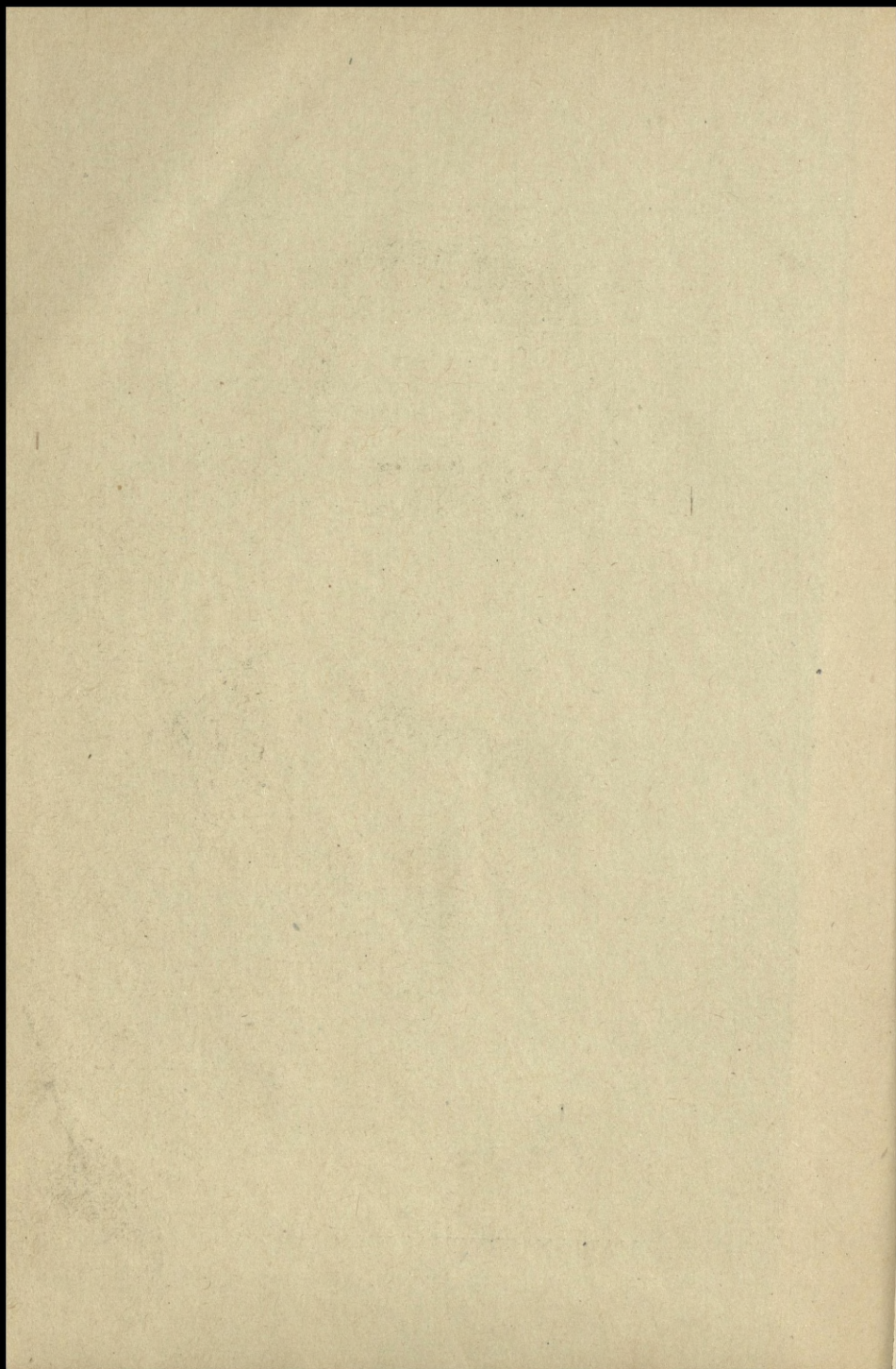
MICHAŁ ŻYMIERSKI (ROLA)

doradca wojskowy Gwardii Ludowej (wrzesień 1943—styczeń 1944)

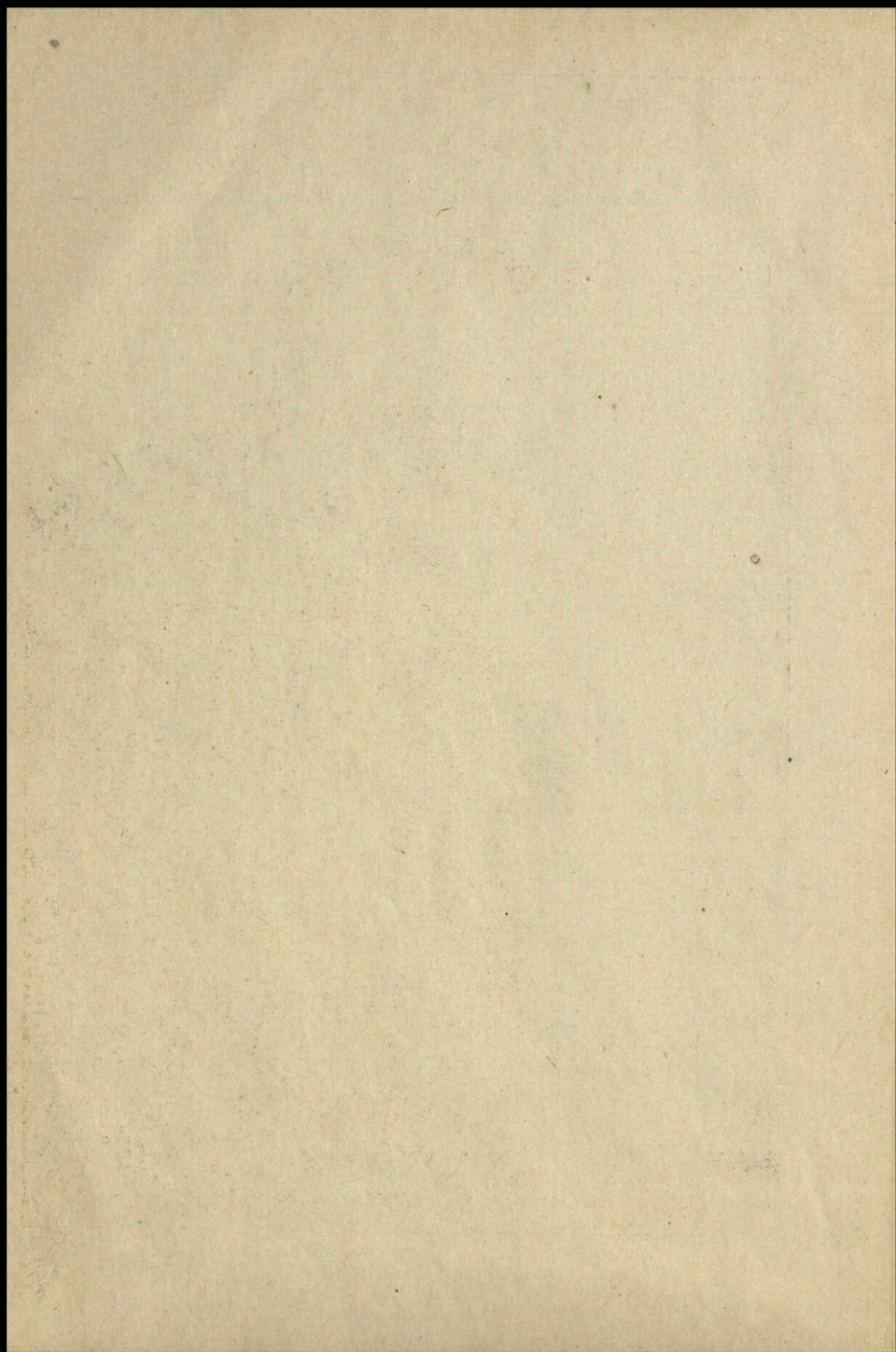

MARIAN SPYCHALSKI (MAREK)
pierwszy szef sztabu Gwardii Ludowej (styczeń–wrzesień 1942)

FRANCISZEK JÓŻWIAK (WITOLD)
szef sztabu Gwardii Ludowej (wrzesień 1942–styczeń 1944)

I.

Rozkazy Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej odzwierciedlają różne etapy walki narodu polskiego, trudności organizacyjne i polityczne, z jakimi gwardziści musieli walczyć, oraz metody walki z wrogiem.

Rozkazy Dow. Gł. G. L. — to w walce z okupantem element twórczy, element świadomości i planowania. Świadczą one o tym, w jakim stopniu walka ta była kierowana, jak doświadczenia jednego terenu były przenoszone na cały kraj, jak Gwardia Ludowa rozwiązywała zadania, stojące przed narodem, walczącym o wolność.

Zbiór rozkazów ma stanowić dla badacza tego okresu źródło historyczne, materiał, z którego czerpać będzie uczony i poeta, polityk i żołnierz.

Aby dla każdego czytelnika jasne były sens i wymowa tych rozkazów, aby ułatwić mu zrozumienie zagadnień, jakimi żył ten, tak jeszcze bliski, a tak mało znany okres historyczny — niezbędne jest dodanie krótkiego komentarza do zgromadzonych dokumentów.

Pierwsze uwagi dotyczą powstania Gw. Lud.; daty pierwszego dokumentu. Jakie przyczyny, jakie okoliczności spowodowały wydanie pierwszego rozkazu właśnie dnia 15 maja 1942 r.? Jakież warunki zewnętrzne i wewnętrzne, które miały wpływ na walkę narodu z okupantem w kraju, uczyniły wydanie tego rozkazu naturalną koniecznością historyczną? Z jakich doświadczeń zrodził się ów pierwszy rozkaz po trzech niespełna latach okupacji? Chcemy wyjaśnić tę sprawę zasadniczo, ponieważ niektórzy chcieliby narzucić fałszywy pogląd, że Gw. Ludowa powstała, jako organizacja narzucona z zewnątrz. Ci, którzy nie dostrzegli lub dostrzec nie chcieli tych głębokich prądów, które nurtowały społeczeństwo polskie od pierwszych dni niewoli, nie mogą zrozumieć drogi, jaką przeszedł naród polski poprzez wszystkie doświadczenia, opory i sukcesy, poczynwszy od żywiołowych, jednostkowych wystąpień przeciw okupantowi, aż do zorganizowanej, planowej akcji zbrojnej. Jeden z jej dokumentów stanowią właśnie rozkazy Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej. Aby więc drogę tę zrozumieć, musimy cofnąć się do okresu lat 1939 — 1942.

Sytuację międzynarodową można wyraźnie podzielić na dwa okresy. Pierwszy datuje się od 1.IX.1939 r. do 22.VI. 1941 r. Był to okres zwycięstw niemieckich, triumfalnego pochodu hitleryzmu po Europie, okres wojny błyskawicznej,

bicia krajów w pojedynkę dzięki zdradzie wewnątrz nich. Był to okres rozbicia sił antyhitlerowskich dzięki monachijskiej polityce Chamberlaina sprzed 1939 roku. Brak było siły, któraaby przeciwstawiła się hitlerowskiemu Niemcom. Błyskawiczna, niespodziewana klęska wrześniowa, brak perspektywy politycznej, poczucie bezbronności i osamotnienia, złudne nadzieje na zakończenie wojny wiosną 1940 r., przekreślone upadkiem Francji, bezpośrednie zagrożenie W. Brytanii i niepokój o wynik „bitwy o Anglię” — wszystkie te okoliczności, wynikające z sytuacji międzynarodowej, wpływały na organizację walki w kraju, wyciskając piętno tymczasowości i rozbicia na pierwszych poczynaniach organizacyjnych. Poza tym olbrzymia masa wojsk niemieckich, zgromadzona na ziemiach polskich w miesiącach powrzesniowych 1939 — 1940 r. i później w okresie przygotowywania napaści na Związek Radziecki w 1941 r. — ograniczała możliwości zakrojonej na większą skalę akcji zbrojnej.

Ograniczały ją również przyczyny wewnętrzne. Walka zbrojna wymaga przygotowań, przede wszystkim organizacyjnych, następnie materialnych i moralnych. Trzeba było wypracować formy walki narodowo-wyzwoleńczej w najzupełniej nowych warunkach. Rozczarowanie i przygnębienie, wywołane ogromem klęski, rozbicie przedwrześniowych organizacji politycznych i ich częściowe zewnętrzne i wewnętrzne bankructwo — wszystkie te przyczyny spłotyły się i spowodowały brak koniecznych dla walki zbrojnej warunków — w okresie od września 1939 r. do czerwca — lipca 1941 roku.

Prócz niewielkiej akcji partyzanckiej w miesiącach zimowych 1939 — 1940 r. którą można ocenić, jako ostatnie echo kampanii wrześniowej — nie ma w tym pierwszym okresie większej akcji zbrojnej. Walka narodu polskiego ujawnia się w innych formach.

Na terenie kraju powstają liczne, niepowiązane ze sobą, luźne grupy, koła i związki. Opierają się one w zasadzie na starych, przedwojennych znajomościach, na starych kontaktach i więziach organizacyjnych. Z reguły ograniczają się one do lokalnych, miejscowych grup. Dopiero zaczyna się tworzyć powiązanie między poszczególnymi terenami. Żadna jeszcze organizacja nie posiada scentralizowanego, krajowego, sprawnie działającego aparatu.

Formy oporu tego pierwszego okresu cechuje w pierwszym rzędzie żywiołowość. Najczęstszą formą akcji jest słuchanie i kolportowanie wiadomości radiowych, wydawanie i rozpowszechnianie prasy podziemnej, napisy na murach. Manifestacje ograniczają się do składania wieńców na pomnikach

w rocznice narodowe. Ukrywa się broń. W początkach 1941 r. mają miejsce pierwsze zabójstwa konfidentów Gestapo. Pierwszy okres to jakby mobilizacja sił narodu do dalszej walki, wówczas, kiedy nastąpi moment sprzyjający.

Moment ten następuje z chwilą wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej. 22 czerwca 1941 r. wojna wchodzi w nowy etap. Powstaje — wbrew nadziei Hitlera — blok aliantów, blok jedności działania sił demokracji. Jesień 1941 r. — to krach wojny błyskawicznej, to pierwsze klęski niemieckie w tej wojnie. Znikła możliwość jakiegos kompromisu. Wiadomo już, że wojna będzie przewlekła, zażarta, na śmierć i życie, gdyż jest to wojna w obronie ludzkości i postępu.

Na tyłach armii niemieckiej powstaje nowy front — działania partyzanckie rozwijają się na ziemi radzieckiej i w Jugosławii. Olbrzymia masa wojsk odpłynęła z ziem polskich daleko na wschód. Wróg związał swe siły na froncie wschodnim, ucisk terroru chwilowo zelżał. Te obiektywne, zewnętrzne przyczyny stworzyły nowy etap rozwoju walki narodu polskiego, etap, który mógłby stać się kolejnym stopniem do końcowego stadium rozprawy z wrogiem.

Sformowane w poprzednim okresie organizacje wojskowe różnych ugrupowań miały już zmagazynowane mniejsze lub większe zapasy broni, miały przygotowane, mniej lub bardziej liczne, wyszkolone kadry ludzkie. Ten subiektywny niejako warunek umożliwiał podjęcie walki czynnej z okupantem jeszcze latem — jesienią 1941 r.

Lecz grupy, które nadają ton podziemi, które zorganizowały się najwcześniej dzięki poparciu politycznemu i finansowemu emigracji londyńskiej, grupy i organizacje w znacznym stopniu przesiąknięte duchem i atmosferą polityczną sanacji — nie chcą wykorzystać nowowytworzonej sytuacji dla walki zbrojnej. Nie rzucają haseł walki czynnej, ani też nie rozpoczynają jej. ZWZ (Związek Walki Zbrojnej), a za nim inne organizacje wojskowe trwają w t.zw. walce cywilnej. Była to w ówczesnych warunkach forma walki mało dla wroga szkodliwa. Bierny opór nie mobilizował narodu, nie atakował wroga, nie stanowił dostatecznego oręża obrony i odwetu. Przeciwnie — walka cywilna rozpraszała siły narodu, pozostawiała obronę narodu, jako całości, każdemu poszczególnemu Polakowi, jego sprytowi i możliwościom osobistym (najczęściej zresztą gotówkowym).

W dwóch najważniejszych dla narodu polskiego sprawach, w sprawie niszczenia żywych sił narodu w okresie obław i łapanek, wysiedleń i wzmożonego terroru, oraz w sprawie wygłodzenia kraju w okresach rąbunku kontyngentów — t.zw.

To rozmyślne hamowanie walki, ta fałszywa koncepcja polityczna jest podstawą polityki bierności wobec okupanta, politycznym uzasadnieniem „stania z bronią u nogi”, jest czynnikiem, który miast łączyć — rozbija jedność walczącego narodu polskiego i jedność państw sprzymierzonych.

Ale naród żywiłowo odczuwa konieczność walki zbrojnej. Zimą 1941—42 r. rozpoczyna się, początkowo nieśmiało — ruch zbrojny.

Aktywizują się dawne i organizują nowe, mniejsze i większe, liczne na terenie całego kraju grupy i związki wśród robotników i chłopów, wśród inteligencji i postępowej młodzieży. Propagują one walkę czynną, opartą o przyjazny stosunek do ZSRR. Powstaje w Warszawie i woj. warszawskim Związek Walki Wyzwoleńczej, Związek Przyjaciół ZSRR, Sierp i Młot, Robotniczo-Chłopska Organizacja Bojowa, Proletariusz, w Krakowie działa Polska Ludowa, w Łodzi Komitety Sabotażowe, na terenie lubelskiego i radomskiego cały szereg związków robotniczo-chłopskich. Wiele grup działa bezimiennie, skupiając się wokół poszczególnych działaczy.

Lewica robotnicza i chłopska, rozbita przed wojną przez agenturę piłsudczyzny, teraz w najtrudniejszym okresie, decydującym dla istnienia narodu — zrzuca z siebie jarmzo błędów przeszłości, hartuje w walce swe szeregi, wychowuje nowe ofiarne i bohaterskie kadry bojowników — organizatorów i dowódców.

Albowiem walkę o wyzwolenie narodu można było poprowadzić jedynie w oparciu o nową linię polityczną. Można było ją prowadzić tylko wbrew fałszywej, zgubnej dla Polski koncepcji „dwóch wrogów”, tylko przez zaprzeczenie jej i ostateczne z nią zerwanie w codziennej praktyce akcji bojowej.

Polska Partia Robotnicza w oparciu o nową koncepcję polityczną — jedności narodu w walce z hitlerowskim okupantem, w walce szerokiej, masowej, zorganizowanej — scalała wyżej wymienione organizacje niepodległościowe. Tylko na tej platformie mogła ona stać się organizatorem czynnej, zbrojnej walki w ramach Gwardii Ludowej. Przez tę walkę budował się sojusz narodu polskiego z narodami Związku Radzieckiego, w tej walce odradzał się naród polski, walką tą naród polski wносił swój wkład w dzieło wyzwolenia.

Skromne były początki tej walki. Lecz pierwszy krok uczyniony, pierwszy rozkaz wydany, pierwszy oddział pod dowództwem Franka Małego (Franciszka Zubrzyckiego) wymaszerował w pole.

Pierwszy rozkaz Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej z dnia 15 maja 1942 r. to dokument świadczący o planowości

i świadomości wnoszonej do żywiołowego pędu do walki, jaki odczuwał wówczas cały naród w związku z powstaniem nowych możliwości. Gwardia Ludowa powstała w chwili, gdy żadna organizacja wojskowa czy polityczna delegatury londyńskiego rządu walki tej nie podjęła, gdy upłynął już pewien okres czasu, konieczny dla przygotowania platformy ideologicznej i form organizacyjnych tej walki.

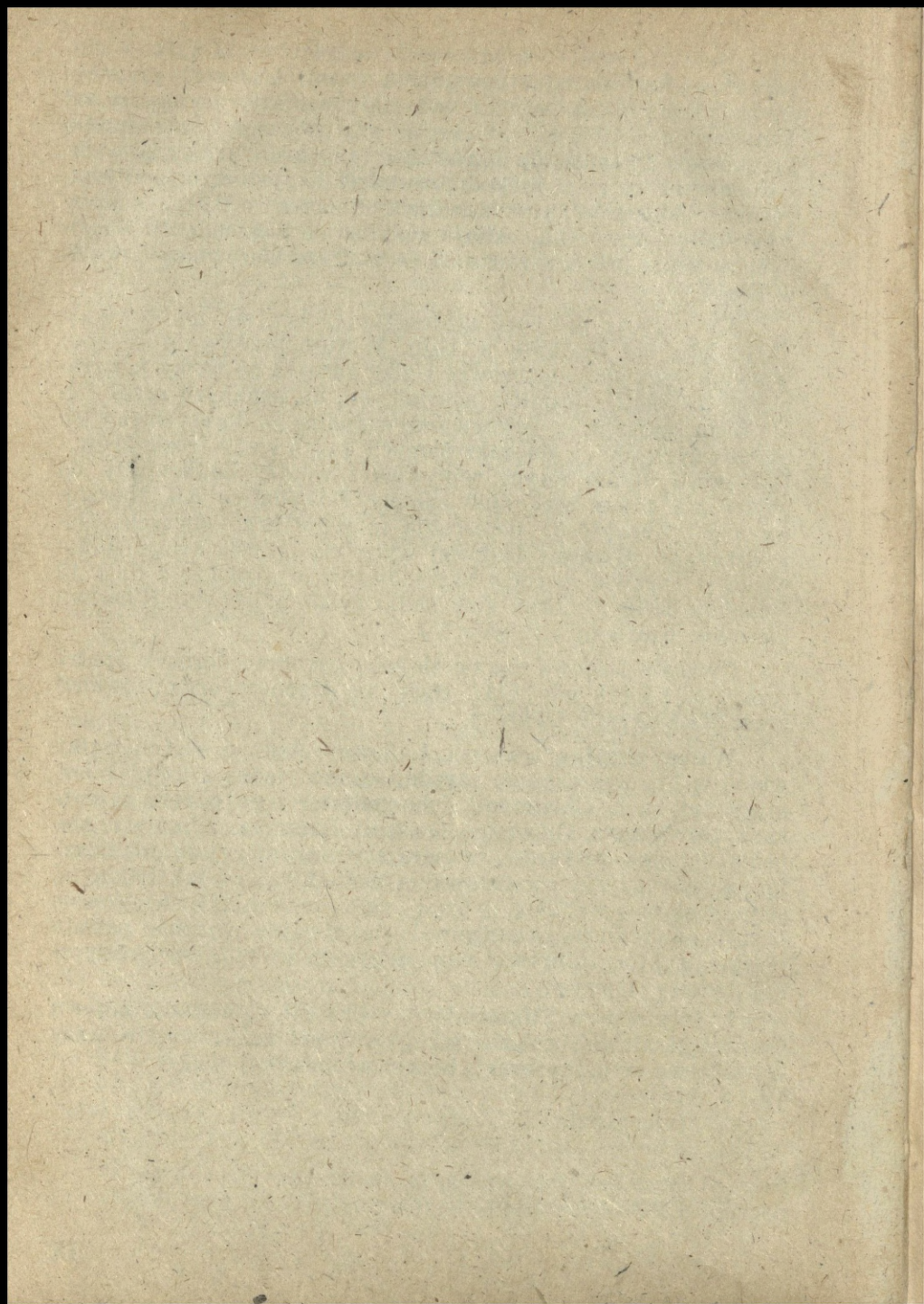
Pierwszy warunek walki zbrojnej — broń — znajduje się u gwardzistów w bardzo skąpej ilości. Jest to częściowo broń ukryta w 1939 r. i wykopana z ziemi, ale przede wszystkim — *zdobyta na wrogu, w walce*. Pierwszy okres walki G.L. stoi pod znakiem walki o broń.

Świadczą o tym liczne dokumenty (patrz rozkaz dzienny z dnia 15.VII.42 r., Odezwa w sprawie Daru Narodowego VII.42 r., w sprawie tworzenia oddziałów partyzanckich IX.42 r.). Tymczasem broń zmagazynowana w ZWZ — rdzewieje bezczynnie.

Gwardii Ludowej brak wyszkolonych dowódców. Kadra oficerska siedzi w ZWZ. W rozkazach personalnych, jeśli spotyka się przeszkolonych wojskowych z W.P. — to nie wyżej porucznika, kapitana. Pierwszymi dowódcami są najczęściej ofiarni Dąbrowszczacy, zaprawieni w bojach z faszyzmem na dalekiej ziemi hiszpańskiej. Zbiegli z niewoli niemieckiej jeńcy sowieccy niejednokrotnie służą gwardzistom swym doświadczeniem wojskowym. W walce wyrasta nowy typ partyzanckiego dowódcy. Walka G.L. w każdym miesiącem rozwija się i umacnia, przechodzi od form bardziej prymitywnych do wyższych.

II.

Utworzenie Gwardii Ludowej stanowi początek ofensywy, ataku na wroga. G.L. powstaje w okresie, leżącym niejako między dwoma wzniesieniami fal teroru. Nie można jej sprowadzić jedynie do refleksu, odpowiedzi na politykę wyniszczania narodu polskiego, stosowanej od początku okupacji przez Niemców. I z drugiej strony terror nie jest wywołany tylko walką. Niemcy terror stosują „prewencyjnie“. I dlatego walka Gwardii Ludowej — to nie żywiołowy odruch, ale świadomy akt woli narodu, z daleką perspektywą polityczną. Od swego początku zasadnicze formy terroru pozostają te same: zmienia się tylko ich zasięg i nasilenie. Od samego początku okupant stosuje wysiedlanie z ziem zachodnich, obejmujące setki tysięcy i miliony ludzi, wywożenie do Rzeszy na roboty i do obozów. Od początku okupant stosuje zasadę odpowiedzialności zbiorowej, rabunki, egzekucje. Wypowiedzi oficjalnych przed-

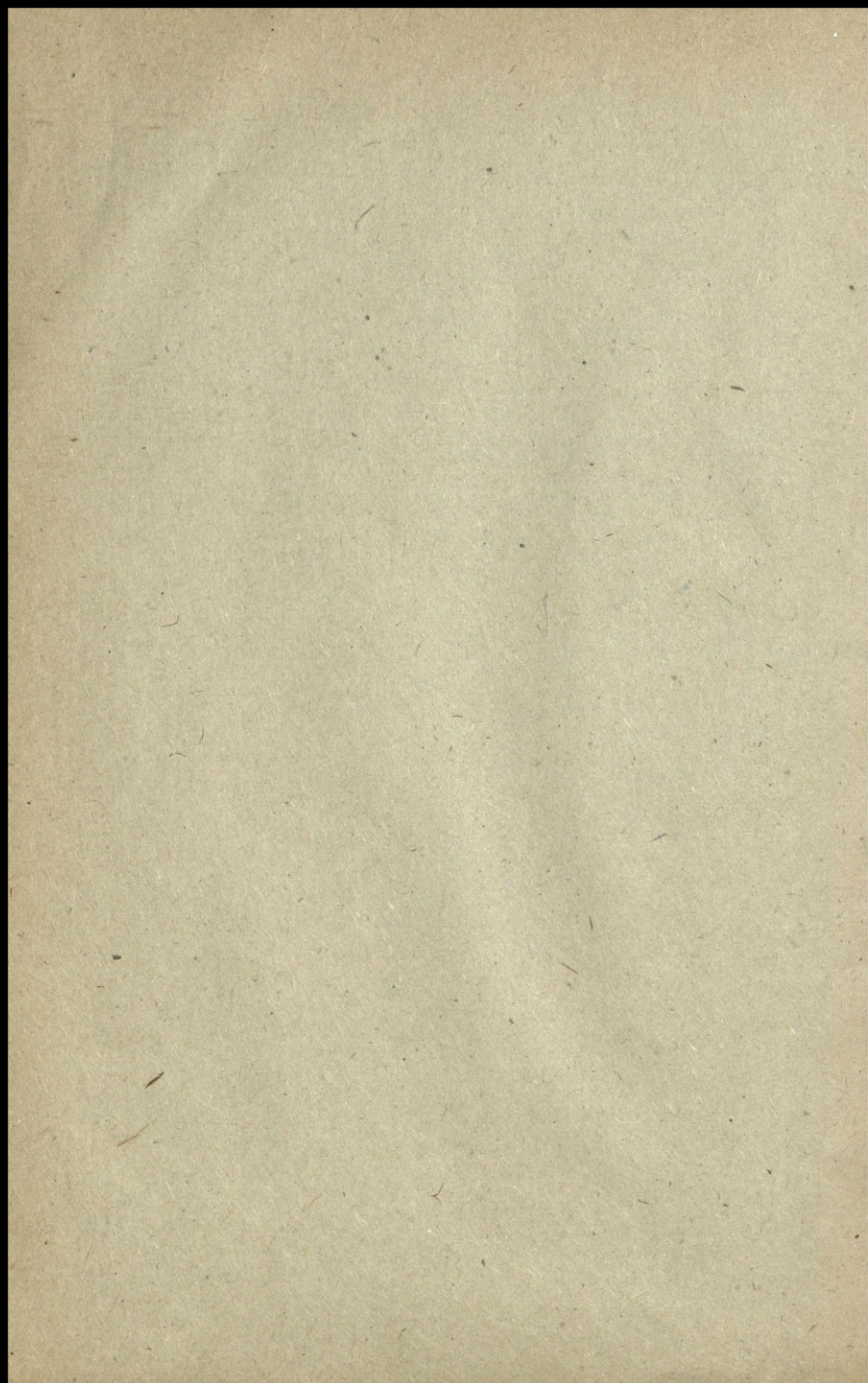

C Z Ę Ś Ć I

**ROZKAZY I ODEZWY DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO
GWARDII LUDOWEJ**

15.V.1942

25.I.1944

ROZKAZ z dn. 15 maja 1942 r.*)

**DO ODDZIAŁÓW GWARDII LUDOWEJ, WYRUSZAJĄ-
CYCH W POLE.**

Gwardziści, Partyzanci!

Dziś, zgodnie z obowiązkiem wiernych synów Polski, wyruszacie w pole. Wyruszacie w momencie zaostarzających się zmagają na froncie wschodnim, w momencie, kiedy dowództwo rozbójniczej armii hitlerowskiej czyni rozpaczliwe próby utrzymania swych pozycji i przejścia do ofensywy, kiedy rzuca na front ostatnie rezerwy w ludziach i materiale wojennym, aby odwlec moment swej niechybnej klęski.

Nie jesteście pierwsi. Pierwsze oddziały partyzanckie wyszły w pole jeszcze jesienią 1941 r., a wczesną wiosną, jeszcze przy śniegu, rozpoczęły ożywioną działalność nowe oddziały na terenie lubelszczyzny, a trochę później w brzeskim i w „Galicii”. Poszczególne wystąpienia miały miejsce i w środkowej Polsce. Okres walki partyzanckiej jest już na dobre rozpoczęty. Zadaniem waszym jest przenieść walkę partyzancką do centrum Polski. Inne oddziały rozpoczną ją na terenach, wcielonnych do Rzeszy, i w pozostałych dzielnicach.

Bezpośrednim waszym bojowym zadaniem jest: niszczenie dróg i dezorganizowanie dowozu materiałów wojennych i wojska na front, niszczenie wszelkiego rodzaju obiektów wojennych i zakładów, pracujących dla armii, wybijanie załóg policyjnych i mniejszych oddziałów wojskowych, rozpędzanie administracyjnych organów okupanta, niszczenie sieci łączności, dezorganizowanie aparatu, zaopatrującego okupanta w żywność i niszczenie jej składów, — wogóle szkodenie okupantowi na każdym kroku, zmuszanie go do ciągłej czujności i trwogi, do zdawania straży, do odwoływania coraz to nowych jednostek z frontu dla ochrony swego bezpieczeństwa na tyłach.

Działajcie śmiało i bezwzględnie!

Mścijcie na wrogu każdą jego podłość, popełnioną na polskiej ziemi. Bezpośrednią naszą rezerwą i zapleczem jest cały naród polski, jest każdy uczciwy Polak, spotkany na drodze naszej walki.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 1.

Idźcie zgodnie do walki z każdym, kto jej szczerze pragnie.
) Nie jesteście ostatni. Za Wami pójdą nowe setki i tysiące.
Polskie bory, pola, drogi, wsie zaludnią się oddziałami party-
zantów — bojowników o wolność.

Śmiało więc naprzód. Przyjdzie niezadługo chwila, kiedy
cały naród chwyci za broń i stanie do walki, by zadać śmierć
wrogowi na zawsze, by osiągnąć cel ostateczny — N i e p o d l e-
g ł o ś ć.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ. .

ROZKAZ UROCZYSTY.

W walce o Wolność na froncie partyzanckim padli pierwsi żołnierze Gwardii Ludowej.

GWARDZIŚCI!!!

Oddajcie cześć swym poległym Towarzyszom.

WSTAŃCIE! BACZNOŚĆ!

Byli to wierni synowie Polski. Polegli śmiercią bohaterów.

Pamięć o nich nie zaginie w sercach naszych, w sercach Polskiego Narodu.

Śmierć ich pomścicie stokrotnie.

Imiona ich, jako symbol cnoty żołnierskiej, poniesiecie wysoko, jako wasze sztandary. Nieście je z honorem w bój. Z nimi będzie łatwiej bić wroga, zwyciężać i spokojnie umierać na polu chwały.

Niech łza nie shańbi waszego oka. Niech trwoga nie weźmie się do waszych serc. Ich dzieło żyje w was. Ich walkę wy przedłużacie.

GWARDZIŚCI!

Nie jeden z was poległ jeszcze w walce, jest to nieuniknione. W tym nie ma tragedii dla dzieła, o które walcycie. Byleby tylko sztandar walki wciąż był niesiony wysoko. Byleby nie shańbić go tchórzostwem i dezercją.

GWARDZIŚCI!

Idźcie w ślady tych, którzy lat pięć temu opuścili kraj i po wielkich trudach zaszli aż na ziemię hiszpańską, by przelać swą krew w walce z tym samym wrogiem, który dziś gnębi naszą Ojczyznę. Ich dzieło okazało się nieśmiertelnym. Wnuki, prawnuki nasze w innych już czasach będą o nich słuchać legendy bohaterskie.

Dziś podjęliście nie mniejsze dzieło, niż dzieło „dąbrowszczaków“. Dziś bijecie się na własnej ziemi o własną wolność.

Zwyciężyć musicie! Zwycięża dzieło tych, którzy życia nie szczędzą!

Nie szczędźcie życia dla sprawy!

Cześć bohaterom!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

(GWARDZISTA Nr 4, 10 lipiec 1942 r.)

WYJAŚNIENIE DO ROZKAZU DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO
GWARDII LUDOWEJ Z DNIA 15. VII. 42 r. *)

I

O pochwałach.

a) Pochwały udziela się: za wzorową pracę bojowo-organizacyjną; za dobre wywiązanie się z zadań bojowych; za poszczególne przejawy przykładowego prowadzenia się.

b) Pochwały udzielają swym podkomendnym wszyscy bez wyjątku dowódcy i szefowie ustnie osobiście lub przez niższych dowódców; drogą wewnętrznego i pisemnego rozkazu; przed frontem oddziału.

O pochwałach D-twa Gł. G. L.

a) Pochwały D-twa Gł. G. L. (III stopnia) udziela się za ofiarną i owocną pracę bojowo-organizacyjną, za poszczególne dzielne postęпки, za dzielne wykonanie zadania bojowego.

b) Pochwały specjalne (II stopnia) udziela się: za wyjątkowe zasługi w dziedzinie bojowo-organizacyjnej; za przykładowe wykonanie trudnego zadania bojowego; za poszczególne przykłady wielkiej odwagi i poświęcenia.

c) Pochwały najwyższej (I stopnia) udziela się za czyny bohaterskie.

d) Pochwały D-twa Gł. G. L. wszystkich stopni odpowiadają odznaczeniom medalem w armii regularnej.

e) Pochwały Dow. Gł. G. L. są publikowane i bezpośrednio i uroczystie doręczane osobom zainteresowanym.

f) Dow. Gł. G. L. udziela pochwał z własnej inicjatywy lub na wnioski poszczególnych dowódców.

g) D-two Gł. G. L. udziela pochwał członkom G. L. oraz nieczłonkom-partyzantom.

II

O mianowaniach.

a) Mianuje się oficerów Gwardii Ludowej, co odpowiada rangom oficerskim regularnej armii do porucznika włącznie.

b) Mianuje się oficerów Sztabu Głównego G. L. co odpowiada rangom oficerskim regularnej armii powyżej porucznika.

c) Mianuje się podoficerów G. L. co odpowiada rangom podoficerskim regularnej armii do sierżanta włącznie.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 2.

d) Mianowanie jakimkolwiek z tych tytułów G. L. może się odnosić tylko do tych, którym D-two Gł. G. L. udzieliło pochwały. Mianowanie może być przeprowadzone jednocześnie z pochwałą.

e) Stopnie wojskowe G. L. muszą odpowiadać rzeczywistości przygotowaniu i zdolnościom mianowanych.

f) Mianowanie stopniem wojskowym G. L. w niczym nie zmienia stopnia wojskowego w armii polskiej, hiszpańskiej, czy jakiegokolwiek armii regularnej, jeśli stopień taki gwardzista posiada.

g) Stopień wojskowy G. L., nadany gwardziście nie może być niższy od posiadanego przezeń stopnia armii regularnej.

h) Dowódcy oddziałów i szefowie wydziałów G. L., nie mianowani stopniem wojskowym G. L., pełnią pełnoprawne funkcje dowódców oddziałów i szefów poszczególnych oddziałów i organizacji.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

O D E Z W A
D O N A R O D U P O L S K I E G O !

Obywatele! W rozgrywających się śmiertelnych zapasach między obozem postępu i wolności, a obozem barbarzyństwa i ucisku rozstrzygają się losy narodów. Toczą się boje, które zadecydują również o losach naszej Ojczyzny.

Hitler, prowadząc wojnę totalną, zrabował wszystkie bogactwa narodów podbitych. Przez grabieżę, kontrybucję, wywłaszczenia, konfiskaty i inne bandyckie sposoby zdzierstwa — zgromadził potężne środki na dalsze podboje.

Dla czynnej walki zbrojnej i zwycięstwa nad wrogiem musimy zmobilizować wszystkie zasoby Narodu. Nie liczymy na to, że środki na te cele napłyną z zewnątrz. Konieczny jest wielki i oliarny wysiłek samego Narodu.

Z inicjatywy szeregu organizacji wypuszczone zostały obligacje Daru Narodowego:

Na zbrojenie oddziałów walczących o Wolność.

Na pomoc lekarską dla rannych.

Na opiekę nad wdowami i sierotami po poległych na polu chwały.

Obligacje na 20, 100, 1000 złotych, oraz na 10, 50, 100 RM zaopatrzone są numerem i okrągłą pieczęcią z orłem Komitetu Daru Narodowego.

Podejmując tę akcję, wzywamy wszystkich Polaków do nabywania obligacji Daru Narodowego. Tą drogą okażemy pomoc i przyczynimy się do wywalczenia i zbudowania Wolnej i Niepodległej Polski.

Każda obligacja — to kula w okupanta!

Każda obligacja — to zemsta za morderstwa, popełniane na naszym Narodzie!

Każda obligacja — to cegiełka w gmachu przyszłej Wolnej i Niepodległej Polski.

W sierpniu 1942.

KOMITET DARU NARODOWEGO
NA WALKĘ WYZWOLEŃCZĄ W POLSCE *)

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 3.

ODEZWA

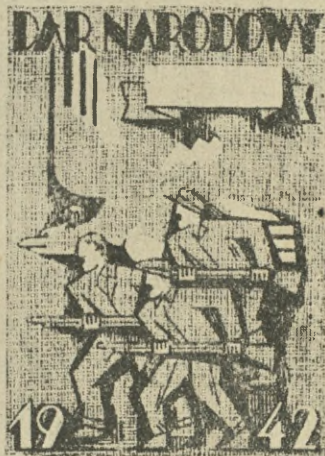
DO NARODU POLSKIEGO!

Obywateli! W rozgrzewających się śmiertelnych zapasach między obozem postępu i wolności, a obozem barbarzyństwa i nciśka rozstrzyga się losy narodów. Toczą się boje, które zadecydują również o losach naszej Ojczyzny.

Hitler, prowadząc wojnę totalną, grabi i zabiera wszystkie bogactwa narodów podbitych. Przez grabież, kontrybucje, upokorzenia, konfiskaty i inne bandyckie sposoby zdzierstwa — zgromadził potężne środki na dalsze podboje.

Dla czystej walki zbrojnej i zwycięstwa nad wrogiem musimy zmobilizować wszystkie zasoby Narodu. Nie liczymy na to, że środki na te cele napłyną z zewnątrz. Konieczny jest wielki i ofiarny wysiłek samego Narodu.

Tylko wysiłek
samodzielny
całego Narodu
przyśpieszy
wyzwolenie!

Niepodległości
nikt nam
nie da!
Wywalczmy
ją sami!

Z inicjatywy szeregu organizacji utworzone zostały obligacje Daru Narodowego:

Na zbrojenie oddziałów walczących o Wolność.

Na pomoc lekarską dla rannych.

Na opiekę nad wdowami i sierotami po poległych na polu chwały.

Obligacje na 20, 100, 1000 złotych, oraz na 10, 50, 100 RM zaopatrzane są numerem i okragłą pieczęcią z orłem Komitetu Daru Narodowego.

Podjmując tę akcję wzywamy wszystkich Polaków do nabycia obligacji Daru Narodowego. Ta droga okaże pomoc i przyczyni się do wywalczenia i zbudowania Wolnej i Niepodległej Polski.

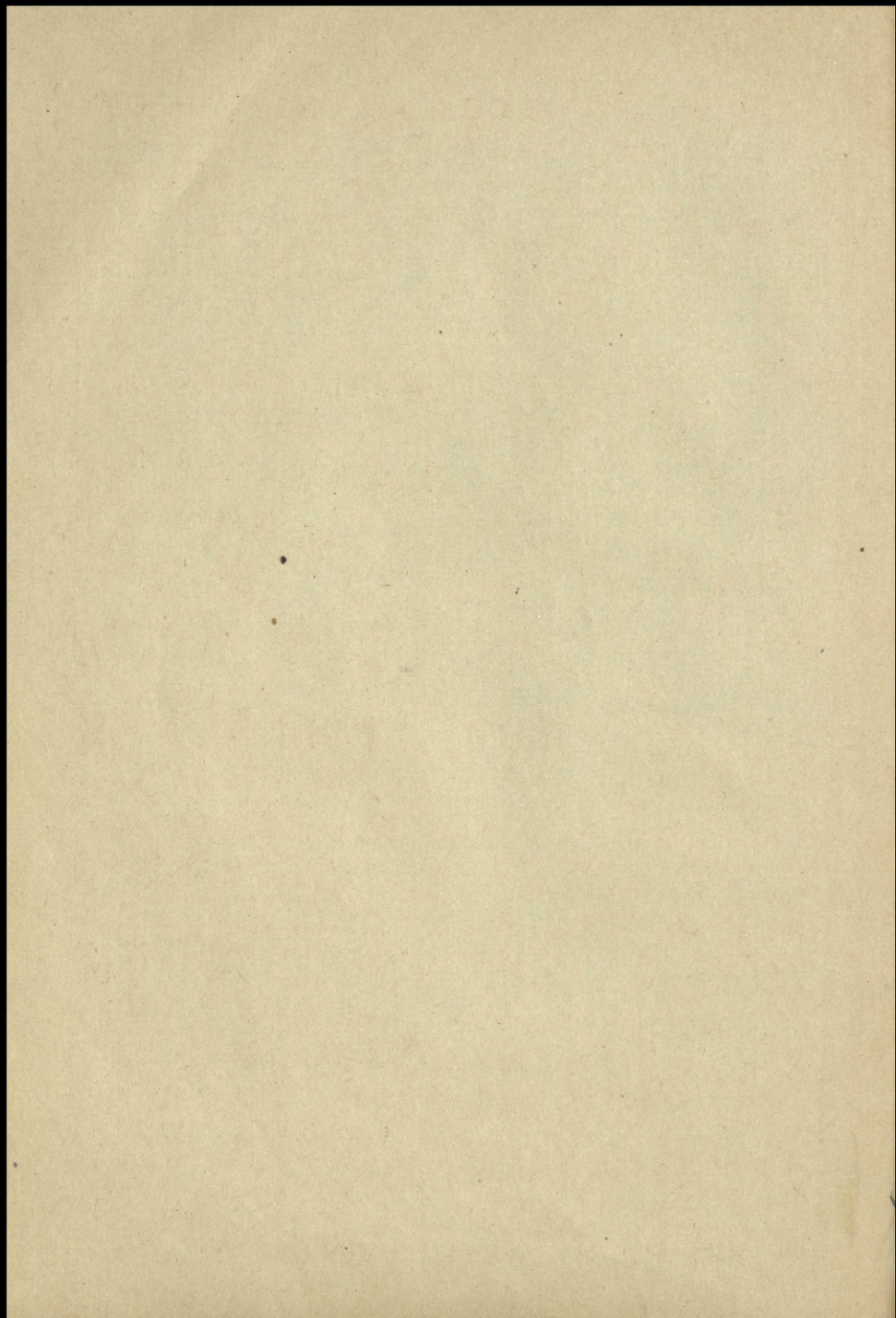
Każda obligacja — to kula w okupanta!

Każda obligacja — to remiza za morderstwa popełniane na naszym Narodzie!

Każda obligacja — to cegiełka w gmachu przegranej Wolnej i Niepodległej Polski.

KOMITET DARU NARODOWEGO
NA WALKĘ WYZWOLEŃCZĄ
W POLSCE

W sierpniu 1942 r.

Ścisłe tajne

ROZKAZ NR. 2.

Do wiadomości i wykonania wszystkim grupom partyzanckim i oddziałom wypadowym, do wiadomości wszystkim dowódcom Gwardii Ludowej:

1. Oddziały partyzanckie zaopatrują się w żywność i najkonieczniejsze przedmioty odzieżowe przez zdobywanie powyższego u nieprzyjaciela, jak również u Volksdeutsche, u których przeprowadza się pełną ekspropriację i niszczenie własności.
2. W wypadku, kiedy jest to niemożliwe, oddział partyzancki żywi się u ludności cywilnej, nie stosując jednak żadnego przymusu i gwałtu wobec lojalnych obywateli polskich.

W wypadkach, jeśli chodzi o zaopatrzenie więcej, niż trzech ludzi, najlepiej załatwić tę sprawę przez sołtysów z zaznaczeniem, żeby ciężar zaopatrzenia rozłożony był na najzamożniejszych.

W wypadkach, kiedy jest to konieczne, oddział przeprowadza konfiskatę u zamożniejszych mieszkańców za pokwitowaniem.

3. Konfiskatę pieniędzy przeprowadza się we wszystkich urzędach i organizacjach, bezpośrednio podległych okupantowi, jak również u osób, pozostających bezpośrednio na służbie u Niemców.
4. Partyzant (oddział partyzancki) ma prawo zabrać ze sobą: a) żywności nie więcej, jak na trzy dni, b) odzież, bielizny, obuwia tylko ilość, niezbędną w danym momencie.
5. Pieniądzy i wartościowych przedmiotów nikt nie ma prawa, z wyjątkiem dowódcy, brać, ani nosić.
6. Wszelkie skonfiskowane pieniądze i wartościowe przedmioty nie należą do oddziału i nie wolno nimi rozporządzać, ani dzielić się, natomiast winny być oddane natychmiast wyższemu dowództwu, które ma prawo zostawić do dyspozycji dowódcy oddziału sumę, nie przekraczającą 100 zł. na głowę, z których ten musi potem złożyć szczegółowe sprawozdanie, i niektóre przedmioty, niezbędne dla normalnego funkcjonowania oddziału, które przechodzą do spisu inwentarza oddziału.

7. Winni przekroczenia punktu 4-go niniejszego rozkazu będą ukarani przez swego bezpośredniego dowódcę, włącznie do wydalenia z oddziału. Winni przekroczenia punktu 5-go i 6-go niniejszego rozkazu będą ukarani, włącznie do likwidacji, a przynajmniej będą wypędzeni z oddziału partyzanckiego i szeregów G.L.
8. Wszyscy członkowie G.L., zwłaszcza dowódcy dołożą wszelkich starań, ażeby nie zdarzył się ani jeden wypadek naruszenia powyższego rozkazu.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. 9.IX.1942 r.

HONOR I OJCZYZNA

W SPRAWIE TWORZENIA ODDZIAŁÓW
PARTYZANCKICH.

Do komend Gwardii Ludowej i punktów werbunkowych do partyzantki coraz bardziej masowo napływają ochotnicy. Niezależnie od tego szereg nowopowstałych grup domaga się od nas wyznaczenia dowódców i zaopatrzenia w broń.

W związku z tym Dowództwo Główne Gwardii Ludowej komunikuje:

1) w chwili obecnej nie jesteśmy w stanie drogą organizacyjną odesłać niezwłocznie wszystkich ochotników do oddziałów w polu,

2) nie jesteśmy w stanie zaopatrzyć w broń poważniejszej części zgłaszających się do partyzantki,

3) nie jesteśmy w stanie przysłać niezwłocznie swoich instruktorów i dowódców do wszystkich miejscowości i do wszystkich grup.

Niesłusznym byłoby, ażeby gotowi do partyzantki ochotnicy czekali beczynninie z wyżej wymienionych powodów, gdyż walka winna się toczyć bez przerwy i wzmagać na sile. — Dowództwo Główne G. L. zwraca się do wszystkich, gotowych do walki, aby w takich wypadkach nie czekali beczynninie, lecz sami szli w pole, sami uzbrajali się i dozbrajali bronią zdobytą i sami z pośród siebie wybierali dowódców. Kontakt z Gwardią Ludową może być ustalony już w toku samego działania.

Jeśli chodzi o taktykę walki i zadania ogólne to polecamy korzystać z „Gwardzysty“, w którym, w miarę możliwości, sprawy te są omawiane, oraz z praktyki już istniejących oddziałów partyzanckich, o działaniach których naogół wiadomo.

Przestrzegamy jednak wszystkie luźno powstałe oddziały przed niebezpieczeństwem zejścia na fałszywą drogę.

Oddział partyzancki musi stać na wysokim poziomie świadomości politycznej i prowadzić walkę z zaborcą i jego agentami. Wszelkie wybryki rabunkowe, wszelkie próby pokrzywdzenia dobrych Polaków są najszkodliwszą robotą i muszą być jak najostrzej tępione.

Oddziały partyzanckie zaopatrują się w żywność i odzież na wrogu. W wypadkach koniecznych należy zwracać się o po-

moć do ludności. Konfiskata jest dopuszczalna tylko u zamożnych i nieprzychylnych. Żywności z sobą zabierać nie więcej niż na trzy dni, odzieży zaś tyle, ile potrzeba w danej chwili.

Rzeczy i pieniądze, zabrane u wrogów, jak również w urzędach i instytucjach, służących wrogowi, nie wolno dzielić między sobą, lecz należy przekazywać Gwardii Ludowej na organizowanie nowych oddziałów partyzanckich i na zakup broni. Wolno również samemu broń kupować.

Dowódca ma prawo zatrzymać na potrzeby oddziału nie więcej, jak sto złotych na każdego członka oddziału, jako fundusz rezerwowy na wyjątkowe potrzeby oddziału lub poszczególnych partyzantów.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

POLACY — WIDMO ZAGŁADY ODPĘDZIMY WALKĄ! *)

Na Lubelszczyźnie okupant systematycznie wysiedla całe wsie i powiaty. Część wywozi na roboty, część zostawia jako parobków dla mających nadjechać kolonistów niemieckich. Znaczną część przeznaczył do „zupełnego usunięcia“ czyli na śmierć.

Działalność okupantów rozszerza się z każdym dniem. Objąć ma ona w najbliższym czasie inne powiaty woj. lubelskiego, zaś w Lublinie trwa już od kilku tygodni w całej pełni.

Najtragiczniejszy jest widok 14—15 letnich dzieci, wywożonych do Niemiec, zupełnie bezradnych, zapłakanych i zatrwożonych. Na zapytanie czemu nie uciekały odpowiadają, że bały się prześladowania rodzin.

Nieszczęsna ludność stawia niejednokrotnie rozpaczliwy opór, podpala chaty, niszczy dobytek, były wypadki zlikwidowania eskorty i ucieczki z pociągu. Bohaterskie te przejawy samoobrony nie powstrzymują oprawcy. *Kaci hitlerowcy zlikwidowali żydów, a teraz na dobre w całym kraju rozpoczęli tą samą metodą likwidowanie Polaków.*

Jak przeciwdziałać tej akcji?

Jedyną formą obrony jest zaatakowanie nieprzyjaciela i zdeorganizowanie życia, oraz administracji na zagrożonych terenach. Zniszczenie łączności, komunikacji, urzędów, tępienie bezlitosne okupantów — oto jedyny sposób przerwania potwornej akcji wyniszczania Polaków. Uderzenia muszą paść celnie i planowo. Do walki musi stawać cały naród w sposób zorganizowany. Jest w Polsce dużo broni, która rdzewieje ukryta — „trzymana u nogi“. Dziś jest najwyższy czas, ostatnia chwila by dobyć jej dla obrony siebie i najbliższych.

Wróg cofnie się tylko przed siłą. Pamiętamy przecie, jak wycofał się tchórzliwie w Warszawie i Radomiu, gdy w same ślepia padły mu wiązki granatów.

Czas nagli! — ratujmy braci!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

Grudzień 1942 r.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 4.

W SPRAWIE ROZKAZU NR. 74.

Komendant Sił Zbrojnych w Kraju wydał rozkaz Nr. 74, omawiający sprawę scalenia sił wojskowych w kraju. W rozkazie, opartym o odpowiednie rozkazy Wodza Naczelnego i M.S. Wojsk. czytamy, co następuje:

„Z rozkazu Naczelnego Wodza wynika jasno, że na terenie kraju jedynie Armia Konspiracyjna dowodzona przeze mnie, stanowi część Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej, że w mej konsolidacyjnej działalności posiadam całkowite i wyłączne pełnomocnictwa i że zarządzenia moje w tym względzie są obowiązujące...

...Stwierdzam, iż mimo rozkazów N. W. i moich wysiłków ciągle jeszcze istnieją organizacje paramilitarne, separujące się lub opozycyjne. Niektóre z organizacji politycznych pod płaszczykiem pracy ideowo-wychowawczej usiłują prowadzić robotę wojskową — jak o tym świadczą ujawnione rozkazy i programy — której celem służba nie Rzeczypospolitej, lecz partii...

...wyłącznie moim uprawnieniem jest dokonywanie wcielania organizacji paramilitarnych w szeregi Sił Zbrojnych w Kraju.....

...Zakazuję żołnierzom należenia do organizacji wojskowych, nie uznanych przeze mnie.“

Cytowanego Rozkazu Dowództwo G. L. nie otrzymało od Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju. Rozkaz ten dotarł do nas całkowicie przypadkowo. Rozkaz nie spełnia swej roli w stosunku do zagadnień, które porusza.

Gdy okupant związał swe siły walką na froncie wschodnim, w kraju dojrzała świadomość, iż dalsze zachowywanie bierności jest dla Polski szkodliwe, przedłuża ono wojnę i rozczuchwala okupanta. Oficjalna Komenda Sił Krajowych trwała jednak nadal nieprzejeżdżanie na stanowisku bierności, naród przeszedł zaś do walki czynnej. Jako wyraz tego stanowiska powstała Gwardia Ludowa, która rozpoczęła niezwłocznie walkę, uwieńczoną już wieloma sukcesami. Walka ta prowadzona będzie nieustannie, aż do chwili całkowitego wyzwolenia narodu.

Równoległe z wystąpieniami zbrojnymi wysuwaliśmy od

GWARDZISTA

ORGAN GWARDII LUDOWEJ

Rok 11

10 lipy 1943 r.

No 13.

HONOR I OLCYERNA

W SPRAWIE ROZKAZU Nr. 74

Komandosi S. J. Zbrin e' w Kraju wysłał załącz. Nr 74
omawiający 1222 uchwały wyroczni wojewódzkiej w Kraju
W rozkaz o przyjęciu o edyktach rozkazy Wojska Naczelne-
go i M. S. W. i k. ustawy o radzie woj.

Chyć chłopak zwiadał, wiec sily walki na fracie wcho-
dnie, w fracie dżurka taidonczu, iz dalece zachowywali
bieraciel, wiec dla taidonczu, przelali on wojac i ro-
zuchwili wojac. Obyjcie Komrade SR Kozacych trafia
jednak, nad i poplezajcie na taidonczu bieraciel, nad
w p. 131-17.

[illegible]

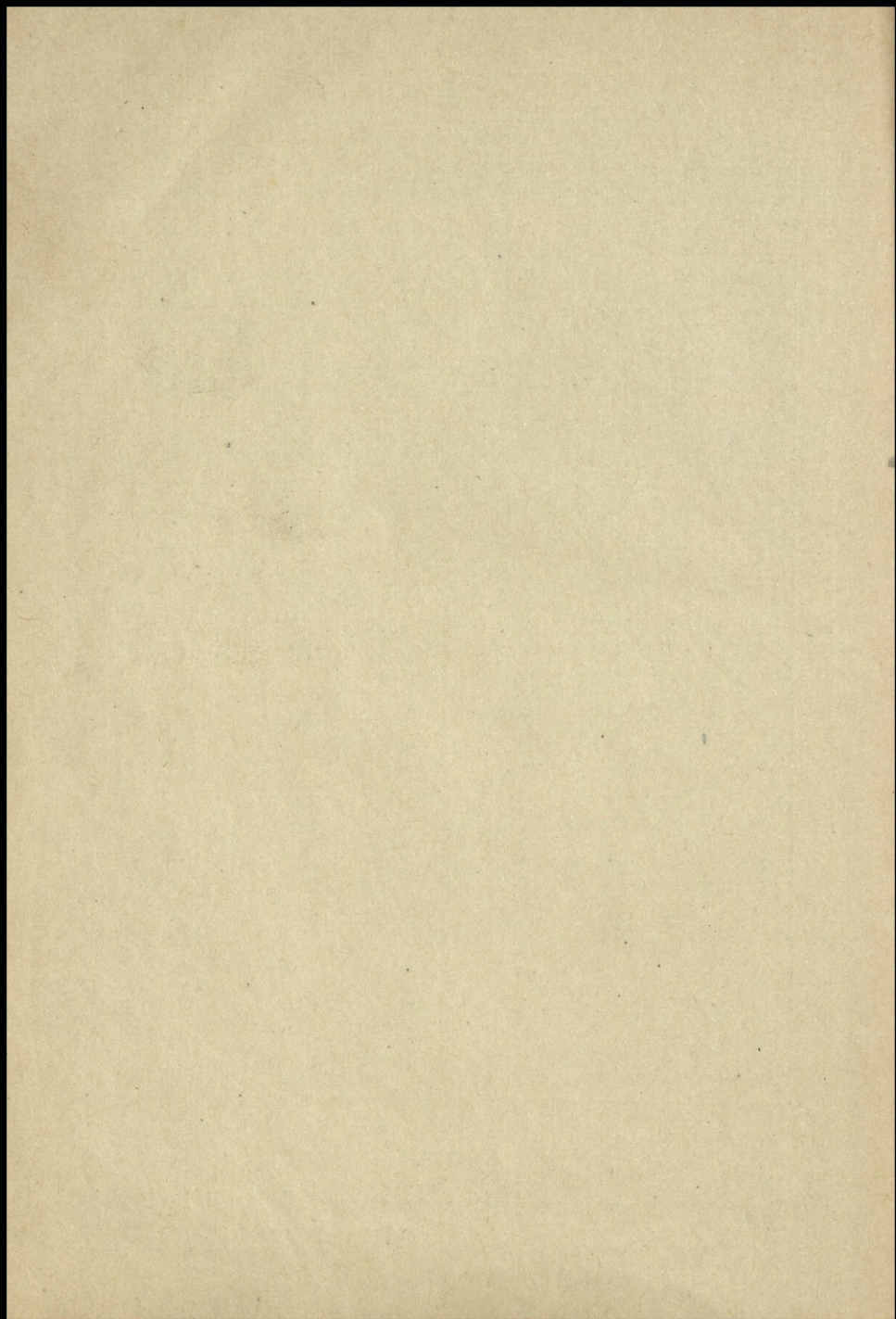
Nie tak żyć było, a wolać się do niego przez... Niebo
tak żyć będzie, a tak być, a tak być, a tak być, a tak być,
a przez to dla nas być, a tak być, a tak być, a tak być.

DOXODZTUO GŁÓWNE C. 24111 11 005. 22

Gospodarstwo, w którym mieszkał, nie miało już żadnych zwierząt domowych, ani hodowli. Samozatrudnienie nie było mu potrzebne, ponieważ w domu było wszystko, czego potrzebował. Właściciel domu, który był jego ojcem, był bardzo bogaty i miał wiele ziemi. Właściciel domu, który był jego ojcem, był bardzo bogaty i miał wiele ziemi. Właściciel domu, który był jego ojcem, był bardzo bogaty i miał wiele ziemi.

SPECIĆ CZAS WOJNY

From left to right were: William J. McGowan, Jr., President; John W. McGowan, Jr., Vice President; John W. McGowan, Jr., Secretary; John W. McGowan, Jr., Treasurer; John W. McGowan, Jr., Chairman of the Board.

początku swego istnienia zadania jak największego umasowienia walki i jak największego scalenia i jednoczenia sił narodu na płaszczyźnie czynu orężnego. Wszystkie poczynania, zmierzające do tego, uważamy za celowe.

Rozkaz Nr. 74 nie wypełnia swych zadań, gdyż, zamiast rzetelnego jednoczenia narodu, próbuje podzielić społeczeństwo na grupy uznane i zdyskwalifikowane, nie biorąc pod uwagę istotnego stanu walki z okupantem i roli, jaką w tej walce wypełniają poszczególne organizacje.

Wbrew wszelkiemu rodzajowi zakazom, w warunkach okupacji, siły narodu od dołu narastały i będą narastać w walce wyzwolenczej. Dlatego też wszelkie zakazy, wyłączające poszczególne organizacje, nie prowadzą do jednoczenia frontu walki, a hamują jego rozwój...

Na tej płaszczyźnie nic nie stoi na przeszkodzie do jednoczenia sił narodu i utworzenia wspólnego dowództwa.

Nie zakazy więc, lecz walka zjednoczy naród polski. Suche zakazy ocenić należy, jako zarządzenia, osłabiające siły polskie, a przez to dla akcji wyzwolenczej — szkodliwe.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. 15. II. 43 r.

Ściśle poufne.

ROZKAZ NR. 3.

Wszystkie dowództwa okręgowe obowiązane są do regularnego nadsyłania Dowództwu Głównemu tygodniowych raportów piśmiennie, obejmujących:

- 1) Sytuację organizacyjną.
- 2) Akcje.
- 3) Informacje.

Objaśnienia.

Do punktu *Sytuacja Organizacyjna*.

- 1) Stan organizacyjny (ilość partyzantów, oddziałów partyzanckich, ilość uderzeniowców i grup uderzeniowych).
- 2) Zmiany organizacyjne (mianowania, degradacje, przeniesienia, pochwały, nagany).
- 3) Struktura i praca sztabów.
- 4) Stan broni i amunicji.
- 5) Zajęcia wewnątrz-organizacyjne.

Do punktu *Akcje*.

- a) akcje przeprowadzone,
- b) akcje przygotowywane i akcje w toku.

Co do akcji przeprowadzonych, to należy podać: dokładne miejsce (powiat, gmina, wieś), datę, obiekt akcji, dokładny opis akcji, jaki oddział przeprowadził ją, jak zachowywali się ludzie nasi, ofiary, wrażenia i reakcja okolicznej ludności.

Co do akcji przygotowywanych i akcji w toku — tylko dane ogólne.

Do punktu *Informacje*.

Informacja 1) taktyczna, 2) z terenu P. (uwzględnić stosunek miejscowej ludności do P.), 3) informacja specjalna. We wszystkich działach należy podawać materiał z dziedzin: 1) wojskowej, 2) politycznej, 3) gospodarczej.

Uwaga Nr 1.

- a) okręgi, należące do obwodów Ł. i W. obowiązane są dawać raporty co 2, a najpóźniej do 4-ch tygodni.
- b) okręgi Nr 1 i Nr 2 zdają raporty 1—2 razy tygodniowo

Uwaga Nr 2.

Informacje, które, przejęte przez wroga, mogłyby przynieść szkodę organizacji — należy szyfrować.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

Marzec 1943 r.

ROZKAZ NACZELNY DOWÓDZTWA GWARDII LUDOWEJ
NA DZIEŃ 1 MAJA 1943 ROKU.

*Cześć pamięci naszych bohaterów, najlepszych synów Ojczyzny, żołnierzy Gwardii Ludowej: Romana, Józka M., Małego Franka, Marcelego, Twardego, Zosi i Krystyny, Chudego Romana, Kazika, Kubusia, tylu innych oficerów i żołnierzy, robotników, chłopów, mieszczan, studentów, poległych za Ojczyznę. *)*

Gwardziści!

Z granatem i karabinem w dłoni witacie dzień Pierwszego Maja 1943 r. Pierwszy Maja — to od wielu lat symboliczny dzień międzynarodowej solidarności wszystkich walczących o wyzwolenie narodowe i społeczne.

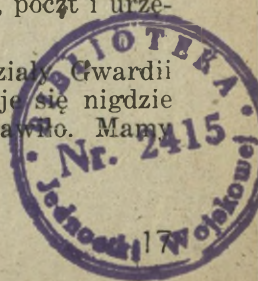
I w tym roku Pierwszy Maja zastaje świat wśród gromów i pożogi wojny. Naród Polski od 4. już lat walczy z faszystowską okupacją. W roku ubiegłym, gdy hitleryzm związał główne swe siły na froncie wschodnim — Polacy chwycili za broń. — Pierwsze oddziały Gwardii ruszyły w pole. Nieliczne i źle uzbrojone, lecz silne duchem: Towarzyszyło im serdeczne poparcie narodu oraz obojętność, a czasem wręcz szyderstwo reakcji.

Lato i zima upłynęły w nieustannej, wciąż potężniejącej walce. Okupant chciał poprowadzić naród nasz na zagładę. Polski partyzant bagnetem zagroził mu drogę. Nie pomogły ani łapanki, ani coraz liczniejsze obozy koncentracyjne, ani las szubienic, ani palenie wsi. Myśl walki zbrojnej wprowadzona przez Gwardię Ludową, coraz głębiej przenikała społeczeństwo. Przekonali się Polacy, że wróg ustępuje tylko przed siłą.

Coraz mocniej nacieramy na niego. Jednakże okupant nie poddaje się. Rzuca do walki tysiące żandarmów, żołdaków, szpiclów i prowokatorów — niszczymy żywą siłę wroga. Niszczymy transport i łączność. Wróg nakłada kontrybucje — odbieramy je. Rabuje kraj — oddajemy kontyngenty chłopom, więzi naszych rodaków, uwalniamy ich zbrojnie. Utrudniamy rabunek i łapanki przez niszczenie urzędów, gmin, poczty i urzędów pracy.

Dzisiaj, po roku walki zbrojnej, liczne oddziały Gwardii działają na obszarze całego kraju. Wróg nie czuje się nigdzie bezpieczny. Uzbrojenie nasze znacznie się poprawiło. Mamy

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 5.

broń krótką, długą maszynową, zdobytą na wrogu. W ciągłej walce z okupantem, w ciągłym współdziałaniu z narodem tworzy się polska armia ludowa. Wysuwają się dowódcy, zrodzeni i wyrosli wśród krwawego zmagania, a nie mianowani przy biurkach.

Dorobek walk naszych mówi sam za siebie. Znają go nasi przyjaciele i wrogowie. Nie przyszedł on za darmo. Krwią gwardzistów zroszone są pola rozpraw ze zgrajami żandarmów, leśne ostępy, ciche leśniczówki, ulice miast, miejsca kaźni w gestapo. Na cichych mogiłach bohaterów Ojczyzna składa dziś wieniec chwały....

NAS WZYWA DALSZĄ WALKĄ.

Wskutek zwycięskiej zimowej ofensywy Czerwonej Armii, siły wojsk faszystowskich uległy ogromnemu wyczerpaniu. Na froncie wschodnim straciła armia Hitlera od listopada 850.000 zabitych, 345.000 jeńców, 30.000 dział, 13.000 czołgów, 5.000 samolotów. Wyrównanie tych strat wymagałoby wielu miesięcy spokojnej pracy przemysłu całej Europy. Lecz wróg nie zazna spokoju. Do nowych, decydujących już może ciosów szykuje się armia radziecka. Zmorą wisi nad faszyzmem widmo drugiego frontu. Chwile osłabienia wroga musimy wykorzystać, by go dobić. Sukcesy przerodzić w całkowite zwycięstwo. — ZWYCIESTWO JESZCZE W TYM ROKU. Jak wichur pędzą dzieje. Chwila decydującej rozprawy, chwila ogólnego powstania zbliża się zawrotnie szybko.

Gwardziści! Pomnijcie na pamiętne słowa Romualda Traugutta, wodza powstania styczniowego. „Pamiętajcie — pisał on, że powstanie bez ludu jest tylko wojskową demonstracją w większych lub mniejszych rozmiarach, z ludem dopiero zgnieść wroga możemy, nie troszcząc się o żadne interwencje...”. Umacnienie walki, wciągnięcie do niej całego narodu, to nasze zadanie naczelne i podstawowe.

W obliczu tej sytuacji Dowództwo Główne rozkazuje:

a) *W dziedzinie organizacyjno-bojowej.*

Wobec masowego napływu do szeregów uwielokrotnić liczbę oddziałów.

Ani jeden Polak, żadnej walki, nie może pozostawać poza szeregami Gwardii. Werbować jak najszerzej nowych ochotników do zbrojnej walki o wolność. Doświadczonych w walce gwardzistów wysuwać na dowódców nowych oddziałów. Wszystkich gwardzistów — jako kadry przyszłej armii powstańczej — szkolić w dowodzeniu i organizowaniu walki.

ODDZIAŁY UBOJOWIĆ. Nową broń i amunicję zdobywać na wrogach. Niszczyć żywą siłę, transport i gospodarkę wroga. Likwidować garnizony i urzędników, wykolejać pociągi, niszczyć stacje, łączność, fabryki, magazyny, biura, banki, punkty rabunku kontyngentowego, młyny, tartaki.

NA TERROR WROGA ODPOWIADAĆ TERROREM. Za wieś polską musi paść wieś niemiecka. Udaremnić próby łapanek, uwalniać więźniów, tępić szpiegów i zdrajców.

PODNIĘŚĆ WALKĘ NA WYŻSZY POZIOM TAKTYCZNY. Przez współdziałanie taktyczne oddziałów na większych obszarach kraju paraliżować ruchy sił wroga. Utrzymywać jak najściślejszy związek z ludnością. Być jej opiekunem, organizatorem i obrońcą. Pomagać w formowaniu grup samoobrony.

Każdy dowódca musi być wzorem postawy żołnierskiej. Musi utrzymywać łączność między oddziałami. Przeprowadzać akcje wspólne z innymi organizacjami wojskowymi i ludnością cywilną. Szkolić zastępców. Dbać o broń, żywność i wyposażenie oddziału.

Każdy gwardzista musi opanować sztukę wojny partyzanckiej, stać się mistrzem władania broni zwykłej i maszynowej.

b) *W dziedzinie propagandowej.*

Utrzymywać w oddziałach wysoką świadomość polityczną i społeczną. Świadomość celów walki, dążeń i potrzeb narodu. Świadomość, że w przyszłej, niepodległej Polsce — zdobytej krwią narodu — zapanuje równość polityczna i społeczna. Nie będzie wyzyskiwaczy, a prawem będzie wola ludu. Organizować pogadanki, dyskusje, wykłady. Uruchomić wydawnictwa oddziałowe. Wśród ludności prowadzić akcję uświadamiania polityczno-społecznego. Zapoznawać z dorobkiem walki. Organizować wiece i kolportaż wydawnictw...

W dniu Pierwszego Maja pozdrawiamy naszych bohater-skich partyzantów i partyzantki, wszystkich Polaków, walczących z wrogiem w kraju, polskich żołnierzy w Anglii i na Bliskim Wschodzie. Pozdrawiamy wielką naszą sojuszniczkę Czerwoną Armię i bohatersko walczące narody okupowane. Nieustraszonych lotników anglosaskich i marynarzy konwojów. Pozdrawiamy wszystkich, walczących z wyzyskiem i uciemieniem. Nasza walka jest wspólna, jej cel — W O L N O Ś Ć.

- b) Pochwały specjalne (2-go stopnia) udziela się: za wyjątkowe zasługi w dziedzinie bojowo-organizacyjnej i za przykładowe wykonanie trudnego zadania bojowego, za poszczególne przykłady wielkiej odwagi i poświęcenia.
- c) Pochwały najwyższe (1-go stopnia) udziela się za czyny bohaterskie.
- d) Pochwały Dow. Gł. GL są publikowane i bezpośrednio i pośrednio i uroczystie doręczane osobom zainteresowanym.
- e) Pochwały Dow. Gł. GL wszystkich stopni odpowiadają odznaczeniom armii regularnej.

5. *Czapki i odznaki.*

Furażerki (wzór podany) z czerwoną wypustką, z lewej strony trójkąt czerwony z literkami GL. Z przodu orzeł piastowski (wzór będzie podany). Pod orłem piastowskim: kapral — 2 paski białe (tak, jak w armii polskiej plutonowy — 3 paski, sierżant — trójkąt, podporucznik — gwiazdkę srebrną i wzwyż jak w armii polskiej.

6. *Spisy:*

- a) Dowództwo Obwodowe i Okręgowe sporządza spisy wszystkich podoficerów, oficerów i oficerów sztabu, którzy otrzymali nominacje w GL.
- b) Spisy wszystkich gwardzistów, służących uprzednio w innych armiach, stopień wojskowy i rodzaj broni. Powyższe spisy przekazać Dow. Gł. GL w przeciągu 2 tygodni od dnia otrzymania rozkazu. Opóźnienia nie będą tolerowane bez specjalnych powodów.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. czerwiec 1943 r.

WALKA O CHLEB! *)

POLACY!

Zbliża się pora żniw. I w tym roku zaborca czyha na tę chwilę, by obrabować naród z żywności i wycisnąć z ziemi polskiej wszystko, co się tylko da.

Nie pozwolimy na to, nie damy Polski wygłodzić! Oddziały Gwardii Ludowej rozwinęły skuteczną walkę z kontyngentami tłuszczoowymi. Zniszczenie setek mleczarni i urzędów kolecykowania zwierząt rzeźnych wydało wspaniałe owoce. Zwiększył się dowóz tłuszczów do miast, lepiej odżywia się wieś polska. Miliony dzieci otrzymały trochę masła lub słoniny. Zmniejszyło się przez to straszliwe niebezpieczeństwo gruźlicy, dziesiątkującej w czasie wojny młodociane pokolenie.

W zbliżającej się porze żniw do podobnej walki musi stanąć cała wieś, mieszkańcy osad i miasteczek, cała Polska. Tym razem chodzi o samą podstawę życia — o chleb.

NARÓD POLSKI OGŁASZA KONFISKATĘ ZBOŻA W MAJĄTKACH NIEMIECKICH ORAZ ZIARNA, PRZEZNACZONEGO NA KONTYNGENTY, konfiskatę na rzecz głodujących mas ludowych! Kto się tej akcji przeciwstawi, będzie karany według praw wojennych za służbę zaborcy, za zdradę narodu polskiego.

Niemcy zaprzęgli do udziału w rabunku zboża tysiące Polaków. Wójci, sołtysi, agronomowie, kornisje kontyngentowe pracują dla wroga, a na szkodę kraju. Dziś, gdy coraz więcej ludzi porzuca swe domy, rodziny i idzie walczyć zbrojnie, nie może usprawiedliwić współpracy z zaborcą.

Pomoc w rabunku kraju — to hańba i zdrada narodu!

Wzywajcie wszystkich, by porzucali hańbiące zajęcia, opornych przekonywujcie tak, by zrozumieli nakazy narodu polskiego!

Przez zniszczenie dokumentów w starostwach, gminach, u sołtysów i agronomów uniemożliwajcie pracę komisjom rabunkowym.

POLACY, CHŁOPI, MIESZKAŃCY OSAD I MIASTECZEK! Już przed zupełnym dojrzeniem zboża cała ludność wylega ścinać kłosa na polach niemieckich majątków, zaopatrywać się w ziarno na cały rok.

MŁODZIEŻY WIEJSKA! Łącz się w oddziały celem dokonywania wypadów na majątki, gdzie pod przemocą wroga dokonuje się zbiorów. Niszcz żniwiarki, młocarnie, motory.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 6.

Urządzaj wiece ze służbą folwarczną, wzywając ją do porzucenia pracy dla okupanta! Rozdawaj ziarno okolicznej ludności! Podpalaj zboże w sнопach, stertach, stodółach, by ani ziarno nie dostało się zbójckim pyskom wroga!

SŁUŻBA FOLWARCZNA niechaj opóźnia żniwa, konie czyni niezdatnymi do pracy, psuje wozy, narzędzia rolnicze, opóźnia kośbę ręczną, porzuca pracę i wstępuje do partyzantki.

POLACY! Gdy nadejdzie zarządzona przez zaborcę chwila oddawania zboża do punktów zsyłu, do magazynów lub wagonów, **WY** — zespoleni już uprzednio w oddziały partyzanckie i grupy wypadowe, uzbrojeni w karabiny, pistolety, w kosy, widły, siekiery, rozpędzajcie urzędników, pomagających rabować zboże. Zawracajcie na drogach furmanki, wiozące ziarno. Rozbrajajcie i niszczone żandarmów i ich granatowych pomocników. Skonfiskowane zboże zwracajcie jego prawym właścicielem lub okolicznej ludności. Niszczcie wagony, podpalajcie magazyny. — Ani ziarnka zboża dla okupanta!

GWARDZIŚCI! Naród polski widzi w Was swych obrońców. I tym razem nie sprawicie zawodu. Konieczność obrony kraju przed rabunkiem, dzieci polskich przed głodem nakazuje Wam wyteńczyć wszystkie siły w walce o chleb: Gwardia — to obrońca i organizator narodu. Twórcie po wsiach oddziały partyzanckie i grupy wypadowe. Przez usilną propagandę prawdy zadajcie kłam podszeptom okupanta, który zachęca do oddawania zboża dla miast polskich. Demaskujcie równie zdradliwe podszepty rządu Sikorskiego i całej reakcji, która każe biernie poddawać się rabunkowi niemieckiemu.

GWARDZIŚCI! WSPÓLDZIAŁAJCIE Z BATALIONAMI CHŁOPSKIMI!

POLACY! W walce o chleb wzmacnia się jedność narodu polskiego. Jedność między armią polskich partyzantów, a resztą społeczeństwa.

To daje nam siłę.

W chwili, gdy wróg niszczy wsie, dziesiątkuje ludność miejską i wiejską jedynie wzmocnieniem walki obronimy się od zagłady.

Niech żyje jedność walczącego narodu polskiego!

Niech żyje walka o chleb!

Ani ziarnka zboża niemieckim okupantom!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. 25.VI.43 r.

(GWARDZISTA 25. VI. 1943 Nr 21)

GWARDIA LUDOWA
DOWÓDZTWO GŁÓWNE

Czerwiec 1943 r.

Do *)

Na terenie Polski walczy z Niemcami parotysięczna armia partyzancka. Tworzą ją oddziały różnych organizacji wojskowych i politycznych. Oddziały Gwardii Ludowej, Bataliony Chłopskie, Oddziały RPPS, Syndykalistów i inne. Walczą całe dziesiątki grup, nie objęte żadną organizacją polityczną. W wielu okęgach kraju ruch partyzancki przybiera już wyraźne formy powstania zbrojnego. Hasło walki zbrojnej, rzucone przez Gwardię Ludową, znalazło zrozumienie i potężny odzew w narodzie.

Nie ma żadnych różnic w celach i sposobach działania zbrojnego poszczególnych oddziałów. Sprzyja to, wynikającemu z potrzeb walki, procesowi jednoczenia się oddziałów, walczących w polu. Grupy, niezwiązane organizacyjnie, przyłączają się do silniejszych oddziałów organizacji polityczno-wojskowych. Nawiązuje się również współpraca z Batalionami Chłopskimi, Syndykalistami i innymi. Jednoczenie się sił narodu w walce występuje od dołu, od mas żołnierskich i wyprzedza pod tym względem pracę kierownictw.

Walkę prowadzą chłopi, robotnicy, inteligencja — żywioly szczerze demokratyczne. Jest to więc walka o Polskę Demokratyczną — Ojczyznę wszystkich Polaków. Na ubócu od walki stoją reakcyjne organizacje polityczne i wojskowe, w tej liczbie i oficjalne siły zbrojne. Akcje swe ograniczają one do demonstracyjnych gestów, w propagandzie zaś nie tylko tłumią pęd narodu do walki, lecz nawet nawołują do zbrojnych wystąpień przeciwko walczącym. Skrytobójcze zbrodnie na partyzantach miały miejsce w całym szeregu punktów kraju.

Sanacyjny korpus wyższych oficerów obsadził wszystkie kluczowe pozycje w aparacie kierowniczym i wykonawczym Delegatury Rządu i Sił Zbrojnych. Sanacja gromadzi siły, nie do walki z zaborcą, a w celu zaprowadzenia w Polsce faszystowskiej dyktatury.

Armia partyzancka jest więc jedyną siłą, która skutecznie hamuje zbrodnicze poczynania niemieckie i walczy o przyszlą Wolną i Niepodległą Polskę Demokratyczną. Charakter tej

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 7.

armii nie jest obecnie ani jednolity, ani wyraźnie skrzystalizowany. W toku walki przez zacieśnienie współpracy i wzajemne oddziaływanie na siebie wykuje się postać polskiego żołnierza wolności, polskiego dowódcy, wyrosłego z ludu.

Dziś już wysuwa się konieczność organizacyjnego ujęcia walczącego narodu w formy regularnej, zdyscyplinowanej armii.

Walcząca armia — to duma polskiego narodu. Żołnierze w polu spotykają na każdym kroku samorządne objawy miłości i troskliwości ze strony społeczeństwa. Ma to charakter nieorganizowany.

By walkę z okupantem podnieść na właściwy poziom, walczącej armii nadać niezbędny autorytet i powagę, wskazane jest połączenie sił organizacji politycznych, które mają swe oddziały w polu, lub stoją na stanowisku walki zbrojnej. Dodatni proces jednoczenia się, który zachodzi w dołach organizacyjnych wzmocnić przez porozumienie zawarte przez kierownictwa i dowództwa.

Gwardia Ludowa nie szczędziła nigdy wysiłków, by zrealizować jedność walczącego narodu. Nigdy nie wysuwaliśmy się w roli nadrzędnej. Chcemy jedności i wspólnej walki równych i z równymi, na jednakowych prawach, z jednakowymi obowiązkami.

Obecnie zwracamy się do was z uroczystym apelem:

Organizujmy wspólnie Armię Ludową.

Połączmy siły do walki o Wolną i Niepodległą Polskę Demokratyczną. Stwórzmy wspólne dowództwo, przeprowadzajmy wspólne akcje. Roztoczmy wspólną opiekę nad walczącymi. Wspólnie organizujmy zaopatrzenie.

Tempo wypadków nie pozwala na długie odwiekanie z reorganizacją polskich sił, walczących w polu. Organizacyjne usprawnienie walki jest palącą potrzebą. A więc i apel nasz nie może pozostać bez odpowiedzi.

Brak zajęcia stanowiska przez Organizację Waszą do połowy lipca traktować będziemy, jako negatywne ustosunkowanie się do naszego apelu. Nie przekreśla to, rzecz jasna, możliwości dalszego poszukiwania wspólnych dróg do wspólnej walki z niemieckim najeźdźcą.

Niech żyje Jedność Narodu Polskiego!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

Ścisłe poufne!

ROZKAZ NR. 8.

1. *Konstrukcja sztabu.*

Niektórzy dowódcy okręgów nie przestrzegają podanych instrukcji o budowie sztabów okręgowych, wobec czego przypominamy:

- a) sztab okręgowy składa się z d-cy okręgu i zasadniczego trzonu sztabu — szefa sztabu, szefa informacji i szefa zaopatrzenia. Sztab w składzie wymienionym jest mianowany przez Dow. Główne GL.
- b) sztab okręgowy mianuje szefów wydziałów przy sztabie — szefa sanitarnego, szefa instruktora, szefa propagandy i dowódcę grup operacyjnych.

2. *Dowództwo.*

- a) bezpośrednim dowódcą i kierownikiem dowódców obwodowych i okręgowych (tam gdzie nie ma dow. obwodowych) jest Dow. Główne GL,
- b) bezpośrednim dowódcą i kierownikiem dowódcy okręgu jest dowódca obwodu,
- c) bezpośrednim dowódcą i kierownikiem dowódcy powiatowego jest dowódca okr. i tak w dół aż do sekcji.

Dowódcy sekcji muszą znać swoich przełożonych w postaci dowódców drużyn, d-cy drużyn plutonowych itd. To samo odnosi się do dowódców okręgów i obwodów. Próby niektórych dowódców obejścia powyżej danych form nie będą tolerowane, a w stosunku do opornych stosowane będą odpowiednie wnioski.

- d) d-ca obwodu nie może przeprowadzać zmian w składzie dowództwa obwodowego czy też okręgowego bez wiedzy i akceptacji Dow. Głównego GL.

4. *Taktyka.*

Okupant, nie mogąc pokonać ruchu partyzanckiego kraju, zmobilizował wszystkie środki, by zmusić nasze oddziały do walki frontowej, licząc na swą przewagę materiału ludzkiego i sprzętu wojennego. Każdy dowódca musi pamiętać o tym, by nie dać się wciągnąć do takiej walki frontowej. Oddziały muszą być tak rozmieszczone, by zawsze przenikały na tyły przeciwnika, nie przyjmując walki frontowej, uderzając w niego

tam, gdzie się tego najmniej spodziewa. Oddziały nasze w specjalnych warunkach nie mogą być większe liczbowo, niż drużyny, półpluton, a w niektórych wypadkach doprowadzić do jednej sekcji. Oddziały w sile sekcji są bardziej ruchliwe i posiadają więcej szans wymykania się z pierścienia wroga.

5. *Stosunek do innych organizacji wojskowych.*

Nasz stosunek do innych organizacji wojskowych od samego początku istnienia GL był jasny. Staliśmy i stoimy na stanowisku zjednoczenia sił zbrojnych przeciwko okupantowi. W dołach jednoczenie sił zbrojnych wykrzesywało się w ogniu walk, prowadzonych przez oddziały GL wbrew odgórnym nastawieniom. Mimo to jednak niektóre dowództwa organizacji wojskowych, nie mogąc znieść jednoczenia w dołach robili i robią próby zamachów na naszych gwardzistów. Odpowiedzią naszą — demaskować wszystkich tych, jako zdrajców Narodu Polskiego i podżegaczy do bratobójczej walki...

6. *Raporty.*

W rozkazie Nr 3 podana została forma sporządzania raportów i terminy ich nadsyłania Głównemu Dowództwu G.L. Do tej pory zaledwie niektórzy dowódcy wywiązali się ze swoich zadań. Pewna jednak część (szczególnie PP, LP, R-m)*) przodują w niewypełnianiu rozkazów, za co dowódcom tych Ok. udzielamy napomnienia. Jednocześnie ostrzegamy, że bez specjalnych powodów w przyszłości nie będą tolerowane żadne uchybienia. Załączamy rozkaz Nr. 3.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

W czerwcu 1943 r.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 8.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ GWARDZIŚCI!

Rozkazem z 10.V.42 r. wyruszyły w pole pierwsze nasze oddziały w bój o Wolną i Niepodległą Polskę, wbrew wszystkim, którzy zatrwożeni i bezradni wobec zbrodni zaborcy, zapominając o tym, że dla narodu „chcieć to móc“, rzucili hasło: stój, do nogi broń!

GWARDZIŚCI!

Rok walki z okupantem nie tylko przekreślił wątpliwości niedowiarków, ale najdobitniej wykazał, po czyjej stronie była racja. W przeciągu jednego roku G.L. okrzepła organizacyjnie i wyrosła w potężną organizację wojskową, obejmującą cały kraj. Odważne i bohaterskie czyny G.L. na wszystkich ziemiach polskich porwały cały naród do czynu zbrojnego wbrew reakcyjno-sanacyjnym bankrutom. Rok czynu zbrojnego wykazał, że nie jesteśmy już garstką walczących, a realną, zwartą i potężną siłą. Kilka tysięcy żołnierzy G.L. prowadzi codzienną, zażartą walkę z zaborcą, broni narodu przed zbrodniami hitleryzmu, niszczy siły wroga, przybliża dzień wolności. Te wzrastające wciąż tysiące gwardzistów w polu, to już nie luźne, drobne oddziały jakiejś organizacji wojskowej. To wielka siła, która wyłonić mógł tylko cały naród, jednoczący się wśród walki przeciw zaborcy. To Armia Ludowa.

Przemawiają za tym nie słowa, a czyny, takie, jak dziesiątki większych bitew, dziesiątki akcji kolejowych, setki zniszczonych obiektów gospodarczo-wojskowych, setki uwolnionych więźniów, setki zlikwidowanych Niemców, szpiclów i zdrajców Narodu.

GWARDZIŚCI!

Krwią najlepszych synów Ojczyzny znaczący drogę do wolności. Przeszliście rok próby ogniowej i poprzez swój czyn zbrojny zdaliście egzamin dojrzałości, egzamin podstawowej siły zbrojnej kraju, siły, która już w chwili obecnej przerasta z Gwardii w Armię Ludową. Wasz czyn zbrojny stał się motorem, który zmusił inne organizacje wojskowe pod groźbą utraty autorytetu do częściowego zerwania z polityką bierności.

Pod wpływem sławnych czynów Gwardii całe oddziały innych organizacji, nie oglądając się na hamujące działanie t.zw. „oficjalnych czynników“ zaczęły jednoczyć się z nami.

Gwardia Ludowa od pierwszej chwili swego istnienia zajęła stanowisko zjednoczenia się wszystkich sił zbrojnych kraju

do wspólnej walki z okupantem i z tego stanowiska nie tylko nie rezygnuje, a wyteży wszystkie siły w kierunku zjednoczenia ich. Nie dopuścimy do tego, by sanacyjno - reakcyjne elementy rozbijały krystalizującą się już w tej chwili jedność sił zbrojnych. Dziś sprawa połączenia wszystkich sił zbrojnych stoi na ostrzu noża, jest najbardziej krzyczącą koniecznością chwili.

GWARDZIŚCI!

Rok zmagañ zbrojnych z okupantem, wspaniały rozwój Gwardii, wyraźnie wykazały słusność naszego stanowiska. Wykazały, że tylko zjednoczony w walce naród zdobędzie Wolną i Niepodległą Polskę. Że tylko czynem, a nie słowem wykuwa się szlak Wolności i Niepodległości.

GWARDZIŚCI!

Wczorajsze małe grupy, dzisiejsze liczne oddziały, to jutrzejsza potęga — **ARMIA LUDOWA**. Musimy wyteżyć wszystkie siły, aby Armia Ludowa była nie tylko obrazem przyszłości, ale by już teraz stała się rzeczywistością chwili.

GWARDZIŚCI!

Przed wami stoją dziś nowe, wielkie, historyczne zadania. Przygotowujcie się do przejścia od organizacji wojskowej do organizacji Armii Ludowej. Uzupełniajcie i pogłębiajcie Wasze doświadczenie bojowe, wychowujcie i przygotowujcie nowych dowódców sekcji, drużyn, plutonów itd. Zwiększajcie dyscyplinę wojskową, byście stali się wzorem żołnierza Armii Ludowej!

Pamiętajcie! Każdy gwardzista walczących oddziałów winien stać się podoficerem i oficerem przyszłej Armii Ludowej. Każdy podoficer i oficer — to przyszły dowódca Armii.

GWARDZIŚCI!

Organizacja przerasta w Armię Ludową. Spada na nas tradycja, wiekowych walk w Obronie Ojczyzny. •

Rozkazem dzisiejszym Dowództwo Główne wprowadza:

1) Znak Orła Białego — symbol niezależnego bytu Narodu Polskiego — by nas prowadził śladami bohaterskiej przeszłości.

2) Stopnie podoficerskie i oficerskie — tradycyjnie polskie, z wyjątkiem starszego żołnierza, starszego sierżanta, podchorążego i chorążego.

3) Dystynkcje: Podoficerskie — białe naszywki, kapral — 2, plutonowy — 3, sierżant — V.

Oficerskie: białe gwiazdki. Podporucznik — 1, porucznik — 2, kapitan 3.

Oficerowie wyżsi: major 2 paski i 1 gwiazdka, podpułkownik — 2 paski, 2 gwiazdki, pułkownik — 2 paski 3 gwiazdki.

4) Czapkę wzoru podanego i noszonego już przez szereg oddziałów G.L. (Polska furażerka z czerwonym obszyciem. Z lewej strony trójkąt czerwony z żółtymi literami G.L.).

GWARDZIŚCI!

W tak ważnym momencie historycznym musicie ustokrotnie swoje wysiłki. Każdy dzień, każdą chwilę znaczyć musicie wzmożonym czynem zbrojnym. Niszczcie transport, drogi żelazne, szosy, obiekty wojskowe i gospodarcze, wykolejajcie pociągi, wysadzajcie mosty. Nie dopuście, by wróg dostał choćby 1 kg chleba. **NISZCZCIE ŻYWĄ SIŁĘ WROGA.** Bijcie go w dzień i w nocy.

**PRZEZ WALKĘ DO ZJEDNOCZENIA SIŁ
ZBROJNYCH!**

PRZEZ WALKĘ DO ARMII LUDOWEJ!

PRZEZ WALKĘ DO ZWYCIĘSTWA!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. 1 lipca 1943 r.

ROZKAZ NR. 9.

Dowódcom obwodów i okręgów.

Na frontach wschodnim i zachodnim wre walka. Wróg, chcąc nie chcąc musi osłabić swe zaplecze, musi wycofać choć część swoich sił, które rzucił w celu rozbicia naszych oddziałów w polu, jak również i wyniszczenia naszego zaplecza.

Wobec czego zarządza się:

1) Wzmocnić pracę organizacyjną, zorganizować więcej sekcji, drużyn, plutonów i wzmacniając w ten sposób zaplecze oddziałów walczących w polu — dać im szerszą bazę operatywną.

2) Wzmocnić pracę ubojowienia wśród oddziałów, walczących w polu. Zwiększyć ilość oddziałów, by nie było ani jednego powiatu, gminy bez kilku oddziałów partyzanckich GL.

3) Podnieść na wyższy poziom robotę bojową. Szczególną uwagę zwrócić na wykolejanie pociągów z bronią, amunicją, wojskiem. Ma to być bojowym zadaniem dnia. Niszczyć magazyny wojskowe, łączność, lotniska, stacje podsłuchowe, stacje nadawczo-odbiorcze... Przygotować plan działania, by nie dopuścić do zabierania chleba przez okupanta.

4) Niszczyć gminy, a szczególnie znajdujące się tam dokumenty.

5) Uwalniać z rąk oprawców niemieckich ludność, zabraną na łapankach, rozbijać więzienia i obozy, zatrzymywać pociągi i uwalniać wywożonych.

6) Zaostrzyć czujność organizacji GL w stosunku do oddziałów, które są wysyłane w pole prawdopodobnie przez dawny Ozon, endeków itp. z zamiarem likwidowania naszych oddziałów. Po tej linii prowadzić dokładny wywiad i nie dać się zaskoczyć. Próbować oddziały takie przeciągać do walki z Niemcami. O ile to nie dałoby wyniku i oddziały te w dalszym ciągu próbowałyby uderzać na nasze oddziały — uchylać się od walki.

7) Przygotować przynajmniej dwa punkty w odpowiednim terenie dla dostarczenia wam broni. Podać znaki i opisy punktów. Przeprowadzić to w ścisłej konspiracji. Przygotować 2—3 przyjazdówki dla specjalnych zadań. Przyjazdówki dla specjalnych zadań muszą być strzeżone i pilnie obsługiwane. Mieć pod ręką przynajmniej jednego kuriera dla spec. zadań. Dane podać natychmiast.

8) Szczególną uwagę zwrócić na doły i średni aktyw Stronnictwa Ludowego i wydzielić przy sztabach Obw. i Ok. specjalnych ludzi dla przeprowadzenia z n'm rozmów.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. lipiec 1943 r.

GWARDIA LUDOWA
DOWÓDZTWO GŁÓWNE

M. p. sierpień 1943.

t a j n e

b. pilne

ROZKAZ NR. 10.

I. Dowództwo Główne GL nakazuje natychmiastowe rozpoczęcie kampanii przeciwkontyngentowej, równoległe do stale stawianej na pierwszym miejscu walki z transportem wroga.

II. Metody walki z kontyngentem powinny być następujące:

1. w e d w o r a c h

- a) nie dopuszczać do wymłócenia zboża przez niszczenie młockarni, lokomobil (narzędzia drewniane palić, metalowe rozsadzać, tłuc łomami);
- b) nakłonić ludność folwarczną i okolicznych wsi do rekwirowania i ukrywania zboża dworskiego i innych płodów rolnych;
- c) nie należy niszczyć maszyn i narzędzi, służących do uprawy roli (pługi, brony itp.);
- d) jeśli żaden z wyżej podanych sposobów jest niewykonalny, — palić zboże w stertach lub śpichlerzach;
- e) akcje należy przeprowadzać małymi oddziałami, starając się zaatakować kilka folwarków jednocześnie.

2. w e w s i a c h

- a) przeprowadzić silną agitację uświadamiania chłopów i wspólnie z nimi opracować sposoby walki z kontyngentem;
- b) w wypadkach konieczności rekwirować płody rolne, przeznaczone na kontyngent bezpośrednio od gospodarzy, wydając im kwity rekwizycyjne. Jeśli produktów zabrać nie można, nakazywać gospodarzom przechowywanie ich w własnym zakresie z tym, że $\frac{1}{2}$ płodów zostaje do dyspozycji oddziałów partyzanckich dla ewentualnych potrzeb ludności. Dowódcy oddziałów prowadzą spisy gospodarzy i ilości płodów rolnych.
- c) organizować zasadzki na drogach, wiodących do

punktów zbiorczych. Zatrzymywać wozy, jeśli istnieje możliwość konfiskować i magazynować produkty, wystawiając odpowiednie pokwitowania. Jeśli takich możliwości brak, rozdawać produkty ludności okolicznej. W ostateczności produkty niszczyć przez rozsypywanie, palenie, polewanie naftą.

- d) konfiskować płody rolne na punktach kontyngentowych i rozdawać ludności wiejskiej, lub w ostateczności niszczyć;
- e) niszczyć produkty rolne na stacjach, w wagonach, w czasie transportu, co jednocześnie zada cios komunikacji wroga.

III. Do walki z kontyngentem wciągnąć masy pracujące wsi i miast. Werbować do wspólnej walki doły innych organizacji.

IV. Walkę z kontyngentem prowadzić pod hasłami:

1. ani jednego kilograma chleba dla okupanta
2. jak najwięcej zboża i kartofli na użytek ludności polskiej.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

M. p. 15 sierpnia 1943 r.

Ścisłe tajne.

ROZKAZ 11

do wszystkich dowódców OB i OK.

1. Ostatnie wydarzenia wojskowe i polityczne stawiają Gwardię Ludową przed nowymi zadaniami. Klęski wojskowe i rozbieżności polityczne państw osi powodują niezwykle nasilenie walk narodowo-wyzwoleńczych we wszystkich krajach podbitych. I my stoimy w przede dniu ogólnonarodowego powstania. W tym historycznym okresie Gwardia Ludowa musi na wszystkich odcinkach stanąć w pełni na wysokości zadania.

2. Dowódcy OB i OK zarządzają na swych terenach natchmiastowy stan pogotowia bojowego we wszystkich oddziałach, znajdujących się w polu i w garnizonach. Dla sprawdzenia stanu pogotowia należy przeprowadzić alarmy ćwiczebne zwykle i w pełnym rynsztunku.

Alarm zwykły dla oddziału, znajdującego się w polu:
na sygnał alarmowy oddział zbiera się z bronią w rękę na wyznaczonym uprzednio punkcie alarmowym. Czas zbiórki od chwili dania sygnału: w dzień 1½ min., w nocy 3 min. Sygnał alarmowy winien być uprzednio ustalony i wszystkim dobrze znany. Nie należy uprzedzać oddziału o zamiarze zarządzenia alarmu.

Alarm zwykły dla sekcji bojowych na terenie miasta:
ustalić odpowiednie punkty zbiórki dla każdej sekcji (w lokalach lub innych określonych punktach) oraz sposób zawiadamiania wszystkich gwardzistów w możliwie najkrótszym przeciągu czasu. Sekcja uzbrojona zbiera się na punkcie alarmowym najpóźniej w godz. od chwili ogłoszenia alarmu.

Alarm zwykły dla sekcji garnizonowych:
zbiórka bez broni najpóźniej w 2 godz. od chwili ogłoszenia alarmu. Zarządzenia alarmów ćwiczebnych dla sekcji garnizonowych jest dopuszczalne tylko w takich godzinach, w których zebranie całej sekcji jest możliwe bez zmuszania gwardzistów do opuszczania pracy zawodowej.

Na alarm w pełnym rynsztunku stają oddziały i sekcje z bronią oraz ekwipunkiem osobistym, składającym się

z koca, plecaka lub chlebaka, menażki, jednej zmiany bielizny, sprzętu do mycia i do szycia, łyżki, noża lub sztyletu. Ekwipunek osobisty powinien każdy gwardzista w okresie pogotowia bojowego mieć pod ręką. Czas zbiórki dla oddziałów w polu — 7 min., dla sekcji bojowych i garnizonowych, taki sam, jak w alarmach zwykłych.

Alarmy ćwiczebne są ważnym i niezbędnym ćwiczeniem przygotowawczym do alarmu bojowego, który zostanie ogłoszony w decydującej chwili, gdy wszystkie oddziały staną do walki. Należy odpowiednio wytłumaczyć znaczenie tych ćwiczeń i dołożyć wszelkich starań, by łączność działała w czasie alarmu bez zarzutu.

Szczególną uwagę należy poświęcić temu, by stan pogotowia bojowego udzielał się najszerszym masom społeczeństwa, żeby wszyscy rozumieli i czuli, że zbliżają się chwile przełomowe i decydujące dla całego narodu. Do tych wielkich wydarzeń każdy powinien przygotować się moralnie i materialnie już dzisiaj.

3. Dla nadania oddziałom i sekcjom należytej sprężystości oraz usprawnienia łączności przeprowadzić defilady. Defiladę przyjmuje zawsze wyższy dowódca, a nie bezpośredni przełożony. Oddziały w polu defilują w normalnym szyku marszowym. Sekcje w miastach defilują w sposób zakonspirowany: wyznaczyć punkty o dużym ruchu ulicznym i zarządzić przemarsz pojedynczo o oznaczonej godzinie. Obowiązuje jak najściślejsza punktualność.

4. Dowódcy OB i OK dokonają natychmiastowego dokładnego przeglądu swych terenów i wyznaczają punkty mobilizacyjne, tj. punkty zbiorne dla powszechnej mobilizacji. Punkty te ustalić w miejscach taktycznie i strategicznie możliwie najdogodniejszych. Każda dzielnica powinna posiadać co najmniej jeden punkt mobilizacyjny.

5. Dowódcy OB i OK opracują szczegółowe plany operacyjne dla całkowitego opanowania podległych im terenów. W opracowaniach tych uwzględnić przede wszystkim operacje, niezbędne dla opanowania wojskowego najważniejszych ośrodków komunikacji, łączności i administracji.

Ad 4 i 5. Szczegółowe wykazy punktów mobilizacyjnych oraz dokładne plany operacyjne należy przedłożyć do Dowództwa Głównego w terminie do 15.IX.1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

M. p. 15 sierpnia 1943

Ścisłe tajne

ROZKAZ Nr 12

do wszystkich dowódców OB i OK.

1. W związku ze stwierdzeniem pewnego chaosu w załatwianiu dokumentów zarządza się:

a) wszelkie dokumenty mogą być załatwiane wyłącznie drogą organizacyjno-służbową t.j. poprzez biuro Sztabu Głównego. Żadnych prywatnych kontaktów dla załatwienia tych spraw wykorzystywać nie wolno. Przekroczenia nie będą tolerowane.

b) dla usprawnienia pracy technicznej i unikania pomyłek przekazywać wszelkie zamówienia w następującej formie:

1. *fotografia:*

na stronie licowej w rogu znak rozpoznawczy okręgu, który przysyła zamówienie, na odwrocie nazwisko i imię zainteresowanego, pisać tylko zwykłym czarnym ołówkiem.

2. *załącznik:*

dane osobiste: 1) nazwisko, imiona, 2) data urodzenia, 3) miejsce urodzenia, z podaniem wsi, gminy, powiatu, kraju, 4) miejsce zamieszkania, 5) zawód, w wypadku specjalności mniej znanej podać w obu językach, 6) rodzaj dokumentów, które należy wykonać, 7) dane dodatkowe jak: wyznanie, imiona rodziców, znaki szczególne itp.

ad 6) zamówienia wypisywać w skrótach ustalonych następująco:

karta rozpoznawcza — KK, zaświadczenie pracy — ZP, karta pracy — KP, zaświadczenie urlopowe — ZU, metryka — M.

Powyższych wskazówek należy przestrzegać jak najściślej.

Przypomina się, że wszelkie raporty, meldunki i zażalenia mogą być kierowane do Dow. Gł. GL jedynie drogą służbową. Droga służbowa jest to droga pomiędzy każdym podwładnym i jego przełożonym; obowiązuje ona na wszystkich szczeblach dowodzenia. Pojęcie przełożonego nie jest równoznaczne

z pojęciem starszego stopniem wojskowym. Zakres władzy przełożonego wpływa z jego funkcji, a nie z jego stopnia wojskowego.

Zwraca się uwagę wszystkich dowódców, że jest ich bezwzględnym obowiązkiem nadawanie każdej sprawie toku służbowego, tj. przekazywanie jej do wyższego dowództwa we wszystkich wypadkach, gdy możność załatwienia sprawy przekracza ich własną kompetencję. Szczególnie należy tego przestrzegać we wszystkich wypadkach zażaleń.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

POLACY — ROCZNICA !*)

4 lata temu niemiecki zaborca napadł zdradziecko na Polskę. Stokrotną przewagą przełamał bohaterki opór narodu polskiego.

Sanacyjno-ozonowy rząd i naczelne dowództwo okłamywały kraj twierdzeniem, że jesteśmy „silni — zwarci — gotowi“. Nie dopuszczono do kierowania obroną przedstawicielstwa narodu. W dniach decydujących rozstrzygnięć na polu walki rząd i dowództwo tchórzliwie zbiegły. Oko w oko z zaborcą i grozą niewoli pozostał — NARÓD POLSKI.

POZOSTAŁ — I ANI NA CHWILĘ NIE ZAPRZESTAŁ WALKI.

Walczyli partyzanci w Puszczy Świętokrzyskiej zimą 1939 i latem 1940 roku. Walczyli chłopci, robotnicy, — naród cały — sabotażem i dywersją.

A LATEM 1942 — NOWY PŁOMIEŃ PARTYZANTKI —
— RUSZYŁY W BÓJ PIERWSZE ODDZIAŁY
GWARDII LUDOWEJ.

Dziś tysiące partyzantów walczy z zaborcą. W boju powstaje ze zjednoczonych sił narodu

ARMIA LUDOWA.

POLACY! Wróg chwieje się. Runął już pomocnik Hitlera — Mussolini. Runął faszyzm włoski. Na wschodzie i zachodzie ponoszą Niemcy — klęski.

WROGA MOŻNA I TRZEBA DOBIĆ JESZCZE PRZED
ZIMĄ!

Zjednoczone siły całego narodu przez uderzenia w transport, wykolejanie pociągów, łączność, niszczenie administracji i produkcji niemieckiej wydatnie przyspieszają zwycięstwo. Masowa walka całego narodu oszczędzi ofiar, skróci czas niewoli i terronu niemieckiego.

WSZYSCY ZA BRONĘ — DO WALKI O WOLNĄ I NIE-
PODLEGŁĄ POLSKĘ!

Hańba sanacyjnej reakcji i samozwańczym „władzom

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 9.

polskim“, które w obliczu masowych morderstw, łapanek, pacyfikacji nakazują uległość wobec zaborcy!

Hańba zdrajcom — co skrwawili ręce krwią bratnią i nie przestają nawoływać do mordowania i wydawania Niemcom polskich partyzantów, bohatersko walczących o wyzwolenie Ojczyzny!

ŚMIERĆ NIEMIECKIM ZABORCOM!

~ NIECH ŻYJE JEDNOŚĆ NARODU POLSKIEGO!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

POLACY — ROCZNICA!

Jakże temu niemiecki zaborca zapędził zdradziecko na Polskę — stokrotną przewagę przełamal bohateraki 'ogor' narodu polkiego. Sanacyjno-ozonowy rząd i naczelne dowództwo oklamywało kraj twierdzeniem, że jesteśmy „silni — zwarci — gotowi”. Nie dopuszczono do kierowania obroną przedstawicielstwa narodu. W dniach decydujących rozstrzygnąć na polu walki rząd i dowództwo tchórliwie zbiegły. Oko w oko z zaborcą i grzą niewoli pozostał NARÓD POLSKI!

Pozostał — i ani na chwilę nie zaprzestał walki

Walczyli partyzanci w Puszczy Świętokrzyskiej zimą 1939 i latem 1940 roku. Walczyli chłopci, robotnicy, — naród cały — sabotażem i dywersją.

A latem 1942 — nowy płomień partyzantki — ruszyły w bój pierwsze oddziały

Gwardii Ludowej

Jakiś tysiłek partyzantów walczył z zaborcą. W boju pustoszyli ze zjednoczonych sił narodu

ARMIA LUDOWA

POLACY! Wróg chwileje się. Runął już pomocnik Hitlera — Mussolini. Runął faszysty włoski. Na wschodzie i zachodzie pokonasz Niemcy — kłęk!

Wroga można i trzeba dobić jeszcze przed zimą!

Zjednoczone siły całego narodu przez uderzenia w transport, wykoślenie pociągów, łączność, niszczenie administracji i produkcji niemieckiej wydatnie przyspiesza zwycięstwo. Masowa walka całego narodu oszczędzi ofiar, skróci czas niewoli i terroru niemieckiego.

wszyscy mają broń — do walki o Wolną i Niepodległą Polskę!

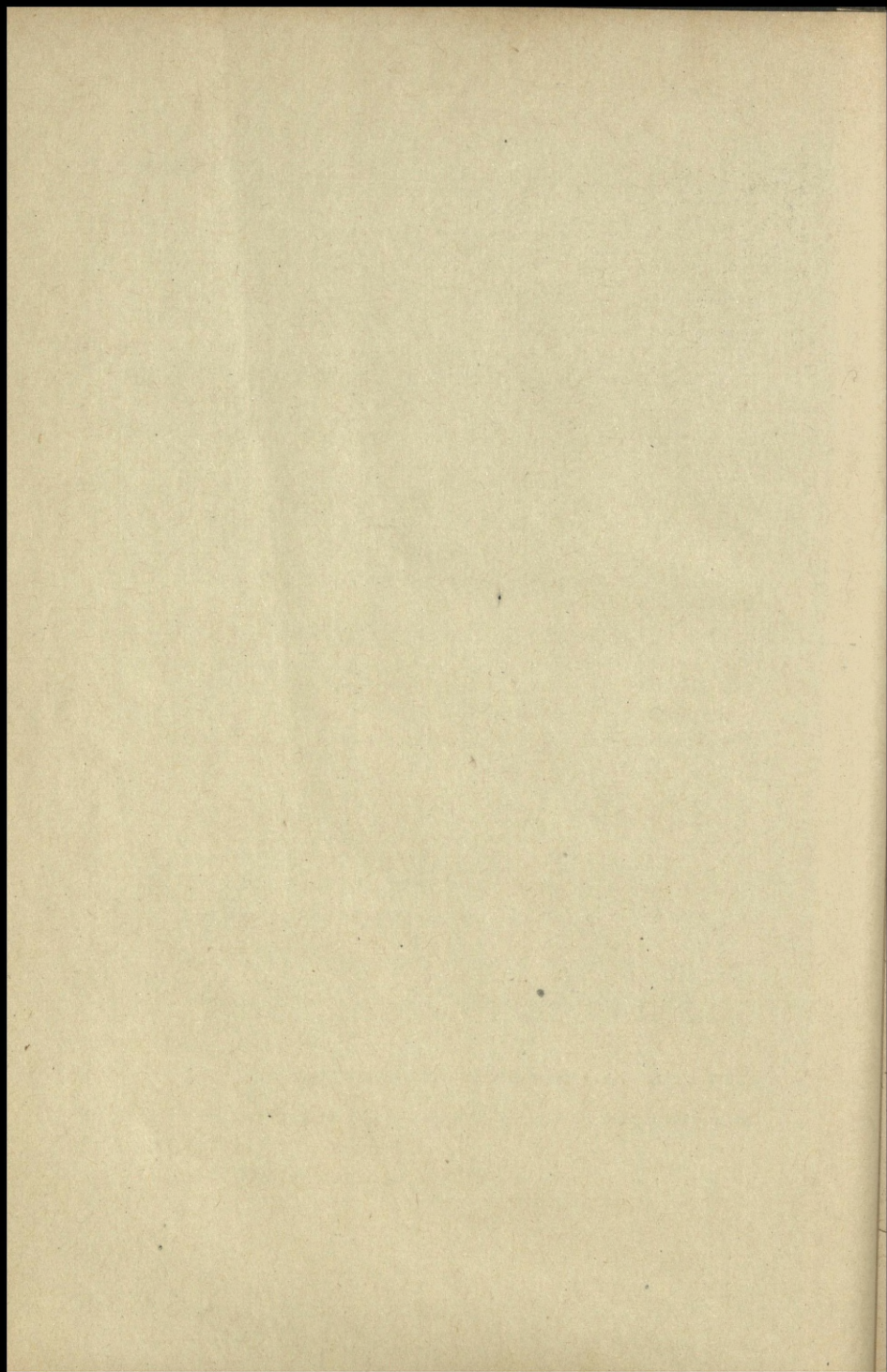
Hańba sanacyjnej reakcji i samowolnym „władzom polskim”, które w obliczu masowych morderstw, łapanek, pacyfikacji nakazują uległość wobec zaborcę!

Hańba zdrajcom — co skrwawili ręce krwią bratnią i nie przestają nawoływać do mordowania i wydawania Niemcom — polskich partyzantów po bohaterzku walczących o wyzwolenie Ojczyzny!

Śmierć niemieckim zaborcami!

Niech żyje jedność Narodu Polskiego!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ

ROZKAZ W SPRAWIE MORDU W LESIE BOROWSKIM.

Żołnierze!

Walczącą Polską wstrząsnęła wieść o potwornym, zdra-
dziecko dokonanym morderstwie 9 sierpnia 1943 roku w lesie
wsi Borów koło Kraśnika, w woj. Lubelskim. Oddział Gwar-
dii Ludowej im. J. Kilińskiego został w sposób perfidny i pod-
stępny wymordowany przez jedną z band, które reakcja, ob-
szarnicy, kapitaliści, wyzyskiwacze — tworzą specjalnie do
walki z polskim ruchem wyzwolenicznym.

Mord w lesie borowskim okrywa hańbą po wieczne czasy
sprawców jej — reakcję polską. Za zadanie postawiła ona
sobie nie walkę z zaborcą, a z narodem polskim, z jego party-
zancką Armią Ludową.

Działalność ta, nikczemna, podstępna i zbrodnicza, nie zła-
mie walki narodu. Przyśpiesza ona tylko całkowitą klęskę
i zagładę reakcyjnej klikii bratobójców.

Żołnierze!

Chwyciliście z woli własnej za broń, by Ojczyźnie zerwać
kajdany okrutnego niemieckiego ucisku. Cel macie jeden —
wspólny dla całego narodu — wywalczenie Polski Wolnej i Nie-
podległej. Jedyny wróg — niemiecki okupant zagradza nam
drogę ku wolności. Druzgocąc jego potęgę, kroczymy ku zwy-
cięstwu!

Gwardia Ludowa i polski ruch wyzwolenczy nie pozwoli
się rzucić do bratobójczej walki. Tylko zaborca i pokumani
z nim wrogowie narodu mieliby z tego korzystać. Na prowoka-
cyjne napaści hitlerowskich agentów i zdrajców odpowiemy
zwiększeniem w oddziałach czujności, dyscypliny i karności.
Odpowiemy jeszcze potężniejszą walką z zaborcą.

BROŃ SWĄ NADAL TYLKO PRZECIWKO NIEMCOM
KIEROWAĆ BĘDZIEMY!

Żołnierze!

Z nami cały naród polski. Widzi on w swej Armii Ludo-
wej jedyną siłę, która go broni i wywalczy mu wolność. Naród
Polski ze zgrozą i oburzeniem potępia kainowe morderstwa
reakcji. Potrafi on ustrzec swych żołnierzy przed zdradziecki-
mi ciosami w plecy, potrafi wyrzucić nikczemnych morderców
i podżegaczy precz poza społeczeństwo polskie.

Wasze zadanie — to dalsza nieustanna
walka z niemieckim zaborcą.

CZEŚĆ BOHATEROM, POŁEGLYM ZA OJCZYZNĘ!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. 10 września 1943 r.

DO NARODU POLSKIEGO!
DO POLSKICH ORGANIZACJI
DEMOKRATYCZNYCH!

Niemieckim faszystom ziemia pali się pod nogami.

W Danii wybuchły rozruchy, strajk generalny. Zatonio kilkanaście okrętów niemieckich i duńskich. Mimo ogłoszenia stanu wyjątkowego, mimo krwawego tłumienia ruchu, Niemcy nie mogą opanować sytuacji. W Bułgarii po zagadkowej, nagłej śmierci króla, naród demonstruje przeciwko Niemcom, za pokojem. Zaostrzyły się stosunki niemiecko-szwedzkie. Na decydującym dla całej wojny froncie wschodnim wojska Hitlera ponoszą klęskę za klęską. Padł Charków, Taganrog, Jelnia. Armia Czerwona zbliża się do Dniepru. Nie ustają naloty na Berlin i zachodnie Niemcy. Upadek Włoch. Wszystko to załamuje nastroje w Niemczech.

Czy wojna skończy się przed zimą?

Tak tego pragną miliony Polaków, Czechów, Francuzów, wszystkie ludy podbite. One bowiem dźwigają ciężar wojny. Zwycięstwo jeszcze w tym roku jest możliwe, ale nie przyjdzie ono samo. Niemcy ledwo mogą utrzymać front wschodni. Niech na zachodzie uderzą z całej siły Anglosasi, a „twierdza Europy“ rozleci się w ciągu paru tygodni. II front to natychmiastowa klęska Hitlera. Anglosasi dziś uzbrojeni są już po zęby. Naród polski bohaterską walką we wrześniu 1939 r., udziałem w obronie Francji i Anglii oraz ustawicznym wiązaniem przez swą akcję zbrojną wielu dywizji niemieckich ułatwi Anglikom uzbrojenie się. Dziś stanowczo żądamy pomocy w skracaniu wojny.

Polska posiada doskonałą łączność radiową z Londynem. Niech publiczne żądanie przez naród polski drugiego frontu, uchwalone w rezolucjach, na zebraniach, masówkach, dotrze do naszych sojuszników, niech pozna ich z wolą społeczeństwa polskiego.

II front przyspieszy załamanie się Niemiec, ale Polskę wyzwolić od zaborcy może tylko zbrojna walka całego narodu, zjednoczonego wokół jednej walczącej armii. Na terenie kraju istnieje nie jedna, a kilka organizacji wojskowych, wszyscy jednakże zdają sobie sprawę, że zwycięstwo osiągniemy tylko przez zjednoczenie sił nie w bierności, a w walce. Ponieważ oficjalne siły zbrojne gnuśnieją w bierności, a dowództwo ich posłuszne nakazom reakcji... naród szuka sam drogi

do jedności przez walkę. Mimo pacyfikacji, mimo coraz sroższego terroru okupanta do partyzantki napływają nieustannie coraz liczniejsze rzesze żołnierzy polskich.

Masowy rozwój oddziałów Gwardii Ludowej na początku tego lata, napływ do naszych szeregów wielu żołnierzy z innych organizacji i bliska współpraca z Batalionami Chłopskimi, były początkiem tworzenia się samorzutnie od dołu Armii Ludowej — siły zbrojnej już nie jakiejś jednej organizacji, ale całego narodu, walczącego o Polskę Demokratyczną. Naturalny ten ideowy pęd, prowadzący do zbrojnego powstania, winien być popierany wszelkimi sposobami przez szczerze i świadomie zmierzające do Polski demokratycznej ugrupowania polityczne i wojskowe. Przyspieszy to sformowanie się armii, a tym samym zwycięstwo nad wrogiem.

W zrozumieniu tej konieczności i swych obowiązków wobec narodu Dowództwo Główne Gwardii Ludowej zwróciło się w czerwcu bieżącego roku z listem do polskich demokratycznych organizacji politycznych i wojskowych.

Pisaliśmy tam: „Armia partyzancka jest jedyną siłą, która skutecznie hamuje zbrodnicze poczynania niemieckie i walczy o przyszłą Wolną i Niepodległą Polskę Demokratyczną. Charakter tej armii nie jest obecnie ani jednolity, ani wyraźnie skryształizowany. W toku walki przez zacieśnianie współpracy i wzajemne oddziaływanie na siebie wykuje się postać polskiego żołnierza wolności, polskiego dowódcy, wyrosłego z ludu.

Dziś już wysuwa się konieczność organizacyjnego ujęcia walczącego narodu w formy regularnej i zdyscyplinowanej armii. Aby walkę z okupantem podnieść na właściwy poziom walczącej armii nadać właściwy autorytet i powagę, wskazane jest połączenie sił organizacji politycznych i wojskowych, które mają swe oddziały w polu lub stoją na stanowisku walki zbrojnej. Dodatni proces, jednoczenia się, który zachodzi w dołach organizacyjnych, wzmocnić przez porozumienia, zawarte przez kierownictwa i dowództwa.

Gwardia Ludowa nie szczędziła nigdy wysiłków, by zrealizować jedność walczącego narodu. Nigdy nie wysuwaliśmy się w roli nadrzędnej. Chcemy jedności i wspólnej walki równych z równymi, na jednakowych prawach, z jednakowymi obowiązkami. Obecnie zwracamy się do Was z uroczystym apelem:

Organizujmy wspólnie Armię Ludową. Połączmy siły do walki o Wolną i Niepodległą Polskę Demokratyczną: stwórzmy wspólne dowództwo, przeprowadzajmy wspólne akcje. Roz-

toczmy wspólną opiekę nad walczącymi. Wspólnie organizujemy zaopatrzenie.

Tempo wypadków nie pozwala na długie odwołanie z reorganizacją polskich sił walczących w polu. Organizacyjne usprawnienie walki jest palącą potrzebą. A więc i apel nasz nie może zostać bez odpowiedzi“.

Dziś po dwóch miesiącach, możemy już z całą pewnością stwierdzić, że list nasz nie spotkał się z żadną odpowiedzią ani listowną, ani w prasie. Nasza propozycja wspólnej pracy nad zjednoczeniem narodu przez wspólność sił zbrojnych została odrzucona. Zaczajone na wysokich stanowiskach w organizacjach demokratycznych żywiły sanacyjnej reakcji stanęły na przeszkodzie porozumieniu i nadal wszelkie dążenia w tym kierunku starają się paraliżować. Jednak doły tych samych organizacji coraz silniej prą do zjednoczenia walczących sił polskich. Rzeczywistość jest tego odbiciem. Prasa syndykalistyczna przemilczała nasz apel, ale bezustannie rozpisyje się o konieczności jednoczenia sił zbrojnych. Ugrupowanie RPPS przemilczało apel, natomiast przyczyniło się do powołania przez dekret do życia „Polskiej Armii Ludowej“. Armia taka, zamianowana z góry, nie ma żadnych szans rozwoju, o ile nadal będzie się odwracać plecami do rzeczywistych sił, istniejących w terenie, do tysięcy partyzantów polskich...

W czerwcu, gdy pisaliśmy nasz list, tworzenie się od dołu Armii Ludowej było w okresie początkowym. Obecnie na terenie Siedleckim i Lubelskim formują się wspólnie już zorganizowane bataliony AL. Na terenie całego kraju Gwardia i inne grupy partyzanckie, głównie Bataliony Chłopskie, mają za sobą wiele wspólnych akcji, udzielają sobie wzajemnie broni, mają wspólnych dowódców i instruktorów. Armia Ludowa narasta i będzie narastać mimo braku broni, zbyt szczupłych kadr dowódców i zdradzieckich ciosów, zadawanych przez reakcję i okupanta. Armia Ludowa ogarnęłaby, łącząc od dołu, cały naród, pozostawiając poza nawiasem społeczeństwa reakcyjne oraz demokratyczne z nazwy tylko sztaby i kierownictwa. Wymaga to tylko czasu. Czas jednak dla narodu polskiego jest bardzo drogi. Skrócenie niewoli przez usprawnienie walki zbrojnej jest dążeniem każdego szczerego patrioty. Nie zaprzestajemy więc naszych prób połączenia sił polskich nie tylko na drodze braterstwa się dołów, ale również przez porozumienie kierownictw i dowództw.

Wobec braku jakiegokolwiek odpowiedzi na nasze wezwania listowne, uważamy na swój obowiązek powtórzyć je publicznie w formie tego listu otwartego do polskich organizacji

demokratycznych, który jest jednocześnie odezwą do CAŁEGO NARODU POLSKIEGO.

Apel nasz brzmi krótko. W przede dniu ogólnonarodowego powstania, w przede dniu decydującego pogromu okupanta i obrony władzy w kraju przed zakusami reakcji, nie traćmy czasu na spory, targi i dyskusje — jednoczmy siły w Armii Ludowej, jedynej gwarancji wyzwolenia i utrzymania wolności. Twórzmy wspólne oddziały w polu, wspólne dowództwa. Wspólnie przeprowadzajmy akcje i pracę nad zaopatrzeniem Armii Ludowej.

II front załamię siły faszyzmu. Armia Ludowa, wiodąc naród poprzez walkę o żywność, walkę z transportem i żywą siłą wroga do coraz potężniejszych ciosów, uwieńczonych powstaniem — WYZWOLI KRAJ OD WROGÓW.

WSZYSCY DO WALKI Z NIEMIECKIM ZABORCĄ
O WOLNĄ I NIEPÓDLEGŁĄ POLSKĘ!

NIECH ŻYJE ARMIA LUDOWA, JEDNOCZĄCA NA-
RÓD W WALCE!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. wrzesień 1943 r.

BRATOBÓJCZY MORD POD BOROWEM

DWUDZIESTU SZESZCIU ŻOŁNIERZY POLSKICH
Z ODDZIAŁU GWARDII LUDOWEJ IM. J. KILIŃSKIEGO
9 SIERPNIA 1943 ROKU W LESIE KOŁO BOROWA
POD KRAŚNIKIEM ZAMORDOWANYCH ZOSTAŁO Z REKI
ZDRADZIECKO PRZEZ REAKCJĘ NAŚLANYCH ZBIRÓW

ROZKAZ

dowódca oddziału partyzancki SEP

zastępca dowódcy podpor. SŁOWIK

szef oddziału BORUN

instruktor polityczny STANIS

oraz dwudziestu dwóch gwardystów, a wraz z nimi czterech
chłepów polskich co przysili do oddziału by sowa znaczone
długą cielewola młodzieńców swych obrońców —
żołnierzy polskich — strasząc

skłuli swe życie w ofiarę, by walczyć z niemieckim zabojcą — podli od zdradzieckiego tłoka.
Braw ich odrzucił się w walce tysięcy bohaterów, żył będzie wieczną pamięcią w Polsce Polacy.

SKŁADA IM HOŁD NARÓD I OJCZYZNA.

Rozkaz w sprawie mordu w lesie borowskim

ŻOŁNIERZ!

Walcząc Polska wytrącała wroga o pot. ony, zdradziecko dokonany mordem, 9 sierpnia 1943 roku w lesie
wsi Borow koło Kraśnika w woj. Lubelskim oddział Gwardii Ludowej im. J. Kilińskiego został w sposób potłoczony i podstępny
wymordowany przez jedną z band, które reakcja — obywatelska, kapitalistyczna, wytykająca — tworzą specjalnie do walki
z polskimi rzeźniami wywołanymi.

Mord w lesie borowskim ukrzyżował bandę po wieczne czasy sprawców jej — reakcji polskiej. Za takie postawili
ona sobie na własną i naszą, a z narodem polskim, a jego partyzancką Armię Ludową.

Debiłność ta, ukrywanie, podstępny i zdradziecki, ale zanie walczy narodu. Przypięta ona tylko całkowitą klęskę
i zagładę reakcyjnej klity bratobójczy.

ŻOŁNIERZ!

Chwyciście a woli własnej za broń, by Ojczyźnie zwrócić każdy okrutny niemieckiego ucisku. Cel macie jeden
— wspólny dla całego narodu — wyzwolenie Polski i Wolnej i Niepodległej, Jedyną drogę — nie wrogi okupant zagradza
nam drogę ku wolności. Drogę naszą jego polega — kroczymy ku zwycięstwu!

Gwardia Ludowa i polski ruch wywołujący nie pozwolili się razić do bratobójczych walki. Tylko zabójca i pokra-
mań z nim — ogowie narodu ulepiły z tego korzystać. Na prowokacyjne zapiski kilkunastu egzystuje i zdradziecko odpo-
wiedzią wiążąc w oddziałach czujności, dyscypliny i karności. Odpowiemy jeszcze potężniejszą walką z zabójcą

Broń swą nadal tylko przeciwko Niemcom kierować będziemy!

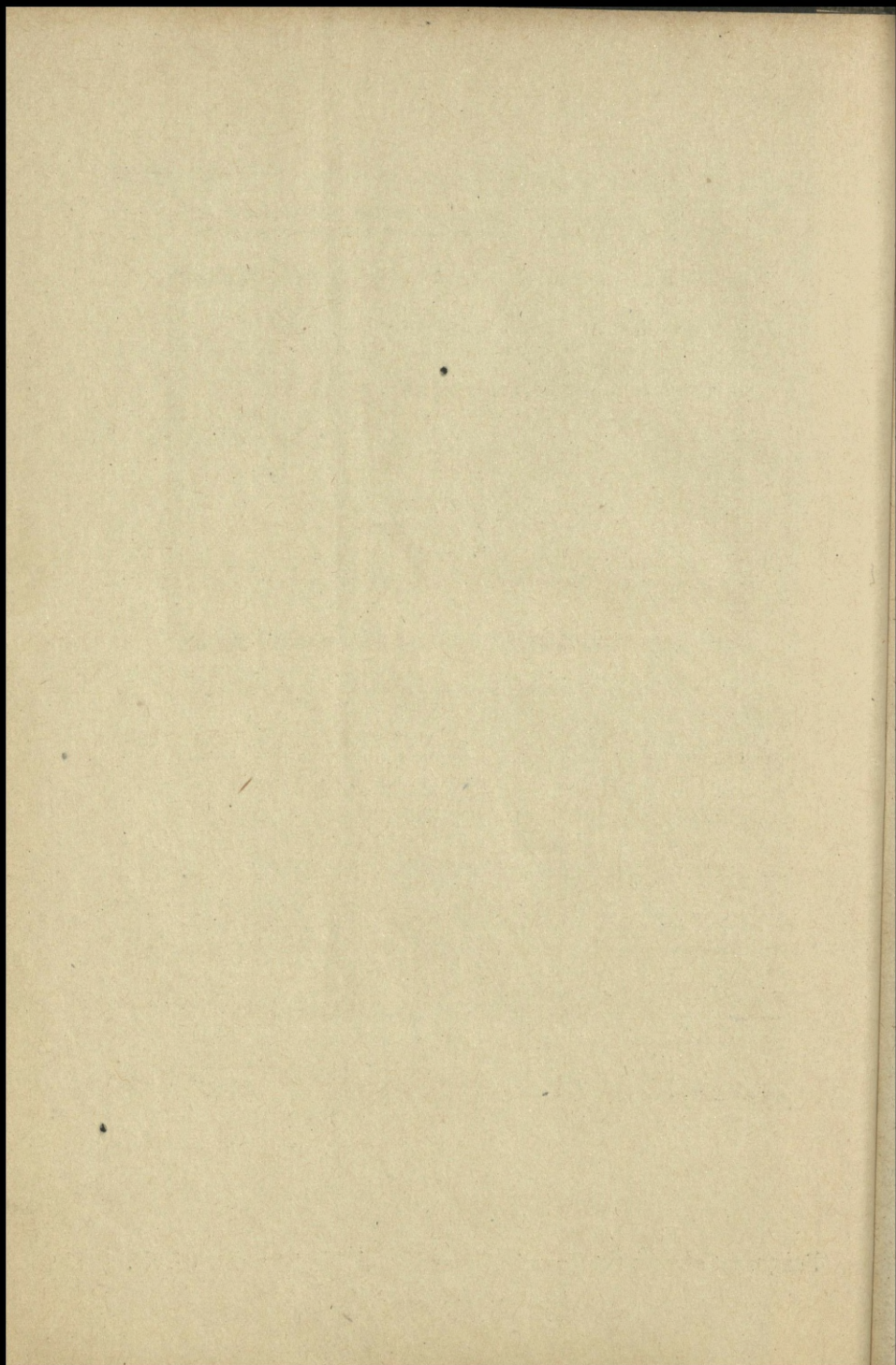
ŻOŁNIERZ!

Z nami cały naród polski. Wstąpi do wrony Armii Ludowej i jedną siłą, która go broń i wywalcy na wolność.
Naród polski ze złości i oburzeniem potępa katowskie mordobitwa reakcji. Polacy on stracił swych żołnierzy przed zdradziec-
kami ciałami w płacę, potrafi wyrzucić skurczonych morderców i potężniejszą potęgą poza społeczeństwo polskie.

Wasze zadanie - to dalsza nieustanna walka

z niemieckim zabojcą!

OŻEŚ BOHATEROM POLEGŁYM ZA OJCZYZNĄ!

Ściśle poufne.

ROZKAZ NR. 14.

Reakcyjni łajdacy, nie bacząc na to, że Naród Polski dzień w dzień niszczony jest przez okupanta, miast stanąć w obronie uciskanego ludu i wypowiedzieć walkę okupantowi, wszczęli walkę bratobójczą. Ukazał się rozkaz PSZ z dnia 15.IX.43 r. Nr. 116/1, podpisany przez dowódcę głównego PSZ — Bora, w którym czytamy:

„Polecam kom. podokr. i kom. obw. wystąpić tam, gdzie zachodzi tego potrzeba przeciwko plądrującym, bądź wywrotowo-bandyckim grupom“, i dalej: „działać należy w kierunku likwidowania przywódców i agitatorów w bandach, nie siląc się na likwidację całej bandy. Każde działanie musi być zorganizowane i przeprowadzone z całkowitym zachowaniem warunków konspiracji. Nie wolno przystępować do likwidacji bez pewności osiągnięcia zupełnego powodzenia“.

Wyżej przytoczone punkty nie wymagają żadnych komentarzy. Mówią one same za siebie.

Z rozkazu PSZ wynika jasno, że najlepsi synowie Narodu Polskiego, to bandyci. Tak mówi hitleryzm, tak stawia sprawę Komendant PSZ, uzupełniając się wzajemnie w wyniszczeniu zdrowych sił Narodu Polskiego.

W związku z powyższym rozkazem PSZ zarządza się:

- 1) Dowódcy Obw. i Ok. na odprawach podwładnych im jednostek wyjaśnia myśl rozkazu PSZ, podpisanego przez Bora i jednocześnie zarządzają wzmocnienie czujności w szeregach GL, czy to w polu, czy w garnizonie.
- 2) Wydziały Informacji przy Sztabach Obw. i Ok. winni pilnie badać działalność, wzrost i żywą siłę w polu reakcyjnych organizacji oraz ich teren działania.
- 3) Powołają do życia w oddziałach partyzanckich i grupach wojskowych sekcje wywiadowcze, któreby śledziły ruchy i siły grup wojskowych wrogich organizacji w danych terenie.
- 4) Podwoić czujność grup wypadowych i oddziałów partyzanckich w polu:
 - a) na terenach, o których wiadomo, że w niedalekiej odległości znajduje się oddział reakcyjnej organizacji oddziały partyzanckie i grupy wypadowe winny poruszać się marszem ubezpieczonym, na postojach zaś wystawiać czujki ze specjalnymi poleceniami;

- b) na wywiad nie wysyłać nigdy pojedynczych gwardzistów.
- 5) W wypadku bezpośredniego zetknięcia się oddziału partyzanckiego lub grupy wypadowej z oddziałem wrogiej organizacji zachować się następująco:
 - a) gdy przedstawiciele wrogiego oddziału chcą z przedstawicielami naszego oddziału przeprowadzać rozmowy — godzić się na to z tym, że żądać, aby w skład przedstawicielstw wchodziło nie tylko oficerowie i podoficerowie, ale i szeregowi. W czasie trwających rozmów trzymać oddział w pogotowiu. Praktyka bowiem wykazała, że wszystkie dotychczasowe mordy dokonywane były przez zaskoczenie, i to właśnie w czasie „przyjacielskich rozmów“;
 - b) W czasie rozmów z oddziałami wrogich organizacji starać się wpłynąć na członków tych oddziałów do przechodzenia na naszą stronę;
 - c) unikać w każdym wypadku walki, a podejmować ją tylko w ostateczności.
- 6) Stosunek do oddziałów organizacji demokratycznych, jak: BCh, RPPS jest zasadniczo inny niż do reakcyjnych.
 - a) w rozmowach z członkami Stronnictwa Ludowego należy wyjaśnić im, że ich kierownicy skumali się z reakcją („gruba czwórka“) i tym samym zaprzeczają ruch ludowy. Wykazać, że miejsce ludowców to pójsie ramię w ramię z ruchem demokratycznym, nie z reakcją;
 - b) w rozmowach z ludowcami proponować wspólne tworzenie z nami Armii Ludowej przy zachowaniu macierzystej organizacji (BCh).
- 7) Dowódcy Obw. i Ok. przeinstruuja podwładne sobie ogniwa, by były czujne i nie dopuszczały do walk bratobójczych. Naszym zadaniem — walka z okupantem.
- 8) O wszystkich przeprowadzonych rozmowach z innymi organizacjami, wypadkach porozumienia na platformie Armii Ludowej i napadach oddziałów reakcyjnych — natychmiast meldować Dowództwu Głównemu GL.
- 9) Dowódcy Obw. i Ok. wydadzą natychmiast odpowiednie rozkazy do oddziałów partyzanckich i grup wypadowych.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. październik 1943 r.

ROZKAZ NR. 15.

Żołnierze Gwardii Ludowej — żołnierze garnizonowi, oddziałów partyzanckich i grup wypadowych! Wy, którzy pierwsi chwyciliście za broń do walki z okupantem, winniście świecić nie tylko przykładem męstwa i poświęcenia, lecz także wysokim poziomem moralnym. Żołnierz Gwardii Ludowej — to bojownik o lepszą przyszłość ludu polskiego. To też obok obowiązku bezwzględnej walki z hitlerowskim najeźdźcą, leży na Was — żołnierze GL — obowiązek podnoszenia własnego poziomu politycznego i moralnego.

Żołnierz GL winien pamiętać:

1. by w jego sekcji systematycznie przeprowadzane były pogadanki ideowo-polityczne.

2. by każdą akcją niszczenia obiektów administracyjnych, gospodarczych uczynić akcją polityczną (np. — wiec z ludnością miejscową).

3. żołnierze GL winni pamiętać i dbać o to, by nie zaopatrywać się kosztem ludności polskiej, sprzyjającej żołnierzom GL.

a) zaopatrywać się w żywność i odzież należy przez zdobywanie powyższego na nieprzyjacielu, Volksdeutschach i osobach, wysługujących się okupantowi,

b) przeprowadzać konfiskatę pieniędzy we wszystkich urzędach i organizacjach, podległych okupantowi lub osobom, pozostającym na służbie u Niemców,

c) pieniądze i wartościowe przedmioty nikt, z wyjątkiem dowódcy oddziału, nie ma prawa przechowywać,

d) żołnierz GL ma prawo nosić ze sobą odzież, bieliznę i obuwie tylko w ilości, koniecznej dla jego potrzeb,

e) pieniądze i przedmioty wartościowe dowódcy oddziałów winni natychmiast po ekspropriacji wraz ze szczegółowym sprawozdaniem przekazywać wyższemu dowództwu,

f) dowództwo wyższe ma prawo zostawić do dyspozycji oddziału sumę, nie przekraczającą 100 zł. na głowę, z której dowódcy oddziałów muszą złożyć następnie szczegółowe sprawozdanie. O pozostawieniu większych sum w oddziale decyduje dowództwo wyższe,

g) za przestrzeganie powyższego rozkazu odpowiedzialni są dowódcy Obw. i Ok. dowódcy oddziałów partyzanckich i grup wypadowych.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. październik 1943 r.

Ściśle poufne.

ROZKAZ NR. 16.

Dla uczczenia poległych bohaterów w walce z niemieckim okupantem zarządza się:

1. W dniu 1-go listopada na mogiłach poległych bohaterów zapalić ogień, przybrać mogiły barwami polskimi, wieńcami, kwiatami, szarfami z odpowiednimi hasłami.

2. Dekorowanie grobów połączyć należy (tam, gdzie na to pozwolą warunki) z defiladą i masówkami miejscowej ludności.

3. Szczególną uwagę zwrócić na uczczenie pamięci poległych bohaterów z ręki rodzimych sługusów Hitlera. W tych wypadkach na masówkach poruszać sprawę jedności sił całego narodu i potępić mordy bratobójcze.

4. Wzmocnić akcję bojową na transport, administrację i żywą siłę wroga. Niech w dniu tym rozlegnie się hasło: za każdego poległego bohatera 10 Niemców.

5. Po wsiach i miastach, równolegle do akcji wyżej wskazanych, przeprowadzić akcję propagandową, przez rozlepianie odezw, rozrzucanie ulotek i prasy GL. W propagandzie szeroko rozwinąć myśl o organizacji Armii Ludowej.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. październik 1943 r.

ORGANIZACJA GWARDII LUDOWEJ*)

I. Gwardia Ludowa zrodziła się z potrzeb Narodu Polskiego w walce z okupantem. Dziś walka czynna GL nasila się i obejmuje coraz szersze masy społeczeństwa. Masowy napływ ochotników do szeregów GL oraz zacieśniające się coraz bardziej współdziałanie oddziałów bojowych bez względu na ich przynależność polityczną, szczególnie oddziałów BCH z oddziałami GL, wykuwają od dołu we wspólnym froncie walki podstawy przyszłej Armii Ludowej.

Stan taki stwarza potrzebę ujęcia rosnących oddziałów GL w polu i garnizonie w ramy organizacji wojskowej, nadając im jednolite oblicze i jednolite kierownictwo.

GL jednoczy pod swymi sztandarami wszystkich szczerych i oddanych sprawie wyzwolenia Narodu Polskiego z niewoli faszyzmu niemieckiego Polaków. GL realizuje ideę walki o wolną Demokratyczną Ojczyznę Ludu Polskiego.

W duchu tej idei uświadamia swych żołnierzy i rozwija propagandę w masach społecznych. GL wypełnia codzienne zadania bojowe, wychowuje i szkoli jak najliczniejsze kadry dowódców wszystkich szczebli, organizuje Armię Ludową, stwarza podstawy do powszechnej mobilizacji narodu i zwycięskiej rozprawy z okupantem.

II. Podstawy organizacji GL.**)

1. Na czele GL stoi Dowództwo Główne w składzie:

- a) dowódcą GL,
- b) jego zastępcą Szef Sztabu Głównego,
- c) szefowie Wydziałów Sztabu Głównego.

Sztab Główny składa się z następujących Wydziałów:

- 1) operacyjny,
- 2) informacyjny,
- 3) zaopatrzenia i broni,
- 4) organizacyjny,
- 5) propagandowy,
- 6) sanitarny.

Dowódca GL, jego zastępcą i oficer operacji (w braku oficera operacji jeden z szefów Wydziałów według kolejnej numeracji Wydziałów) stanowią Dowództwo Wykonawcze.

Przy Wydziale 4-ym (organizacyjnym) istnieją oddziały: mobilizacyjny i szkoleniowy.

*) Patrz — Przypisy cz. I, Nr 10.

*) Patrz — Przypisy cz. I, Nr 11.

2. W zależności od charakteru i stopnia zorganizowania poszczególnych środowisk oraz ukształtowania i pokrycia terenu, wyodrębniono na ziemiach Polski następujące obwody:

- a) Obwód Nr I warszawski,
- b) Obwód Nr II lubelski,
- c) Obwód Nr III radomski,
- d) Obwód Nr IV krakowski,
- e) Obwód Nr V łódzki,
- f) Obwód Nr VI poznański,
- g) Obwód Nr VII Zagłębie *).

Na czele Obwodu stoi Dowództwo Obwodowe w składzie:

- a) dowódca obwodu,
- b) jego zastępca Szef Sztabu Obwodu,
- c) szefowie Wydziałów Sztabu Obwodu.

Sztab Obwodowy składa się z następujących Wydziałów:

- 1) operacyjny,
- 2) informacyjny,
- 3) zaopatrzenia i broni,
- 4) organizacyjny,
- 5) propagandowy,
- 6) sanitarny.

Dowódca Obwodu, jego zastępca i oficer operacji (w braku oficera operacji jeden z Szefów Wydziałów według kolejnej numeracji Wydziałów) stanowią Obwodowe Dowództwo Wykonawcze.

Przy Wydziale 4-ym istnieją Oddziały: mobilizacyjny i szkoleniowy.

Obwody dzielą się na Okręgi. I tak:

- a) Obwód Nr I warszawski,
 - Okręg 1 Warszawa,
 - Okręg 2 Lewa Podmiejska,
 - Okręg 3 Prawa Podmiejska,
- b) Obwód Nr II lubelski,
 - Okręg 1 północny,
 - Okręg 2 południowy,
 - Okręg 3 siedlecki,
- c) Obwód Nr III radomski,
 - Okręg 1 Radom,
 - Okręg 2 Kielce,
 - Okręg 3 Częstochowa,
- d) Obwód Nr IV krakowski,
 - Okręg 1 Kraków,
 - Okręg 2 Miechów,
 - Okręg 3 Podhale,
 - Okręg 4 Tarnów — Rzeszów,

*) Patrz — Przypisy cz. I, Nr 12.

- e) Obwód Nr V łódzki,
 Okręg 1 Łódź,
 Okręg 2 Łódź podmiejska,
 Okręg 3 Płock,
- f) Obwód Nr VI poznański,
 Okręg 1 Poznań,
 Okręg 2 Pomorze,
- g) Obwód Nr VII Zagłębie,
 Okręg 1 Zagłębie,
 Okręg 2 Śląsk.

Na czele Okręgu stoi Dowództwo Okręgowe w składzie:

- a) dowódca okręgu,
- b) jego zastępca,
- c) oficer informacji,
- d) oficer zaopatrzenia i broni,
- e) oficer szkoleniowy,
- f) oficer propagandowy,
- g) oficer mobilizacyjny,
- h) oficer sanitarny.

Dowództwo Obwodowe (tam, gdzie nie ma Dowództw Obwodowych, Dowództwa Okręgowe) podlegają bezpośrednio Dowództwu Głównemu GL.

Okręg dzieli się na powiaty (w miastach na dzielnice), na czele których stoją Dowództwa Powiatowe (w miastach: Dowództwa Miast i Dzielnic).

Skład Dowództw Powiatowych (miast i dzielnic) jest strukturalnie taki sam, jak skład Dowództw Okręgowych.

Powiaty, (w miastach dzielnice) dzielą się na garnizony (garnizon może obejmować 2 — 3 gminy). Granice garnizonu wyznacza Dowództwo Powiatowe lub w miastach Dowództwo Miasta. (W miastach mogą istnieć garnizony fabryczne).

Dowództwo Garnizonowe składa się:

- a) dowódca garnizonu,
- b) jego zastępca,
- c) oficer informacji,
- d) oficer zaopatrzenia i broni.

3. Organizacja sekcji.

Sekcja składa się z 5 ludzi (4 + 1). Dowodzi nią sekcyjny lub jego wyznaczony zastępca.

4. Organizacja drużyny.

Drużyna składa się z 2 sekcji po 5 ludzi + dowódca = 11 ludzi. Drużyną dowodzi drużynowy lub jego zastępca, tj. jeden z sekcyjnych.

5. Organizacja plutonu.

Dowództwo plutonu składa się z dowódcy i jego zastępcy. Pluton składa się z 2 — 3 drużyn (35 ludzi).

6. Organizacja batalionu.

Bataliony są to samodzielne oddziały operacyjno-bojowe liczące w granicach dolnych 105 ludzi. Bataliony noszą liczby porządkowe, nadane przez Dowództwo Okręgowe, nazwę odnoszącą się do ich terenu operacyjnego oraz nazwę własną np.: Batalion im. Mickiewicza.

Na czele batalionu stoi Dowództwo Batalionu w składzie:

- a) dowódca batalionu,
- b) jego zastępca szef sztabu batalionu,
- c) szefowie wydziałów sztabu.

Sztab batalionu składa się z następujących wydziałów:

- 1) operacyjny,
- 2) informacyjny,
- 3) zaopatrzenia i broni,
- 4) sanitarny,
- 5) propagandowy.

Dowódca, jego zastępca i oficer operacji (w braku oficera operacji jeden z szefów wydziałów według kolejnej numeracji wydziałów) tworzą Dowództwo Wykonawcze Batalionu.

Batalion składa się z 3 — 5 plutonów. W terenie okręgu mogą istnieć jeden lub więcej batalionów. Dowództwa Batalionów bezpośrednio podlegają Dowództwu Okręgowemu. Dowództwa Powiatowe i Garnizonowe współpracują z Dowództwami Batalionów.

7. Organizacja brygady.

O ile w terenie obwodu zostało zorganizowanych 2 — 5 batalionów, organizuje się brygadę GL. Na czele brygady stoi Dowództwo Brygady. Organizacja Dowództwa Brygady jest taka sama, jak organizacja Dowództwa Obwodowego.

Brygada składa się co najmniej z 3 batalionów, górnej granicy nie określa się, zależeć ona będzie od właściwości poszczególnych terenów operacyjnych, zdolności organizacyjnych Dowództw.

Brygady noszą liczby porządkowe, nadane przez Dowództwa Obwodowe, nazwy, odnoszące się do ich terenów operacyjnych oraz nazwę własną np. Brygada im. Kościuszki.

Dowództwa Brygad bezpośrednio podlegają Dowództwu Obwodowemu i współpracują z Dowództwami Okręgowymi. W terenie, gdzie została zorganizowana brygada, dowództwa batalionów podlegają bezpośrednio Dowództwu Brygady.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

Październik 1943 r.

REGULAMIN GWARDII LUDOWEJ

Gwardia Ludowa jest zbrojnym ramieniem Ludu Polskiego. Wyrosła z jego potrzeb. Gwardia Ludowa pierwsza rzuciła hasło walki zbrojnej z okupantem i z żelazną konsekwencją hasło to wprowadza w życie.

Gwardia Ludowa jest symbolem żywotności narodu polskiego; jest kontynuatorem najlepszych tradycji walk niepodległościowych.

Gwardia Ludowa jest jedyną rzeczywistą i realną przedstawicielką mas ludowych, walczącą w imię interesów ludu polskiego o przyszłą Wolną, Demokratyczną Polskę.

1. Żołnierzem GL może być każdy Polak, mężczyzna czy kobieta, niezależnie od swych przekonań politycznych, który zdaje sobie sprawę z tego, że nie można dalej trwać bezczynnie z „bronią u nogi“, że bezczynność w obliczu hitlerowskich gwałtów, zbrodni, wywózek i łapanek jest zgubą dla Narodu Polskiego.

2. Prawa żołnierza GL.

Służba w GL jest służbą honorową i zaszczytną, wymagającą największych wysiłków i najwyższych poświęceń. Żołnierz GL nie może dokonywać czynów, niezgodnych z jego żołnierskim honorem i żołnierską powinnością.

Każdy szeregowy GL może stać się oficerem, o ile odznaczył się w boju i posiada osobiste kwalifikacje oraz zalety charakteru. W GL znosi się tzw. cenzus oficerski, tzn., że uzyskanie stopnia oficerskiego nie zależy od ukończenia szkoły średniej i posiadania świadectwa dojrzałości.

Uznaje się w GL stopnie podoficerskie i oficerskie, uzyskane w organizacjach demokratycznych-niepodległościowych z tym, że stopień oficera musi zyskać aprobatę Dowództwa Głównego GL, stopień zaś podoficerski — aprobatę Dowództwa Obwodowego lub Okręgowego.

Na drodze służbowej każdemu gwardziście przysługuje prawo zażaleń, które kieruje do władz zwierzchnich.

3. Przysięga.

Każdy Polak, wstępujący w szeregi GL, składa następującą przysięgę:

Ja, syn ludu polskiego, antyfaszysta, przysięgam, że mężnie i do ostatniej siły walczyć będę o Niepodległość Ojczyzny i Wolność Ludu. Przysięgam, że oddając się pod komendę GL z bezwzględnym posłuszeństwem wykonywać będę rozkazy i po-

wierzone mi zadania bojowe i nie cofnę się przed żadnym niebezpieczeństwem.

Przysięgam, że dochowam tajemnicy wojskowej i nie zdradzę jej nigdy, nawet wobec najokrutniejszych tortur, że bezlitośnie demaskować będę i ścigać tych, którzy dopuścili się zdrady.

W walce o Wyzwolenie Ojczyzny i Ludu nie spocznę aż do pełnego naszego zwycięstwa.

4. Warunki walki podziemnej.

GL jest walczącą armią podziemną. Prowadzi walkę w najcięższych warunkach. Zadaje ciosy wrogowi skrycie i unika przeciwdzierżenia.

GL organizuje się i działa w ramach najściślejszej konspiracji. Każde zadanie bojowe musi być tak opracowane, by w żadnym wypadku nie przyniosło szkody innym, sąsiednim oddziałom GL. Zasady konspiracji stwarzają często konieczność działania w odosobnieniu i wymagają od każdego żołnierza śmiałej samodzielności w wykonywaniu powierzonego mu zadania.

5. Konspiracja.

Konspiracja w pracy podziemnej jest podstawowym warunkiem dla istnienia i rozwoju działań GL.

W pracy swej żołnierze GL muszą przestrzegać:

- a) punktualności (na podpunktach nie należy czekać dłużej, niż 5 minut),
- b) zbiórki i odprawy w lokalach zakonspirowanych i zagrożonych przeprowadzać nie wolno,
- c) w garnizonie żołnierze GL jednej sekcji (drużyny, plutonu) nie powinni znać żołnierzy drugiej sekcji (drużyny, plutonu),
- d) każdy żołnierz GL winien mieć pseudonim,
- e) podpunkty żołnierzy GL są tajemnicą wojskową i mogą być znane tylko zainteresowanym żołnierzom,
- f) punkty odpraw sekcji (drużyny, plutonu) winny być podane przez dowódcę w ostatniej chwili i mogą być znane jedynie żołnierzom danej jednostki bojowej,
- g) m. p. oddziałów bojowych GL są tajemnicą wojskową,
- h) każdy żołnierz GL przestrzega tajemnic wojskowych i tępi gadulstwo.

6. Dyscyplina.

Bez dyscypliny nie ma zwycięstwa. W GL musi panować żelazna dyscyplina. Karność — to warunek prowadzenia zwycięskiej walki z okupantem. Niekarność jednego z gwardzistów grozi niebezpieczeństwem szeregom GL, to też wszyscy gwardziści, nie tylko dowódca, winni przestrzegać dyscypliny.

Rozkaz dowódcy musi być wykonany za wszelką cenę, nie ma mowy o jakichkolwiek debatach na temat rozkazu.

Żołnierz GL wszelkie obowiązki przyjmuje na siebie dobrowolnie, wobec tego dyscyplina winna wypływać z poczucia odpowiedzialności każdego gwardzisty. Bezwzględne zaufanie żołnierza GL do dowódców jest koniecznym warunkiem sprawnego przeprowadzenia działań bojowych.

Dowódcy GL wyrosli w boju, z żołnierskich szeregów, znają troski i rozumieją potrzeby żołnierza.

7. Wzajemny stosunek żołnierzy i dowódców.

W każdym służbowym wystąpieniu co najmniej 2 żołnierzy GL jeden z nich jest przełożonym, a drugi podwładnym. Przełożony ma prawo wydawania rozkazów i kontrolowania należytego ich wykonania.

Stosunek przełożonego do podwładnego winno cechować ściśle braterstwo walki o wspólną sprawę, zrozumienie i wyrozumiałość, bez szkodliwego zresztą pobażania.

Przełożony musi zdobyć lub nakazać należyty mu posłuch i zaufanie u podwładnych. W stosunku służbowym z podwładnym winien zachować się spokojnie i stanowczo. Wydane rozkazy muszą być zwięzłe, jasne i treściwe.

Przełożony ceni życie swego podwładnego, nie naraża go bezcelowo i świeci mu dobrym osobistym przykładem.

Podwładny odnosi się do swego przełożonego z całkowitym zaufaniem, wydane mu rozkazy wykonuje sumiennie i bez wahań. Pamiętać musi o tym, że niedbalstwo w wykonaniu najdrobniejszego choćby zadania, może przynieść niepożądane skutki dla niego samego, lub dla jego towarzyszy broni.

Obok uczucia braterstwa i koleżeństwa dla swego przełożonego zachować należną mu dozę szacunku.

8. Starszeństwo funkcji i stopnia.

W zasadzie starszeństwo stopnia decyduje o starszeństwie funkcji, tzn., że w wystąpieniach służbowych żołnierzy GL, dowódca danej jednostki wojskowej winien być najstarszy stopniem spośród żołnierzy tej jednostki.

Najważniejszymi jednak cechami dowódcy są: śmiałość, szybkość decyzji, inicjatywa dowódcza i nieugiętość. Te cechy kwalifikują dowódcę bez względu na przewidziane regulaminem starszeństwo stopnia i funkcji.

GL przyjmuje wszystkie stopnie oficerskie byłej armii polskiej, podoficerskie zaś z wykluczeniem stopnia: st. strzelca, st. sierżanta i chorążego.

9. Dowództwo i Sztab Główny GL.

Na czele GL stoi Dowództwo Główne w składzie:

- a) dowódca GL,
- b) szef Sztabu Głównego,
- c) szefowie Wydziałów Sztabu Głównego,

Sztab Główny obejmuje następujące Wydziały:

1. operacyjny,
2. informacyjny,
3. zaopatrzenia i broni,
4. organizacyjny,
5. propagandowy,
6. sanitarny.

Członkowie Sztabu Głównego muszą posiadać, jeśli nie wojskowe, to, przynajmniej doświadczenie bojowe, zdobyte w oddziałach partyzanckich. O zadaniach i zakresie pracy poszczególnych Wydziałów patrz odnośne instrukcje regulaminowe.

Naczelnym organem wykonawczym jest Dowództwo w składzie zmniejszonym:

- a) Dowódca GL,
- b) jego zastępcą Szef Sztabu Głównego,
- c) Szef Wydziału Operacyjnego (w braku of. operacyjnego, jeden z szefów Wydziałów według kolejnej numeracji Wydziałów).

10. Dowództwa Obwodowe (tam, gdzie nie ma Dowództw Obwodowych, Dowództwa Okręgowe) GL podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództwa Głównego GL.

Dowództwa Okręgowe GL podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództw Obwodowych GL.

Dowództwa Powiatowe podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództw Okręgowych GL.

Dowództwa garnizonowe podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództw powiatowych GL.

W miastach wydzielonych, gdzie zorganizowane są Dowództwa Miast, Dowództwa Dzielnic i Dowództwa Garnizonów, to Dowództwa Miast, bezpośrednio podlegają rozkazom Dowództwa Okręgowego lub Obwodowego (np. miasto Kraków, jako okręg).

Dowództwa dzielnicowe i garnizonowe podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództwa Miasta.

Dowództwo Miasta Warszawy i Dowództwa Okręgów Podmiejskich podlegają bezpośrednio rozkazom Dowództwa Głównego GL.

Wydany rozkaz Dowództwa Głównego GL jest bez dyskusji wykonywany przez Dowództwo Obwodowe, Okręgowe itd.

11. Dowództwa Obwodowe, Okręgowe, Powiatowe (w miastach Dowództwa Miast i Dzielnic), garnizonowe wypełniają następujące zadania:

- a) rozbudowują w jak najszerszym zakresie szeregi GL, organizując sekcje, drużyny, plutony i bataliony,
- b) kierują akcjami i operacjami zorganizowanych w garnizonie sekcji, drużyn i plutonów,
- c) przygotowują zaopatrzenie mobilizujących się jednostek GL,
- d) prowadzą w jak najszerszym zakresie szkolenie kadr podoficerskich i oficerskich,
- e) rozbudowują służbę informacyjną, propagandową i sanitarną oraz kierują prasą.

12. Sekcja.

Sekcja jest najmniejszą jednostką wojskową bojową GL, lecz zarazem najważniejszą. Sekcja GL składa się z 5 ludzi (4+1). W stadium organizacji sekcji jest dopuszczalne, że sekcja liczy 3 ludzi. Będzie to jednak sekcja niepełna i należy ją jak najszybciej uzupełnić. Dowódca sekcji nie jest wybierany, a mianowany przez dowództwo zwierzchnie. Dowódca sekcji jest odpowiedzialny za całość sekcji. Do jego obowiązków należy:

- a) przenoszenie rozkazów zwierzchniego dowództwa i ich wykonanie,
- b) dowodzenie sekcją w robocie garnizonowej i akcjach bojowych, jeśli dowództwo zwierzchnie nie wyznaczy do pewnej akcji kogo drugiego z poza sekcji,
- c) odprawy sekcji dla celów przeszkoleniowo bojowych, ćwiczebnych lub innych, żądanych przez dowództwo zwierzchnie,
- d) sporządzenie i przekazywanie dowództwu zwierzchniemu raz na tydzień piśmiennych raportów, dotyczących działalności sekcji,
- e) wydawanie rozkazów członkom sekcji, kontrolowanie, by dany rozkaz był skrupulatnie wypełniony.

Dowódca sekcji jest odpowiedzialny wobec zwierzchniego dowództwa. Dowódca sekcji ma swego zastępcę. Zastępca jest również mianowany.

13. Drużyna.

W skład drużyny wchodzi 2 sekcje, tj. $5+5+1=11$ ludzi.

Dowódca drużyny jest mianowany. Dowódca drużyny ma swego zastępcę, jest nim jeden z sekcyjnych. Zadania dowódcy drużyny:

- a) przenoszenie rozkazów zwierzchniego dowództwa do drużyny,
- b) kierowanie przeszkoleniem teoretyczno-bojowym drużyny,
- c) dowodzenie drużyną w operacjach bojowych,
- d) zdawanie raportów piśmiennych raz na tydzień z działalności drużyny.

14. Pluton.

W skład plutonu wchodzi 3 drużyny: (35 ludzi + dowódca i zastępcę). Dowódca plutonu podlega bezpośrednio rozkazom Dowództwa Batalionu. Zadania dowódcy plutonu:

- a) przenoszenie rozkazów zwierzchniego dowództwa do plutonu,
- b) kierowanie przeszkoleniem teoretyczno-bojowym plutonu,
- c) dowodzenie plutonem w operacjach bojowych,
- d) zdawanie piśmiennych raportów raz na tydzień dowództwu zwierzchniemu.

15. Batalion.

Batalion jest samodzielną jednostką operacyjną i liczy 105 ludzi, którzy stanowią zasadniczą kadrę przyszłych formacji Armii Ludowej. Batalionem dowodzi Dowództwo Batalionu, podlegające służbowo Dowództwu Okręgowemu.

Dowództwo Batalionu prowadzi walkę z okupantem, chroni ludność cywilną, starając się wciągnąć ją do ścisłej współpracy ze swymi oddziałami, celowymi akcjami i umiejętną propagandą przygotowuje sobie teren mobilizacyjny, szkoli swych żołnierzy, dążąc do stworzenia możliwie szybko jak najliczniejszej kadry podoficerskiej. Dba usilnie o poziom fachowy, moralny i ideowy swych żołnierzy, strzeże karności i dyscypliny.

16. Brygada.

W terenie, gdzie zostało zorganizowanych 3—5 batalionów, organizuje się Brygadę GL.

Na czele Brygady stoi Dowództwo Brygady, podlegające bezpośrednio rozkazom Dowództwa Obwodowego. Dowództwo Brygady kieruje działalnością podlegających mu mniejszych jednostek, planuje ich wspólne akcje, wyznacza cele operacyjne.

Reguluje sprawy zaopatrzenia i uzbrojenia. Przygotowuje i szkoli kadry oficerskie i podoficerskie.

Skład Dowództwa Brygady jest taki sam, jak skład Dowództwa Obwodowego.

17. Mianowania.

Prawo nadawania stopni wojskowych posiadają:

- a) Dowództwo batalionu stopień kaprała,
- b) Dowództwo brygady wszystkie stopnie podoficerskie (tam, gdzie nie ma dowództwa brygad — Dowództwo Okręgowe),
- c) Dowództwo Główne wszystkie stopnie podoficerskie i oficerskie. Nominacje ogłaszane są w rozkazach dowództw.

18. Pochwały.

Pochwały udziela się za wzorową pracę bojowo-organizacyjną, za dobre wywiązanie się z zadań bojowych, za poszczególne objawy przykładowego prowadzenia się.

Pochwał udzielają swym podwładnym wszyscy bez wyjątku przełożeni dowódcy, szefowie ustnie, osobiście lub przez niższych dowódców drogą wewnętrznych piśmiennych rozkazów przed frontem oddziału.

Pochwały Dowództwa Głównego GL:

- a) pochwały Dowództwa Głównego GL III stopnia udziela się za ofiarną i owocną pracę bojowo-organizacyjną za poszczególne dzielne postęпки, za dzielne wykonanie zadania bojowego,
- b) pochwały specjalne II stopnia udziela się za wyjątkowe zasługi w dziedzinie bojowo-organizacyjnej i za przykładowe wykonanie trudnego zadania bojowego, za poszczególne przykłady wielkiej odwagi i poświęcenia,
- c) pochwały najwyższe I-go stopnia udziela się za czyny bohaterskie.

Pochwały Dowództwa Głównego są publikowane oraz bezpośrednio, pośrednio i uroczystie doręczane osobom zainteresowanym.

Pochwały Dowództwa Głównego GL wszystkich stopni odpowiadają odznaczeniom armii regularnej.

19. Odznaczenia.

Dowództwo Główne GL ustanawia Krzyż Grunwaldu, by odznaczać nim polskich żołnierzy na wieczną chwałę:

1. KG jest polskim odznaczeniem wojskowym, nadawanym za czyny bohaterskie w walce zbrojnej z okupantem o Wolność i Niepodległość Polski.
2. KG posiada trzy klasy:
 - a) klasa III-cia nadawana za osobiste czyny bohaterskie na polu walki lub w pracy podziemnej,
 - b) klasa II-ga nadawana za wybitne wyróżnienie się podczas boju, za ofiarną pracę nad organizowaniem

sił zbrojnych oraz odznaczonym KG klasy III-ej za osobiste czyny bohaterskie,

- c) klasa I-sza nadawana za wybitne zasługi w organizowaniu sił zbrojnych, za chwalebne prowadzenie wszelkich operacji wojskowych oraz odznaczonym KG klasy II-ej za wielokrotne osobiste czyny bohaterskie.

3. Nadawanie KG:

KG nadaje Dowództwo Główne GL:

- a) klasy III-ej według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie wniosków Dowództwa Brygady, Batalionu (Dowództw Obwodowych i Okręgowych) GL,
- b) klasy II-ej według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie wniosków Dowództwa Brygady (Dow. Obwodowego),
- c) klasy I-ej według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie wniosku zbiorowego co najmniej 3 dowództw brygad (Dow. Obwodowych).

Szeregowy GL odznaczony KG, otrzymuje przez to, samo nominację do stopnia kaprała. Sierżant, odznaczony KG, otrzymuje nominację do stopnia podporucznika. Odznaczony KG otrzymuje dyplom z podaniem stopnia i pseudonimu bojowego oraz czynu, za który nastąpiło odznaczenie.

4. Barwy KG.

Jako barwy KG przyjmuje się białą i czerwoną.

5. Jako tymczasowy symbol KG w okresie konspiracji wprowadza się odznaki:

- a) klasa III-cia wstążeczka czerwona szer. 15 mm przesyta przez środek wzdłuż białą taśmą szer. 2 mm,
- b) klasa II-ga wstążeczka czerwona szer. 20 mm, obasyta po bokach białą taśmą, szer. 4 mm,
- c) klasa I-sza wstążeczka czerwona szer. 30 mm, przesyta przez środek wzdłuż 2 białymi taśmami, szer. 4 mm każda.

6. KG nosi się po lewej stronie munduru lub w lewej klapie ubrania cywilnego.

20. Sądy i kary.

GL zna tylko trzy kary: 1) nagane, 2) degradację, 3) karę najwyższą, karę śmierci. Karę śmierci stosuje się za odmówienie wykonania rozkazu bojowego, ucieczkę z pola walki i zdradę.

- ad 1: nagana może być ustna, ogłoszona rozkazem dziennym przed frontem oddziału,
- ad 2: o degradacji podoficera decyduje komisja w składzie: 1 oficera, 1 podoficera i 1 szeregowca. Orzeczenie komisji winno być zatwierdzone przez Dow. Brygady i ogłoszone w rozkazie dziennym. O degradacji oficera decyduje komisja w składzie: 1 oficera sztabu, 1 oficera, 1 podoficera i 1 szeregowca. Orzeczenie komisji winno być zatwierdzone przez Dowództwo Główne GL i ogłoszone w rozkazie dziennym.
- ad 3: karę śmierci za niewykonanie rozkazu bojowego wynosi sąd w składzie oficera, podoficera i szeregowca. Karę śmierci za ucieczkę z pola walki i za zdradę GL ma prawo natychmiast wykonać dowódca danej jednostki bojowej.

21. Mundury i dystynkcje.

Godłem GL jest biały orzeł piastowski. GL przyjmuje zasadniczy typ umundurowania b. armii polskiej. Dystynkcje podoficerskie i oficerskie identyczne, jak w armii polskiej z okresu niepodległości. Ponadto gwardziści noszą na czapkach z lewego boku litery GL złotego koloru na trójkątnym czerwonym tle.

22. Hymn i sztandar.

Hymn będzie podany w specjalnym rozkazie Dowództwa Głównego GL. Do tego czasu oddziały posługują się pieśnią, jaka im najbardziej odpowiada.

Na sztandarach GL o barwach narodowych winien być z jednej strony orzeł piastowski, z drugiej zaś hasło: „Za Naszą i Waszą Wolność“.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

Listopad 43 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Ścisłe poufne.

ROZKAZ NR 17.

Celem opracowania i wydania drukiem historii powstania i walk GL rozpoczęte zostało przez wydział propagandy gromadzenie szczegółowych opisów z życia i walk Gwardii Ludowej.

W związku z tym Dowództwo Główne Gwardii Ludowej rozkazuje:

1. Wszystkie dow. Obw. i Ok. opracują i nadeślą w okresie 4 tyg. od chwili otrzymania rozkazu szczegółowe opisy z życia, stoczonych walk, przeprowadzonej akcji z uwzględnieniem:
 - a) nazwy oddziału, siły, uzbrojenia, pseudonimów dowódców itd.,
 - b) miejscowości, gdzie dokonana była akcja,
 - c) warunki terenowe (las, pola, miasto, wieś),
 - d) przebieg walki (akcji), siła wroga, błędy i słuszne posunięcia nasze i npla, straty obustronne, pseudonimy najdzielniejszych gwardzistów,
 - e) zachowanie się i stosunek miejscowej ludności.
2. Wskazane byłoby załączenie szkiców sytuacyjnych lub dokładne wskazanie na mapie 1:100.000 miejsca akcji, walki.
3. Prace gromadzenia materiałów powyższych należy prowadzić nieustannie, nad czym czuwać winni bezpośrednio oficerowie propagandy przy ścisłej kontroli Dow. Obw. i Ok.
4. Za dostarczenie powyższych sprawozdań odpowiedzialni są Dowódcy Obw. i Ok.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. listopad 1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Ścisłe poufne.

ROZKAZ NR 18.

Z dniem dzisiejszym wprowadza się następującą numerację Obwodów i Okręgów:

1. Obwód nr I. — Warszawski:
 - a) okręg 1 — Warszawa
 - b) okręg 2 — Lewa Podmiejska
 - c) okręg 3 — Prawa Podmiejska
2. Obwód Nr II — Lubelski:
 - a) okręg 1 — Północny
 - b) okręg 2 — Południowy
 - c) okręg 3 — Siedlce
3. Obwód Nr III — Radomsko — Kielecki:
 - a) okręg 1 — Radom
 - b) okręg 2 — Kielce
 - c) okręg 3 — Częstochowa
4. Obwód IV — Krakowski:
 - a) okręg 1 — Kraków
 - b) okręg 2 — Miechów
 - c) okręg 3 — Podhale
 - d) okręg 4 — Tarnów—Rzeszów
5. Obwód Nr V — Łódzki:
 - a) okręg 1 — Łódź
 - b) okręg 2 — Płock
 - c) okręg 3 — Poznań
 - d) okręg 4 — Pomorze
6. Obwód Nr VI — Zagłębie Śląskie:
 - a) okręg 1 — Zagłębie
 - b) okręg 2 — Śląsk.

Dowództwo Obwodów i Okręgów zarządza na swych terenach, by dowództwa dzielnicowe otrzymały odpowiednie numery.

Raporty dowódców obwodów brzmią:

Raport Obwodu Nr...

Okręg Nr...

Dzielnica Nr ...

Raporty dowódców Okręgów brzmia:

Raport Okręgu Nr ...

Dzielnica Nr ...

Raporty dowódców dzielnic brzmia:

Raport Dzielnicy Nr ...

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. listopad 1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Przeczytać przed frontem.

ROZKAZ NR 19.

Żołnierze!

Zbliża się dzień wyzwolenia narodów okupowanych. Zwycięska Armia Czerwona w swym triumfalnym pochodzie na zachód raz na zawsze przekreśliła mīt o niezwyciężalności armii niemieckiej. Ramię w ramię z Armią Czerwoną walczy polska dywizja im. T. Kościuszki. Po raz pierwszy armia hitlerowska ponosi klęskę po klęsce i zmuszona jest do całkowitego odwrotu.

Z drugiej strony uderzenie na Włochy, ofensywa powietrzna aliantów na zachodzie przyczynia Niemcom nie mało kłopotu.

Obecna ofensywa na wschodzie stwarza sytuację, że linia frontu z dniem każdym przybliża się do nas. Jest już w tej chwili rzeczą pewną, że ofensywa zimowa w sile swej i rozmiarach przewyższy wszystkie dotychczasowe. Dlatego też okres zimowy tego roku może stać się okresem, w którym armia niemiecka zostanie wyparta z naszych ziem. Dlatego też zima tego roku musi stać się widokiem najsilniejszych i najcięższych uderzeń na osłabione już siły wroga. Zima tego roku winna stać się największym naszym sprzymierzeńcem w zadawaniu najeźdźcy jak największych strat.

Żołnierze!

W tym decydującym momencie musimy zjednoczyć wszystkie swe siły do walki ostatecznej z okupantem. Już do tej pory dokonywało się i dokonywuje jednoczenie w dołach wbrew klice rodzimych reakcjonistów, usiłujących zahamować ten pęd do zlania się w jedną, potężną Armię Ludową. Zbankrutowani twórcy Ozonu i konstytucji kwietniowej, strzegący zazdrośnie swych egoistycznych interesów klasowych, chcą pchnąć naród do walki bratobójczej, wysłać w pole oddziały do walki z tymi, którzy pierwsi rzucili hasło i podnieśli sztandar walki czynnej z najeźdźcą.

Żołnierze!

Nie damy się pchnąć w wir walk bratobójczych. Nasza broń skierowana jest tylko przeciwko najeźdźcy hitlerowskiemu. Łączcie oddziały swe, twórcie Bataliony Armii Ludowej. Chwila wyzwolenia zbliża się.

Żołnierze!

Pamiętajcie o tym, że zadania nasze w tych decydujących momentach stają się coraz bardziej ważne i odpowiedzialne.

Pamiętajcie o tym, że wycofująca się armia niemiecka niszczy bezbronną ludność, miasta i wsie.

Naszym obowiązkiem jest nie dopuścić do tego, by ta zdziczała zgraja żołdaków niemieckich, wycofując się, wyniszczyła nasz kraj i ludność!

Żołnierze!

W tej decydującej chwili naszym bojowym zadaniem jest udzielenie kilkakrotnie szeregów Gwardii Ludowej w garnizonie i w polu.

Musimy zwiększyć ilość sekcji, drużyn, plutonów. Pamiętajmy o tym, że silne zaplecze da nam rękojmię powodzenia w naszych działaniach zbrojnych. Pamiętajmy o tym, że oddziały garnizonowe wspierają moralnie i materialnie oddziały w polu, uzupełniają ich szeregi, przygotowują teren do ogólnej mobilizacji i organizują punkty mobilizacyjne.

Żołnierze!

Musimy już w tej chwili przygotować się do wielkich, historycznych zadań. Musimy już teraz przygotować się do wszelkich ewentualności i niespodzianek, jakie przynieść nam może sytuacja polityczno-wojenna. Musimy już teraz nastawić naszą całą organizacyjno-bojową robotę na to, że odwrót armii niemieckiej odbywać się może jednak dwoma torami: 1) ucieczka w popłochu i 2) wycofywanie się w warunkach mniej więcej normalnych.

W przewidywaniu tych wielkich i decydujących zmian Dowództwo Główne Gwardii Ludowej zarządza:

1. W momencie, gdy armia niemiecka wycofywać się będzie w popłochu:
 - a) oddziały partyzanckie i grupy wypadowe rozbrajają oddziały armii niemieckiej, przeprowadzają powszechną mobilizację i dobijając wroga, organizują w dalszym ciągu Armię Ludową.
2. W wypadku, gdyby jednak mimo wszystko armia niemiecka wycofywała się w warunkach mniej więcej normalnych:
 - a) oddziały partyzanckie i grupy wypadowe nie przyjmują walki frontowej, lecz ze zdwojoną siłą uderzają na żywą siłę wroga, przeprowadzają mobilizację i organizują w dalszym ciągu Armię Ludową,

- b) bezustannie szachują wroga przez udziiesięciokrotnienie akcji na transport, przez walkę z grabieżą wsi, z administracją i żywą siłą wroga, aby mu w żaden sposób nie starczyło czasu ani sił na niszczenie opuszczonych terenów,
- c) o ile oddziały partyzanckie i wypadowe będą ze względów taktycznych zmuszone opuścić czasowo swój teren działania, to każdy dowódca, każdy oddział musi pamiętać o zasadzie, że ma bezwzględnie powrócić na swój teren operacyjny,
- d) w wypadku zerwania łączności dowództw obwodowych i okręgowych z Dowództwem Głównym — dowództwa obwodowe i okręgowe prowadzą samodzielną pracę bojową, organizują w dalszym ciągu Armię Ludową i starają się nawiązać łączność z Dowództwem Głównym GL, nawiązują łączność z korpusem im. T. Kościuszki,
- e) w wypadku przejścia armii niemieckiej za Wisłę, oddziały partyzanckie i wypadowe, znajdujące się na terenach, objętych jeszcze wojskami okupanta, przeprowadzają mobilizację, organizują w dalszym ciągu Armię Ludową, manewrując, nękają bezustannie siły wroga, nie przyjmują jednak walki frontowej oraz nawiązują łączność z oddziałami Armii Ludowej, działającymi na terenach, oczyszczonych od okupanta.

Żołnierze!

Pamiętajmy o tym, że nasz trud i wysiłek w tych ostatecznych rozgrywkach zadecyduje o losie naszym.

Pamiętajmy, że nasz trud i wysiłek zadecyduje o tym, czy wywalczymy to, co nam najdroższe — WOLNĄ I NIEPODLEGŁĄ POLSKĘ LUDOWĄ.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. listopad 1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Ścisłe poufne.

ROZKAZ NR 20.

W związku z rozpoczęciem regularnego szkolenia wojkowego Dowództwo Główne Gwardii Ludowej nakazuje:

1. Przygotować po jednej sekcji najlepszych ludzi w OK, którzy zostaną przeszkoleni, jako instruktorzy OK. Zadaniami ich będzie prowadzenie dalszego szkolenia na swoim terenie.
2. Przygotować odpowiednie lokale dla prowadzenia przeszkolenia instruktorów.
3. Wyciągnąć z terenu instruktorów już przeszkolonych praktycznie, przewidzianych, jako pomoc dla instruktora Dowództwa Głównego GL.
4. Nadesłać projekt terminowego szkolenia z oznaczeniem miejsca (miejscowości) odbytego kursu.

Dla ujednolicenia wyszkolenia, szkolenie instruktorów prowadzić będzie instruktor Dowództwa Głównego GL.

Wykonanie tego rozkazu meldować w jak najkrótszym czasie.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. listopad 1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Ścisłe poufne.

ROZKAZ NR 22.

W związku z tym, że w ostatnich czasach daje się zauważyć rzucenie większych sił nieprzyjacielskich na tereny, w których operują oddziały partyzanckie i grupy wypadowe Gwardii Ludowej, Dowództwo Główne Gwardii Ludowej zarządza:

1. Wzmoczyć czujność w oddziałach podczas przemarszów i na postojach.

2. Pełny batalion nie może stacjonować w jednym miejscu postoju, a co najmniej w trzech m. p. Każdy pluton, a nawet drużyna ma swoje m. p.

3. Plutony danego batalionu są tak rozmieszczane, aby w razie zaatakowania przez wroga jednego z plutonów, dwa pozostałe mogły mu przyjść z natychmiastową odsieczą. W przemarszach każdy pluton maszeruje oddzielnie.

4. Operacje zasadnicze przeprowadzać siłami drużyn i plutonów. Nie wyklucza to jednak operacji trzech plutonów na raz. Na obiekt, oddział niemiecki w polu lub posterunek można przeprowadzać operacje trzema plutonami, a nawet trzema batalionami jednocześnie. Wtedy każdy z plutonów (batalionów) wychodzi ze swego m. p. i maszeruje oddzielnie do oznaczonego punktu, z którego nastąpi uderzenie.

5. Dowódcy batalionów winni pamiętać, że oddziały w sile jednego plutonu szczególnie w gęstej sieci sił wroga mają większą zdolność manewrowania, a tym samym więcej szans zwycięstwa.

6. Nie przeprowadzać koncentracji większych sił dla samej tylko koncentracji. Koncentracja oddziałów może być przeprowadzona jedynie w wypadkach szerszych operacji, które wymagają większych sił. I wtedy nie koncentrować się w jednym punkcie, a w kilku tzw. wyjściowych, z których przeprowadzać bezpośrednio atak.

7. Dowództwa Obwodów, Okręgów i Batalionów wydadzą odpowiednie dyspozycje w celu przygotowania odpowiednich m. p. dla batalionów, plutonów i drużyn.

8. W m. p. batalionów, drużyn i plutonów winny być wykonane odpowiednie bunkry. Mogą one być znane wyłącznie Dowództwu Batalionu (plutonu, drużyny).

9. Bunkry mogą być budowane w lasach lub wioskach. Służą one za punkt oporu i nie mogą być stałym m. p. batalionu (plutonu, drużyny).

10. Za wykonanie i przestrzeganie powyższego odpowiedzialni są Dowódcy Obwodów, Okręgów i Batalionów.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M. p. grudzień 43 r.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ na dzień 1-go stycznia 1944 r.

GWARDZIŚCI!

Rok 1943 był nieustannym pasmem zwycięstw obozu demokracji i wolności nad blokiem faszyzmu i reakcji. Na polach bitew Związku Sowieckiego, w walkach w Afryce i Italii, w nalo-
tach na Niemcy złamana została potęga Trzeciej Rzeszy, runęły faszystowskie Włochy. Ostatnie rachuby Hitlera na rozbi-
cie jednego państw antyfaszystowskich przekreślone zostały na
konferencjach w Moskwie i Teheranie. Koniec wojny jest bliski.
Najpotężniej na biegu wydarzeń zaważyła nieustanna, zwy-
cięska ofensywa Czerwonej Armii.

Rok 1943 wzmógł walkę narodów podbitych. Największe
sukcesy odniosła Jugosłowiańska Armia Ludowa. W bojach
zjednoczyły się bratnie narody słowian południowych, powstał
rząd demokratyczny — kierownik ich i obrońca.

Również na terenie kraju decydującą rolę odegrała walka
zbrojna narodu. Katowany naród polski dzięki Waszej walce,
Gwardziści, nie ugiął się przed hitlerowskim oprawcą, nie pod-
dał się haniebnym podszeptom bierności reakcyjnych doradców
i dumnie kroczy w pierwszym szeregu walczących narodów
podbitych. Wraz z nami walczy Pierwszy Korpus Polskich Sił
Zbrojnych w ZSRR, walczą lotnicy i marynarze.

Nie powstrzymały ruchu zbrojnego ani bratobójcze mor-
derstwa, ani podłe, tajne rozkazy reakcyjnych dowódców i po-
lityków. Każdy dzień pogłębia jednoczenie się narodu. Wszyscy
dziś stają już do walki. Gwardia Ludowa była i jest nadal walki
tej awangardą. Dorobek nasz przedstawia się następująco:

W okresie od 15 maja 1942 r. do 15 grudnia 1943 r. od-
działy Gwardii Ludowej w walce z transportem zniszczyły przez
wykolejenie 106 pociągów wroga, spowodowały 3137 godzin
przerwy w ruchu. Zniszczyły 36 stacji kolejowych. W walce
z grabieżą kontyngentową zniszczyły 226 urzędów gminnych,
155 mleczarni, rozdały ludności ponad 100 wagonów żywności.
W walce z żywą siłą wroga stoczyły 237 większych bitew,
w których zabito 1335 żołnierzy, 40 oficerów, a w tym 4 gene-
rałów niemieckich. Stracono 6, a na ziemi zniszczono 8 samolo-
tów nieprzyjaciela. Uwolniono 1450 więźniów po-
litycznych. Zlikwidowano 328 szpicliów.

W walkach wyróżniły się oddziały Kościuszki, Bartosza

Głowackiego, Sowińskiego, Pułaskiego, Bema, Mickiewicza, Waryńskiego, Kotowskiego i Szczorsa. *)

Ż O Ł N I E R Z E.

U kresu roku stwierdzamy, że zadania swe wykonywaliście ofiarnie i wytrwale. Wielu padło w bohaterskiej walce, lecz siły nasze wzrosły dziesięciokrotnie. Imię Gwardii Ludowej zna dziś cała walcząca z faszyzmem Europa.

Nowy rok nowe stawia zadania. Dokończenie dzieła budowy Armii Ludowej, wyzwolenie ziem polskich spod okupacji, umocnienie odrodzonej Polski Demokratycznej. Na progu nowego roku Dowództwo Główne śle Wam gorące bojowe pozdrowienie i wzywa do dalszych bojów — ku bliskiemu zwycięstwu.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. grudzień 1943 r.

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 13.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ USTANOWIENIE KRZYŻA GRUNWALDU.

W roku 1410 w dzień 15 lipca rozegrał się wielki bój. Przy-
niósł on zwycięstwo zjednoczonym walką Polakom, Litwinom,
Czechom, Rusinom, Rosjanom nad zaborczym wrogiem — nie-
mieckim zakonem Krzyżaków.

GRUNWALD

Przez wieki stał się symbolem jedności Słowian, pomni-
kiem naszej sławy orężnej, hasłem nieustępliwej walki o każdy
próg, walki zbrojnej o wyzwolenie. Wrósł w serca narodu.

W roku 1943 znów toczy się bój. W lasach, przy szynach
kolei, po wsiach i miastach Żołnierze Polski Podziemnej walczą
z niemieckim zaborcą.

Żołnierze! Są wśród Was mężni, ofiarni, nieustrasze-
ni. Wnukowie rycerzy i chłopów spod Grunwaldu — walką
swoją wskrzeszacie Grunwald!

Dowództwo Główne Gwardii Ludowej ustanawia

KRZYŻ GRUNWALDU

by nim polskich żołnierzy — bohaterów na wieczną chwałę od-
znaczać.

STATUT KRZYŻA GRUNWALDU

- I. KG jest polskim odznaczeniem wojskowym, nada-
wanym za czyny bohaterskie w walce zbroj-
nej o Wolność i Niepodległość Polski.
- II. KG posiada trzy klasy:
 - a) klasa III — nadawana za osobiste czyny boha-
terskie na polu walki — lub w pracy podziemnej,
 - b) klasa II — nadawana za wybitne wyróżnienie
się w dowodzeniu podczas boju, za ofiarną pracę
nad organizowaniem polskich sił zbrojnych oraz
odznaczonym KG klasa III za osobiste czyny bo-
haterskie,
 - c) klasa I — nadawana za wybitne zasługi w orga-
nizowaniu polskich sił zbrojnych, za chwalebne
przeprowadzenie wielkich operacji wojskowych
oraz odznaczonym KG klasa II za wielokrotne
osobiste czyny bohaterskie.

III. Nadawanie KG.

KG nadaje Dowództwo Główne Gwardii Ludowej.

- a) klasę III według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie wniosków Dowództwa Brygady (Dow. Obwodowego), Batalionu (Dow. Okręg.) GL.,
- b) klasę II według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie wniosków Dowództwa Brygady (Dow. Obwodowego) GL.,
- c) klasę I według własnego uznania oraz przez przychylne rozpatrzenie zbiorowego wniosku, co najmniej 2-ch Dowództw Bryg. (Dow. Obwodowych) GL.

Szeregowiec GL, odznaczony KG. otrzymuje przez to samo nominację do stopnia kaprała. Sierżant GL, odznaczony KG, otrzymuje przez to samo nominację do stopnia podporucznika.

Odznaczony KG otrzymuje uroczysty dyplom z podaniem stopnia i pseudonimu bojowego oraz czynów, za które nastąpiło odznaczenie.

IV. Barwy KG.

Jako barwy KG przyjmuje się białą i czerwoną.

V. Jako tymczasowy symbol KG w okresie konspiracji wprowadza się odznaki:

- a) klasa III — wstążeczka czerwona szerokości 15 mm, przesyta przez środek wzdłuż białą taśmą szerokości 2 mm.
- b) klasa II — wstążeczka czerwona szerokości 20 mm, obszyta po bokach białą taśmą szerokości 4 mm.
- c) klasa I — wstążeczka czerwona szerokości 30 mm, przesyta przez środek wzdłuż dwoma białymi taśmami szerok. 4 mm każda.

VI. KG nosi się po lewej stronie munduru lub w lewej klapie ubrania cywilnego.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. data ustanowienia 1 stycznia 1944 r. *)

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 14.

**DNIA 31. XII 1943 r. i 1. I. 1944 r. ODBYŁO SIĘ W WAR.
SZAWIE PIERWSZE PLENARNE POSIEDZENIE KRAJOWEJ
RADY NARODOWEJ.**

Przedstawiciele Gwardii Ludowej złożyli na posiedzeniu tym deklarację*).

**DEKLARACJA DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII
LUDOWEJ**).**

Dowództwo Główne Gwardii Ludowej oświadcza uroczyście:

**W OBLICZU PRZEŁOMOWYCH CHWIL W DZIEJACH
SWIATA, SWIADOMI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA LOSY
NARODU, KTÓRA CIAŻY NA KAŻDYM POLAKU, ZGŁA-
SZAMY PRZYSTĄPIENIE ORGANIZACJI WOJSKOWEJ,
GWARDIA LUDOWA, DO KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ,
ABY POD JEJ KIEROWNICTWEM NADAŁ WALCZYĆ
O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI.**

**WITAMY POWSTANIE KRAJOWEJ RADY NARODO-
WEJ, JAKO JEDYNEJ DEMOKRATYCZNEJ PRZEDSTAWI-
CIELKI NARODU, KTÓRA JEDNOCZY WSZYSTKIE JEGO
SIŁY I JEST DLA WALCZĄCYCH ŻOŁNIERZY WYRAZEM
SCISŁEGO POWIĄZANIA NARODU Z JEGO WALCZĄCYMI
Z OKUPANTEM SIŁAMI ZBROJNYMI.**

**ORGANIZACJA NASZA POWSTAŁA DLA WALKI
Z ZABORCĄ I WALCE ZAWDZIĘCZA SWOJĄ SIŁĘ.**

Rodowód i cele Gwardii Ludowej są znane. Dla przypom-
nienia zacytujemy tu oświadczenie Dowództwa Głównego
Gwardii Ludowej: „Gdy okupant związał swe siły na froncie
wschodnim, w kraju dojrzała świadomość, iż dalsze zachowanie
bierności jest dla Polski szkodliwe, przedłuża wojnę i rozzuch-
wala okupanta. Oficjalna Komenda Sił Zbrojnych trwała jednak
nadal nieprzejeżdżanie na stanowisku bierności, naród zaś prze-
szedł do walki zbrojnej. Jako wyraz tego stanowiska powstała
Gwardia Ludowa, która rozpoczęła niezwłoczną walkę, uwień-
czoną już wieloma sukcesami. Walka ta będzie prowadzona
nieustannie, aż do chwili całkowitego wyzwolenia narodu.
Równolegle z wystąpieniami zbrojnymi wysuwaliśmy od po-

*) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 15

**) Patrz — Przypisy do cz. I, Nr 16.

czątku swego istnienia zadanie jak największego umasowienia walki i jak największego scalenia i jednoczenia sił narodu na płaszczyźnie czynu orężnego. Wszystkie poczynania zmierzające do tego uważamy za celowe“.

Z pierwszych małych oddziałów — Gwardia Ludowa rozrosła się w organizację, która ogarnia cały kraj, dysponuje tysiącami żołnierzy w polu i szeregiem jednostek w sile batalionu, a przykładem swoim ruszyła z bierności szerokie masy narodu i szereg organizacji wojskowych.

Wśród długich koszmarnych miesięcy niewoli oddziały nasze wyrabiają drogę ku wolności. Spieszą tam, gdzie ogień najgorętszy. W zimie ubiegłego roku forsownymi marszami zdążają na tereny pacyfikacji — „Gwardziści oddziałów walczących na Lubelszczyźnie. Nie szczędźcie sił i życia“ — brzmi rozkaz Dowództwa Głównego z dn. 30. XII. 1942 r. do wyruszających oddziałów.

Żołnierze polscy nie szczędzili i nie szczędzą życia dla Ojczyzny. W bojach dojrzewają kadry dowódców i starych wiarusów, partyzantów, ukształtowała się sylwetka gwardzisty — żołnierza z krwi i ciała, znającego trud walki — wiernego bojownika o Polskę Demokratyczną. Pionierski trud żołnierzy Gwardii Ludowej zdobywa Polskę wśród narodów świata miejsce, jakie osiągnąć można tylko przez walkę.

W cyfrach dorobek Gwardii Ludowej wygląda według ostatnich obliczeń na podstawie komunikatów (okres od 15. maja 1942 do 15 grudnia 1943 r.) następująco:

- 127 pociągów niemieckich
- 3137 godzin przerwy w ruchu kolejowym
- 36 zniszczonych stacji kolejowych
- 292 zniszczonych urzędów gminnych
- 155 zniszczonych mleczarni
- 237 stoczonych większych bitew i potyczek
- 1335 zabitych żołnierzy niemieckich
- 776 rannych żołnierzy niemieckich
- 71 zabitych, 44 rannych oficerów niemieckich, w tym 4 generałów
- 14 zniszczonych w walce samolotów
- 1450 uwolnionych więźniów politycznych

Z takim wkładem w walkę, którego żadna organizacja wojskowa nie osiągnęła, przystępuje Gwardia Ludowa do Krajo-

wej Rady Narodowej i budowania pełnej jedności wszystkich polskich sił zbrojnych w ramach Armii Ludowej.

Gwardia Ludowa od początku swojego istnienia stała na stanowisku konieczności jednoczenia sił zbrojnych i politycznych narodu w celu zwiększenia naszego oporu i umasowienia walki. Niezależnie od stałych apelów w prasie i propagandzie wystosowaliśmy w lipcu 1943 r., kiedy to okupant podjął masowe mordy i pacyfikacje, list do organizacji demokratycznych i ludowych, wskazując na konieczność tworzenia wspólnej Armii Ludowej.

Obecna sytuacja militarna i polityczna Polski wymaga jak najrychlejszego powołania do życia demokratycznej reprezentacji narodu, gdyż ona jedynie będzie zdolna poprowadzić naród do zwycięstwa. Polacy skazani zostali przez Hitlera na wytepienie. Trzeba nielada wysiłków, by nie dać się w przededniu klęski Niemiec pogrzebać, przeciwnie, odnieść wspólnie z aliantami zwycięstwo.

Naród polski stawia zacięty opór zaborcy. Walczymy, mimo braku dostatecznej ilości broni i zaopatrzenia, mimo przeszkód na drodze zjednoczenia wszystkich Polaków.

Pełną odpowiedzialność za złe uzbrojenie i brak jedności w narodzie polskim ponosi emigracyjny rząd i jego krajowe przedstawicielstwo.

Rozbijanie wszelkich prób zjednoczenia, wszczęcie walki bratobójczej przy bierności wobec okupanta, ukrywanie broni, nadesłanej przez sojuszników, w polityce zagranicznej robienie jedności obozu antyhitlerowskiego oto dorobek działalności reakcji.

Rząd emigracyjny i jego przedstawiciele w kraju nie czynią nic, by ten fatalny plon własnej polityki odrobić. Przeciwnie, są nieźnośnym ciężarem i przeszkodą na drodze do ocalenia narodu.

W tej sytuacji naród polski musi wystąpić w kraju i na terenie międzynarodowym samodzielnie, tak jak dwa lata temu samodzielnie rozpoczął, wbrew zakazom reakcji, walkę zbrojną, która okryła chwałą polskiego żołnierza.

Gwardia Ludowa składając uroczystą deklarację oddaje do dyspozycji Krajowej Radzie Narodowej cały swój dorobek, wszystkie swe oddziały w polu i garnizonach, całą broń i sprzęt polowy i wyraża radość, że utworzenie Krajowej Rady Narodowej przyspieszy

zorganizowanie Armii Ludowej, która zjedno-
czy wszystkich żołnierzy polskich w walce
zbrojnej.

Niech żyje Wolna i Niepodległa Polska!

Niech żyje Krajowa Rada Narodowa!

Śmierć niemieckim okupantom!

ROZKAZ NR 24

Dowództwo Główne Gwardii Ludowej zwraca uwagę, że raporty, przysyłane przez Dowództwa Obwodów i Okręgów nie odpowiadają w formie swej i treści wymogom, stawianym w rozkazie Nr. 3.

W związku z tym wyjaśnia się:

1. Część I. Raportu, t.j. stan organizacyjny winna obejmować:
 - a) ilość dowództw okręgowych, powiatowych, miejskich, gminnych.
 - b) dokładny stan (w cyfrach) garnizonu i jego uzbrojenie.
 - c) dokładny stan oddziałów w polu i ich uzbrojenie. Przy tym zaznaczyć należy nazwę każdego oddziału (batalionu), jego teren działania.
2. Część II Raportu, t.j. akcje winna obejmować: dokładne opisy wszystkich wykonanych akcji z podaniem:
 - a) daty wykonania, miejsca, obiektu,
 - b) siły wroga, siły oddziału, wynik akcji,
 - c) wyróżnienie się poszczególnych gwardzistów.
3. Część III Raportu, t.j. informacje winna obejmować:
 - a) sprawy, dotyczące siły i rozlokowania wroga,
 - b) siły i rozlokowania innych organizacji,
 - c) stosunek innych organizacji do GL
 - d) rozmowy i rezultaty rozmów z innymi organizacjami.
4. Powyższy schemat powinien być utrzymany w każdym raporcie, przesyłanym na ręce Dowództwa Głównego GL z tym, że stan organizacyjny podaje się raz na miesiąc, pod koniec każdego miesiąca.
5. Za wykonanie powyższego odpowiedzialni są dowódcy Obwodów i Okręgów. Dowództwo Główne GL zaznacza, że nieprzestrzeganie powyżej podanej formy raportów nie będzie tolerowane.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. styczeń 44 r.

ROZKAZ NR 25

Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej.

Gwardziści!

Front wschodni trzeszczy. Armia Czerwona bije Niemców w dzień i w nocy. Zbliża się ostateczna klęska Niemiec faszystowskich. Uderzenia aliantów stają się coraz silniejsze i bliski jest czas, w którym nastąpi bezwzględne rozbicie armii hitlerowskiej. Równocześnie z uderzeniami na froncie następują coraz silniejsze ruchy wolnościowe w krajach okupowanych. Walczy bohaterska Jugosławia, walczą partyzanci w Grecji, Albanii, Francji, Belgii i Norwegii. Rosną oddziały, walczące w Polsce.

W tych decydujących i przełomowych chwilach musi cały naród być zmobilizowany do walki, musi ostatecznie zerwać ze zgubną polityką bierności, dyktowaną przez 4 lata przez reakcyjne czynniki miarodajne.

Reakcja polska — nawet w tym końcowym etapie, gdy trzeba natężyć wszystkie siły do ostatecznej rozgrywki z okupantem — nie zdecydowała się na to, by oczyścić ze rdzy 4-rolletniej zakopaną broń. Reakcja polska, jeszcze teraz, gdy klęska jej polityki zewnętrznej i wewnętrznej jest już przesądzona, chce utrzymać społeczeństwo polskie w bierności, chce odwrócić jego uwagę od właściwego wroga i w dalszym ciągu kontynuuje zdradzieckie szczucie przeciwko demokratycznym elementom ruchu wolnościowego.

Zakłamaną i zgubną polityką kliki sanacyjno-ozonowej, nie tylko przekreśliła dobre sąsiedzkie stosunki z Zw. Sow. lecz pomagała zbirom hitlerowskim. Rząd emigracyjny wbrew temu, że rząd Zw. Sow. niejednokrotnie wypowiadał się za odbudową silnej i niepodległej Polski — prowadził wrogą politykę przeciwko Związkowi Sow. Ostatnie oświadczenie rządu Zw. Sow., opublikowane przez Tass, jeszcze raz potwierdza dobrą wolę rządu radzieckiego wobec Polski:

Emigracyjny rząd londyński, który nigdy nie wyrażał woli narodu polskiego, ostatecznie zbankrutował w rezultacie swej fałszywej i zakłamanej polityki.

Gwardziści!

Dnia 1 stycznia 44 r. wyłoniona została przez demokratyczno-niepodległościowe organizacje polityczne, społeczne i wojskowe — Krajowa Rada Narodowa.

Wokół tej rzeczywistej reprezentacji jednoczy się cały naród.

Krajowa Rada Narodowa postawiła sobie jako główne i naczelne zadanie zjednoczenie i mobilizację wszystkich sił narodu i wszystkich środków do walki ostatecznej z bestialskim okupantem o Niepodległość Polski. W tym celu powołała do życia Armię Ludową i mianowała Dowództwo Główne Armii Ludowej.

Gwardziści!

Z woli Narodu powstała Armia Ludowa. Z jego najlepszych, walczących żołnierzy wybrane Dowództwo Główne. Wobec tego doniosłego i radosnego faktu Dowództwo Główne Gwardii Ludowej oddaje się pod rozkazy Dowództwa Głównego Armii Ludowej, przekazując mu wszystkie swoje oddziały w polu i garnizonie, całą broń i sprzęt bojowy.

Wstępując w szeregi Armii Ludowej — Gwardia Ludowa daje jeszcze raz innym organizacjom wojskowym przykład swojej dobrej woli żołnierskiej i ofiarności.

Gwardziści!

Wstępujemy w szeregi tej Armii, o której powstanie wolałyśmy od szeregu miesięcy i w której tworzeniu odegraliśmy rolę przodującą, mającą na celu jedynie dobro Narodu Polskiego i walkę o jego wolność.

Gwardia Ludowa powstała dla walki z zaborcą i walce tej zawdzięcza swą siłę. Pierwsi podjęliśmy walkę zbrojną w Polsce, walkę zdawałoby się beznadziejną. Źle uzbrojeni wymaszerowaliśmy na partyzantkę do lasów przy akompaniamencie drwin i obelg reakcji, która zaczęła od przewrotnych hasel: „broń u nogi“, a skończyła na podstępnych bratobójczych mordach.

Porwaliśmy za sobą tysiące robotników, chłopów i inteligentów. Z naszych nielicznych oddziałów, z piętek — wyrosły dziś bataliony gwardzystów, a jutro w Armii będą rosły pułki, dywizje.

Broń zdobyta na wrogu nie rdzewiała u nas w magazynach, lecz kierowaliśmy ją na wroga.

Gwardziści!

Wstępując w szeregi Armii Ludowej zachowacie w niej swoje zasługi, stopnie, odznaczenia, tradycję partyzancką. Doświadczeni w bojach partyzanckich stajecie się kadrą Armii Ludowej.

Czeka was wielka praca: tysiące nowych ochotników musicie przeszkolić w bojach i poprowadzić ku zwycięstwu. Stoi-

cie przed największymi bitwami na frontach i w kraju. Rok 1944 niesie Wam niełatwe walki, ale też wolność i zwycięstwo.

Gwardziści!

W tych ostatecznych zmaganiach musimy bardziej niż kiedykolwiek nateżyć wszystkie siły do walki z okupantem.

Musimy stać się przykładem męstwa i ofiarności dla innych formacji wojskowych.

Musimy podnieść nasz poziom polityczny i moralny, aby stać się awangardą i trzonem rzeczywistym Armii Ludowej.

Gwardziści!

Chwila zwycięstwa jest bliska. Organizujemy wspólnie Armię Ludową.

Bijmy wroga w dzień i w nocy, w polu i mieście, w warunkach pracy, w fabrykach. Niszczmy transport, linie kolejowe, obiekty gospodarcze i wojskowe.

Śmierć okupantom hitlerowskim!

Niech żyje Armia Ludowa!

Niech żyje Krajowa Rada Narodowa!

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

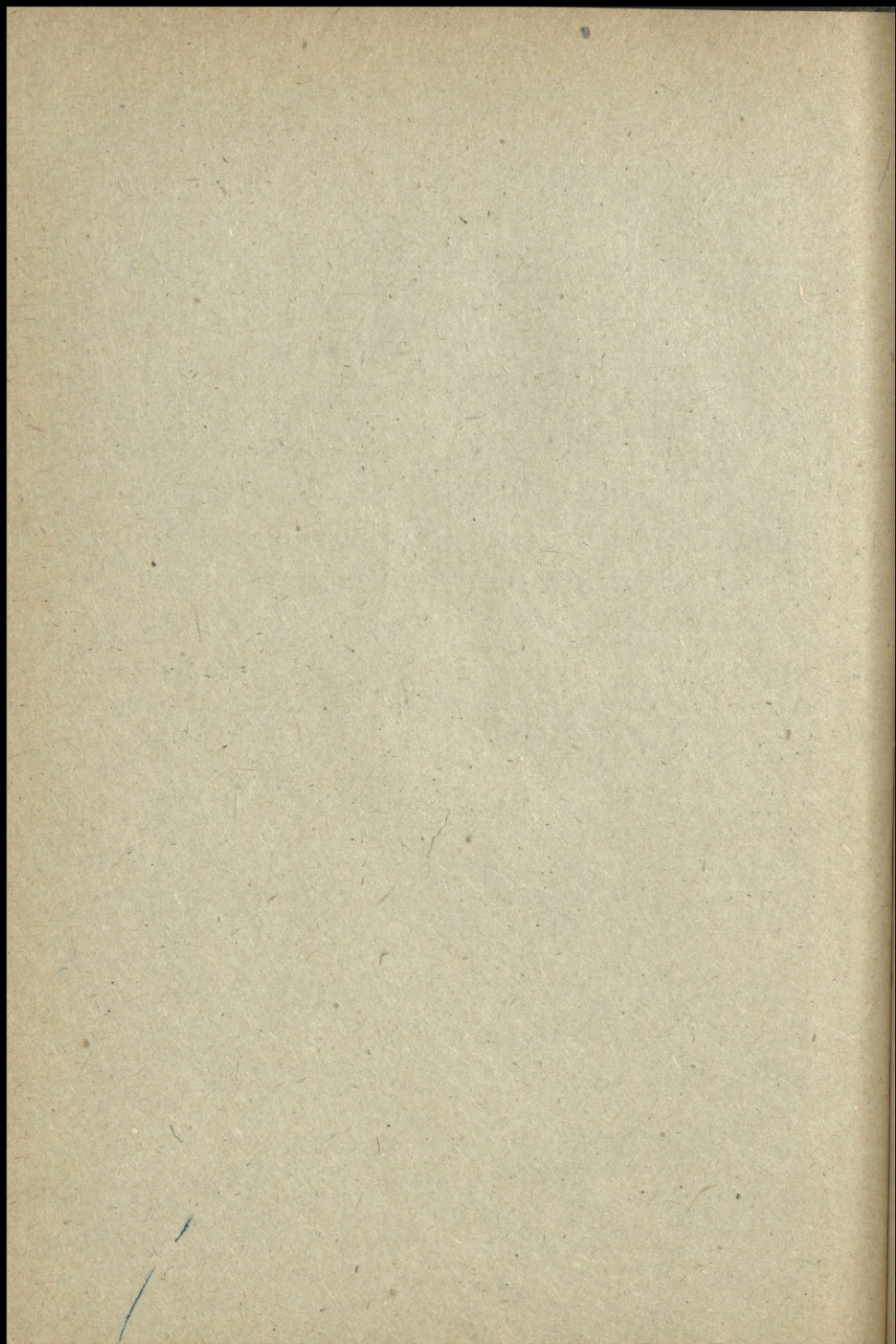
M.p. w styczniu 1944 r. ,

C Z Ę Ś C II

**ROZKAZY PERSONALNE DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO
GWARDII LUDOWEJ**

15.VII.1942

10.II.1944

HONOR I OJCZYŻNA!

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII
LUDOWEJ *)

z dnia 15 lipca 1942 r.

Za ofiarność i osiągnięcia w dziedzinie organizacji oddziałów partyzanckich udziela się pochwały i mianuje się oficerami GL gw. Franka [Zubrzycki Franciszek †], Komendanta Okręgu P.C. i Komendanta Dzielnicy P. Mirka [Bielński Niemir], którzy pomimo ran, otrzymanych w potyczkach z oddziałami żandarmerii, nie opuszczają swych posterunków.

Za wykonanie trudnego bojowego zadania udziela się pochwały i mianuje oficerami GL gw. Janka [Kowalski Bolesław †] i podoficerem GL g. Z-ra.

Za ofiarną pracę w dziedzinie organizacji oddziałów partyzanckich udziela się pochwały podporucznikowi WP of. g. Wojtkowi i mianuje się go oficerem Sztabu Głównego GL [Neugebauer Janusz].

Za ofiarną pracę organizatorską i w dziedzinie zaopatrzenia w broń udziela się pochwały i mianuje się oficerem GL z przeniesieniem z dzielnicowego do okręgowego dowództwa g. Romana [Bogucki Roman †].

Za owocną pracę w dziedzinie zaopatrzenia w broń udziela się pochwały Komendantowi Okręgu W.P.P. podporucznikowi WP of. Zygmuntowi [Duszyński Zygmunt].

Za ofiarną pracę w dziedzinie zaopatrzenia w broń udziela się pochwały i mianuje się oficerem Sztabu Głównego GL g. Twardego [Gidziński Bolesław †].

Pośmiertnie mianuje się oficerem Sztabu Głównego GL Komendanta dzielnicy, dowódcę oddziału partyzanckiego of. g. M. [Mrozek Józef, wbrew początkowym przypuszczeniom — ocalał].

Za niezdecydowanie, małoduszność i rozpuszczenie oddziału partyzanckiego degradowuje się do szeregowca dotychczasowego dowódcę kompanii of. g. B...

*) Tekst, zawarty w nawiasach kwadratowych, jest wstawką redakcji, oryginał dokumentu go nie zawiera.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ
z dnia 5.IX.1942 r.

Za ofiarną pracę organizacyjno-bojową udziela się pochwały i mianuje się podoficerem G.L. gwardzistkę W.

/ Za ofiarną pracę bojowo-organizacyjną udziela się pochwały i mianuje się podoficerem G.L. gwardzistkę H-nę [Lachowska Halina].

Za przykładne wykonanie trudnego zadania bojowego i wytrwałość w ciężkiej sytuacji udziela się pochwały i mianuje się oficerem Sztabu Głównego G.L. porucznika armii Republiki Hiszpańskiej, gw. Stanisława [Lange Stanisław †].

Za przykładne wykonanie trudnego zadania bojowego udziela się pochwały porucznikowi armii Republiki Hiszpańskiej gw. Michałowi.

Za ofiarną pracę bojową i bojowo-organizacyjną udziela się pochwały i mianuje się oficerem G.L. Komendanta Dzielnicy M. gw. Waśkę.

Za przykładne wykonanie zadań bojowych udziela się pochwały i mianuje się oficerem G.L. dowódcę oddziału partyzanckiego gw. Wilka [Rogulski Józef †].

Za przykładne prowadzenie się w akcji bojowej udziela się pochwały i mianuje się podoficerem G.L. gw. Janka...

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ

z dnia 1 grudnia 1942 r.

Za ofiarną organizacyjną pracę i bojowe wypełnienie zadania udziela się pochwał i nominacji: Gwardziście S. pułkownikowi W.P. pochwały II-go st. i mianuje się go oficerem Szt. G.L. Gwardziście W-wi [Strzeszewski Jan inż. †], podpor. W.P. pochwały I st. i mianuje się go oficerem Szt. G.L. Gwardziście L-mu, podpor. W.P. pochwały I st. i mianuje się go oficerem Gw. Lud. Gwardzistę Ab. por. republ. armii hiszpańskiej mianuje się oficerem Szt. G.L., podof. G.L. Jastrzębia mianuje się oficerem G.L., gw. A-a sierż. republ. armii hiszpańskiej mianuje się oficerem G.L., gwardzistę A-ja mianuje się oficerem G.L., gwardziście Teodorowi [Albert Fiodor] udziela się pochwały II st. i mianuje się go oficerem Gw. Lud.

Za bojowe wypełnienie zadań i ofiarną pracę w szeregach G.L. mianuje się gwardzistę J-ka podof. G.L., partyzantkę W-ę [Witwicka Wanda †] podof. G.L., partyzantkę K-ę podof. G.L., partyzantkę L-ę [Wolińska Lena] podof. G.L., partyzantka Z-ka podof. G.L., gwardzistkę G-ę podof. G.L., partyzanta Mikołaja podof. G.L.

Za ofiarne i bojowe wypełnienie zadania udziela się pochwał:

oficerowi G.L. Jaśkowi	I stopnia
„ Szt. G.L. W-owi [Neugebauer Janusz]	II „
„ G.L. Jankowi [Kowalski Bolesław †]	I „
gwardz. K.	III „
„ K.	III „
„ H	III „
„ Z	III „
oficerowi Szt. Gł. S-wi	II „
gwardz. Y.	III „
„ O-wi	III „

Pośmiertnie Komendantowi G.L.O.P., poległemu w walce z okupantem o wolność narodu polskiego, udziela się pochwały I-go stopnia i mianuje się go oficerem Szt. G.L. żołnierzowi republ. Armii hiszpańskiej Kubusiowi, poległemu w walce z okupantem o wolność narodu polskiego udziela się pochwały I-go stopnia i mianuje się podoficerem Gw. Lud.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

(GWARDZISTA Nr 10, I.I. 43 r.)

ROZKAZ DOWÓDZTWA GWARDII LUDOWEJ

z dnia 15 stycznia 1943 r.

Za ofiarną organizacyjną pracę i bojowe wypełnienie zadań udziela się pochwał i nominacji:

Gwardziście Jackowi [Bartoszek Franciszek †] udziela się pochwały II stopnia i mianuje się podoficerem G.L.

Podoficerowi G.L. J. udziela się pochwały II stopnia.

Podoficerowi G.L. W. udziela się pochwały II stopnia.

Gwardzistę Szymka [Owczarek Tadeusz] mianuje się podoficerem G.L.

Gwardzistę Zygmunta [Matusiak Feliks †] mianuje się podoficerem G.L.

Gwardzistę Zenka [Pietrusiak Władysław †] mianuje się podoficerem G.L.

Gwardzistę Kubę [Gać Stanisław] mianuje się podoficerem G.L.

Gwardzistę Ryszarda [Miazek Józef †] mianuje się podoficerem G.L.

Gwardzistę Olka mianuje się podoficerem G.L.

Pośmiertnie za bojowe i bohaterskie zachowanie podczas wykonywania zadania — partyzanta i podoficera G.L. Kazika [Buczyński Władysław †] mianuje się oficerem G.L. i udziela się pochwały I stopnia.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. dn. 15 stycznia 1943 r.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ
z dnia 20.II.43 r.

Za wykonanie specjalnego zadania bojowego w dziedzinie walki z transportem udziela się pochwał i nominacji:

Podoficerowi G.L. Szymkowi [Owczarek Tadeusz] udziela się pochwały I stopnia i mianuje się go oficerem G.L.

Podoficerowi G.L. Zygmuntowi [Matusiak Feliks †] udziela się pochwały I stopnia i mianuje się go oficerem G.L.

Podoficerowi G.L. Kubie [Stanisław Gać] udziela się pochwały I stopnia i mianuje się go oficerem G.L.

Gwardziście Januszowi,

„ Ryszardowi,

„ Olkowi,

„ Wickowi,

udziela się pochwał II-go stopnia i mianuje się ich podoficerami G.L.

Za bojowe zdobycie map od Niemców udziela się pochwały III stopnia gwardziście Czarnemu.

Za ofiarną pracę organizacyjną na dzielnicy udziela się pochwały III stopnia gwardziście Erwiczowi.

Za pełną inicjatywę bojową akcję udziela się pochwały III stopnia gwardziście Grzegorzowi [Góral Mieczysław †].

Za niestawienie się na punkt wyjściowy do zamierzonej akcji udziela się gwardziście Bolkowi z dzielnicy P. nagany przed frontem.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ
z dnia 12.IV.1943 r.

Za bojowe wypełnienie zadań i szybką orientację w akcji — gw. Władkowi udziela się pochwały II stopnia i mianuje się go podoficerem Gw. Ludowej.

Za bojowe wypełnienie zadań i umiejętne kierowanie oddziałem — gw. Bacowi kom. oddziału im. B. Głowackiego udziela się pochwały II stopnia i mianuje się go podoficerem G.L.

Za bojowe wypełnienie zadań — gw. Staškowi z oddziału im. Czachowskiego udziela się pochwały III stopnia i mianuje się go podoficerem G.L.

Za ofiarną pracę organizacyjną i w służbie sanitarnej gw. France udziela się pochwały II stopnia i mianuje się ją podoficerem G.L.

Za pracę organizacyjną kom. okr. Staškowi udziela się pochwały.

Za wywiązanie się z zadań K. Rzi-mu udziela się pochwały II stopnia.

K. Dz-cy R-dy (Bochnia) udziela się pochwały II stopnia.

Za bojową obronę oddziału — gw. Wickowi udziela się pochwały II stopnia i mianuje się go podoficerem G.L.

Za przerwanie pierścienia żandarmów i uratowanie oddziału gw. Jochimowi udziela się pochwały II stopnia i mianuje się go podoficerem G.L.

Za odważne wykonanie bojowych zadań, dyscyplinę i wysoki poziom ideowy, miechowskiej grupie part. w całości udziela się pochwały III stopnia.

Pośmiertnie, za bojowe wypełnienie zadań i bohaterską postawę podczas śledztwa gw. Krystynie udziela się pochwały II stopnia i mianuje się ją oficerem G.L.

Za samowolne opuszczenie posterunku i zaniedbanie się w pracy organizacyjnej gw. Janusza, dcę dzielnicy pozbawia się funkcji dcę dzielnicy i odkomenderowuje do sekcji.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. 12.IV.1943 r.

ROZKAZ DZIENNY

z dnia 15 lipca 1943 r.

Za ofiarną pracę organizacyjną i wypełnienie zadań bojowych mianuje się:

P. 1. majorem: of. szt. Grzegorza [Korczyński Grzegorz] (ok. IV), of. szt. Teodora [Albert. Fiodor] (ok. IV), szefa szt. Stacha [Lange Stanisław †] (ok. X).

P. 2. kapitanem: of. Janka [Kowalski Bolesław †] (b. dow. ok. I), of. Tomka (b. dow. ok. II) [Łaciński †], of. Zygmunta [Duszyński Zygmunt] (b. dow. ok. III).

P. 3. porucznikiem: of. Szymka [Owczarek Tadeusz] (czł. szt. ok. II), of. Zygmunta [Matusiak Feliks] (czł. szt. ok. II), of. Kubę [Gać Stanisław] (czł. szt. ok. II), of. Zenka [Pietrusiak Władysław †] (b. czł. szt. ok. II), podof. Władka [Jarosz Józef] (d-cę ok. V), Kruka [Sidor Kazimierz] (d-cę ok. IV), Piotra [Krajewski Mieczysław †] (b. czł. ok. I), Starrego (czł. szt. ok. II), Heńka [Woźniak Henryk †] (b. dow. oddz. part.).

P. 4. sierżantem: plut. Marka [Dryl Witold] (OMXIV), podof. Kazika (ok. II), podof. Szperacza (ok. II), podof. Franka (ok. IV), podof. Wronę (ok. IV), podof. Władka (ok. V), podof. Bacę (ok. V), podof. Staśka (ok. V), podof. Kostka (ok. III).

P. 5. plutonowym: podof. Mietka. (ok. II), podof. Władka (ok. II), podof. Stefana [Jodłowski Stefan †] (ok. II), gw. Kostka (ok. IV), gw. Ryśka [Płowaś Ryszard] (ok. IV), gw. Karola (ok. V), podof. Kamila (ok. V), gw. Kazika (ok. VIII).

P. 6. kapralem: gw. Władka (OSIX), gw. Edka (OSIX), gw. Białego (ok. II), gw. Bystrego [Nowacki Stefan] (ok. II), gw. Małego (ok. II), gw. Lwa (ok. II), gw. Wołodzyńskiego [Lasocki †] (ok. II), gw. Kubusia [Maciejak Franciszek †] (ok. II), gw. Słonia (ok. IV) gw. Iwana (ok. V), gw. Aleksandra (ok. V), gw. Miecia (ok. V), gw. Bolka (ok. V), gw. Felka (ok. V).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wykonanie czynu bohaterskiego udziela się:

1) pochwały I stopnia i mianuje się sierżantem: kpr. Janusza (OTV), kpr. Romana (OTV).

2) pochwały I stopnia i mianuje plutonowym: gw. Leszka (MXIV) [Kobyliński Lech].

3) pochwały I stopnia i mianuje kapralem: gw. Ryśka [Lenkiewicz Ryszard †] (MXIV).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wykonanie trudnego zadania bojowego udziela się:

1) pochwały II stopnia i mianuje plutonowym: gw. Agawę [Czeszko. Bogdan] (MXIV).

2) pochwały II stopnia i mianuje kapralem: gw. Grażynę [Nalwajko Barbara †] (MXIV).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wypełnienie zadań bojowych udziela się:

1) pochwały III stopnia i mianuje sierżantem: podof. Wiernego (ok. VIII); podof. Stefana (ok. VIII).

2) pochwały III stopnia i mianuje plutonowym: kpr. Staśka (OWXII), kpr. Karola [Grabski Karol] (MXIV), gw. Staszka (ok. V), gw. Michała (ok. VIII).

3) pochwały III stopnia i mianuje kapralem: gw. Andrzejka (OWXII), gw. Janka (OWXII), gw. Romana (MXIV), gw. Janka (ok. VIII), gw. Romka (ok. VIII).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wykonanie czynu bohaterskiego udziela się:

pochwały I stopnia gw. Irce [Tomasiak Irena †] (ok. IV), gw. Walusiowi (ok. IV), gw. Mietkowi (ok. V), gw. Halinie (ok. VIII).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wykonanie trudnego zadania bojowego udziela się:

pochwały II stopnia: gw. Jankowi (ok. V), gw. Wackowi (ok. V).

Za ofiarną pracę organizacyjną i wypełnienie zadań bojowych udziela się:

pochwały III stopnia: gw. Kubie (ok. I) kpr. Frankowi (ok. I).

ROZKAZ DZIENNY.
z dnia 25 sierpnia 1943 r.

Mianowania:

Za całokształt pracy organizacyjno-bojowej mianuje się

P. 1. Do stopnia pułkownika:

of. szt. Wita [gen. Witold]

P. 2. Do stopnia podpułkownika:

majora Michała [Księżarczyk Franciszek]

P. 3. Do stopnia majora:

of. szt. Mika [gen. Spychalski Marian]

of. szt. Ignasia [Sowiński-Loga Ignacy]

P. 4. Do stopnia porucznika:

b. dow. ok. XII Janka

d-cę ok. XII Mazura [Mazur Władysław]

d-cę ok. X Hardego.

P. 5. Do stopnia podporucznika:

czł. szt. ok. II Władka [Szafrński Henryk]

czł. szt. ok. XII Janka

czł. szt. ok. XII Jerzyka

P. 6. Do stopnia sierżanta:

czł. szt. ok. X- Gibkiego

czł. szt. ok. X Jurka

P. 7. Do stopnia plutonowego:

gw. Bogdana [Bloch Bogdan] ok. XII

P. 8. Do stopnia kaprała:

gw. Ignaca z OP ok. XII.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DZIENNY

z dnia 25 września 1943 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych udziela się pochwał i nominacji:

✓ P. 1. Ok. II.

- a) of. GL podpor. WP Krystianowi [Narbut Ignacy] udziela się pochwały I stopnia i mianuje majorem GL.
- b) podpor. GL. Zygmuntowi [Matusiak Feliks †] udziela się pochwały II stopnia i mianuje kapitanem GL.

P. 2. Ok. III.

d-cę ok. III Marka mianuje się porucznikiem GL.

P. III. Ok. IV.

✓ por. GL. Mietkowi [Moczar Mieczysław] udziela się pochwały I-go stopnia i mianuje majorem GL.

P. IV. OK. V.

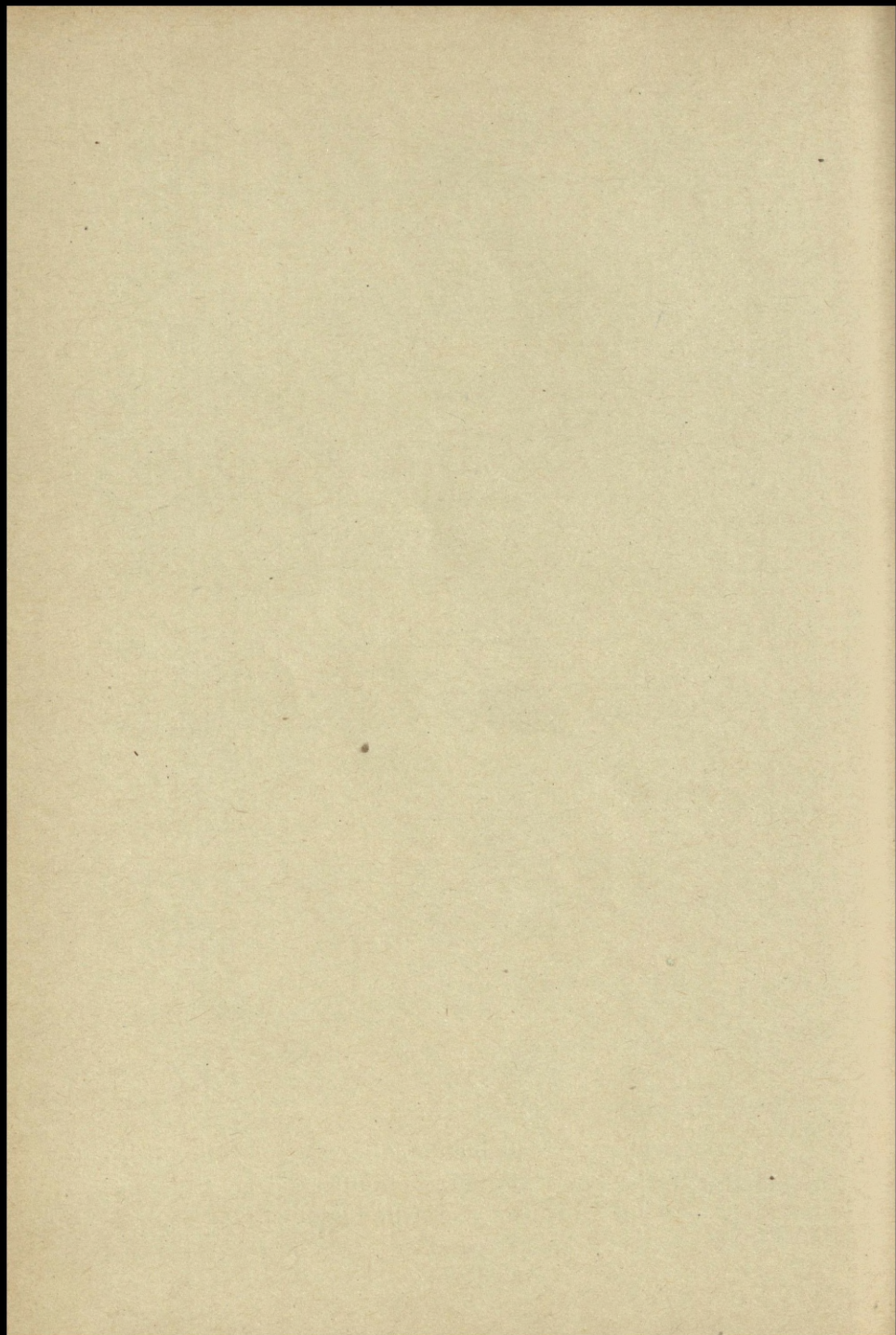
✓ d-cę ok. V. Sęka [Małecki Józef] mianuje się porucznikiem GL.

P. V. OK. I.

czł. szt. ok. I Brzozę [Dąbrowski Stanisław] mianuje się porucznikiem GL.

Za pracę organizacyjno-bojową udziela się nominacji:

- 1. por. WP Adama mianuje się kapitanem GL
- 2. podpor. WP Zycha mianuje się kapitanem GL
- 3. of. GL Stefana mianuje się kapitanem GL
- 4. plut. WP Felka [Nowicki Stanisław, red. „Gwardzisty“ †] mianuje się kapitanem
- 5. of. GL. Wacka mianuje się porucznikiem GL
- 6. plut. WP Sebastiana mianuje się porucznikiem GL
- 7. kpr. WP Andrzeja [Fonkowiec Jerzy] mianuje się podporucznikiem GL
- 8. plut. Ryśka [Szymśiak Zbigniew] mianuje się podporucznikiem GL
- 9. podof. GL Lenę [Wolińska Lena] mianuje się podporucznikiem GL
- 10. podof. GL Barbarę [Sowińska Barbara] mianuje się podporucznikiem GL
- 11. gw. Wygę mianuje się sierżantem GL
- 12. gw. Władka mianuje się sierżantem GL
- 13. gw. Romę [Romanowicz J.] mianuje się sierżantem GL
- 14. gw. Halinę [Bartoszek Hedda] mianuje się sierżantem GL

15. gw. Kazika mianuje się sierżantem GL
16. gw. Alojzego mianuje się sierżantem GL
17. gw. Zośkę mianuje się sierżantem GL
18. gw. Irkę [Adamkiewicz Wacława] mianuje się sierżantem GL

Pośmiertnie bojownikom, którzy padli w walce o wolność Ojczyzny udziela się pochwał I-go stopnia i mianuje:

1. of. GL. Stefana [Bartoszek Franciszek] podpułkownikiem
2. of. GL. Tadka [Bobowski Zygmunt] majorem
3. of. GL. Władka kapitanem
4. of. GL. Józka kapitanem
5. of. GL. Aleksa kapitanem
6. Kazika [Krasicki Jan] kapitanem

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DZIENNY
z dnia 5 października 1943 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych udziela się nominacji:

P. 1. Ok. IV.

- a) podof. Mikołaja mianuje się kapitanem,
- b) podof. Franka [Woliński Franciszek], Poznańskiego, Preishofa, Kruka [Sidor Kazimierz] mianuje się porucznikami.

P. 2. Ok. VII.

- a) podof. Zenka mianuje się porucznikiem,
- b) czł. szt. Kamila i Pawła mianuje się porucznikami.

P. 3. Ok. VIII.

- a) dow. oddziału im. Głowackiego Białego [Grochal] mianuje się porucznikiem,
- b) szefa szt. obw. Stefana mianuje się porucznikiem,
- c) zast. dow. oddz. im. Głowackiego Tadka mianuje się podporucznikiem,
- d) dow. plutonu oddz. im. Głowackiego Wawrzaka mianuje się podporucznikiem,
- e) dow. drużyny oddz. im. Głowackiego Władka mianuje się podporucznikiem,
- f) dow. oddz. III Siekierę mianuje się podporucznikiem.

P. 4. Ok. IX.

dow. oddz. im. Dąbrowskiego Bolka mianuje się podporucznikiem.

Zatwierdza się nominacje nadane przez dow. obw. i okr.

P. 1. Ok. II.

- a) podof. Maćka [Ufa Józef †], Szperacza, Marcelego [Marcinkowski Franciszek], Czajkę, Michała [Fijałkowski Stanisław], Grubego [Bełczewski Jan †], mianuje się sierżantami,
- b) kpr. Bystrego [Nowacki Stefan], Kubusia [Maciejak Franciszek †], Franka [Zawadzki Franciszek], Adama [Sumiga Adam], Wołodźjowskiego [Lasocki †] mianuje się plutonowymi,

c) gw. Filipa, Dużego, Antka, Kucharza, Heńka, Stefana, Michała, Olka, Zygmunta mianuje się kapralami.

P. 2. Ok. IV.

podof. Emila [Jeger Samuel †], (dow. oddz. Emilii Platter) Bapa, Wilka, Karola mianuje się sierżantami.

P. 3. Ok. VII.

kpr. Natana mianuje się plutonowym.

P. 5. Ok. IX.

a) zast. dow. oddz. im. Dąbrowskiego Kazika mianuje się sierżantem,

b) gw. Józka, Zdziśka, Walka, Liczkę, Zosię mianuje się kapralami.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DZIENNY
SZTABU GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ
z dnia 5 listopada 1943 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych udziela się nominacji:

Pkt. 1. Ok. I.

plut. Staśka, sierż. Franka (z WXII), plut. Marka [Dryl Witold] (z MXIV) mianuje się podporucznikami.

Pkt. 2. Ok. SIV.

por. Jasnego [Zawadzki Włodzimierz] (dow. ok. SIV) mianuje się kapitanem.

Pkt. 3. Ok. VIII.

sierż. Edka mianuje się podporucznikiem.

Pośmiertnie bojownikom, którzy padli w walce o wolność Ojczyzny udziela się nominacji:

Pkt. 1. Ok. II.

- a) podpor. Lotnego mianuje się porucznikiem,
- b) sierż. Kucharza mianuje się podporucznikiem.

Pkt. 2. Ok. VIII.

- a) podpor. Kazka mianuje się kapitanem,
- b) Józka mianuje się porucznikiem.

Zatwierdza się nominacje i pochwały nadane przez Dow. Obw. i Ok.

Pkt. 1. Ok. I.

- a) udziela się pochwały II-go stopnia i mianuje plutonowymi Marcina i Antka [Borowski Antoni] z MXIV,
- b) udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje kapralem gw. Tadka,
- c) plut. Karola [Grabski Karol] i Leszka [Kobyliński Lech] (z MXIV) mianuje się sierżantami,
- d) gw. Bystrego, Białego (z PVI), Andrzeja, Cienkiego [Wrzosek Leon] (z WXII), Kostka (z OX), Władka (z SIX) mianuje się plutonowymi,
- e) gw. Freda, Edka, Tadka (z SIX), Krawędzia, Wróbla, Złotego, Ząbka (z TV) mianuje się kapralami,

- f) udziela się pochwały III-go stopnia: gw. Zybkowi, Marii, Kazikowi, Michałowi, Arnoldowi [Kuśmirek Józef] i Zenkowi (z MXIV).

Pkt. 2. Ok. II.

- a) plut. Bystrego [Nowacki Stefan], Zygmunta, Michała, Ewę [Ciesielska Irena], Henryka, Wołodyjowskiego [Lasocki †] mianuje się sierżantami,
b) kpr. Kawkę, Wielgolusa, Fajkę, Kazika, Kóta, Olka, Ryśka mianuje się plutonowymi,
c) gw. Krysę, Edwarda [Beck Marian], Czarnego (Cymerman Jan), Okonia [Iżycki Jan], L-ka, Janka, Bociana, Heńka, Bogdana, Edzia [Przemieniecki Edward], Romana [Księżak Roman], Janka, Mietka mianuje się kapralami,
d) pośmiertnie mianuje się kpr. Janka i Antka sierżantami.

Pkt. 3. Ok. V.

- a) gw. Dęba (czł. szt.), plut. WP. Komika, plut. WP. Tanka, pkr. WP. Zygmunta mianuje się sierżantami,
b) kpr. WP. Madryta (czł. szt.) kpr. WP. Zaporę [Kowalski], Jerzego (czł. szt.), Orła, kpr. GL Brzozę [Byk], kpr. Jasia i kpr. WP. Gena mianuje się plutonowymi,
c) gw. Mariana, Sokoła I, Wilka, Śmigłego I, Bogdana, Starego, Pirata I, Kube, Wrzosa i Witka mianuje się kapralami,
d) gw. Bogdanowi i Teresie [Gregorek Teresa] udziela się pochwały III-go stopnia,
e) pośmiertnie mianuje się gw. Chytrego i Zagłobę sierżantami.

Pkt. 4. Ok. VII.

- a) udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje plutonowymi kpr. Mirka i Manusa,
b) gw. Witka mianuje się kapralem,
c) udziela się pochwały II-go stopnia gw. Tadkowi.

M. p. 5 listopad 1943 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

(GWARDZISTA Nr 32, 5 listopada 1943).

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

ROZKAZ DZIENNY
z dnia 15 listopada 1943 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych udziela się nominacji:

Pkt. 1.

- a) por. WP Krzysztofa [Lanota Edward †] mianuje się kapitanem,
- b) podof. Karola [Naumienko Teodor] mianuje się porucznikiem.

Pkt. 2. Ok. II.

- a) por. WP Bruzdę [Lenartowicz Jerzy †] mianuje się kapitanem,
- b) podpor. Janusza, Kubę, [Gać Stanisław], Stefana [Jodłowski Stefan †] mianuje się porucznikami,
- c) sierż. Józefa, Adama, Franka, Michała mianuje się podporucznikami.

Pkt. 3. Ok. III.

- a) Dow. oddz. im. Kilińskiego Serafina i Wiktora mianuje się kapitanami,
- b) Gw. Janka [Nalarek Jan] mianuje się podporucznikiem.

Pkt. 4. Ok. IV.

- a) por. Kazika [Sidor Kazimierz] mianuje się kapitanem,
- b) por. Kirpicznego [Hołod Jan †] mianuje się kapitanem.

Pkt. 5. Ok. VII.

- a) plut. Józkowi udziela się pochwały I-go stopnia i mianuje podporucznikiem.
- b) plut. Grada mianuje się podporucznikiem.

Pkt. 6. Ok. VIII.

- a) pośmiertnie Tośka mianuje się podporucznikiem.

Zatwierdza się nominacje i pochwały nadane przez Dowództwa Obwodowe i Okręgowe:

Pkt. 1. Ok. 3.

- a) kpr. WP Władka i Bogumiła mianuje się sierżantami,
- b) gw. Bolka mianuje się plutonowym.

Pkt. 2. -Ok. VII.

udziela się pochwały IIIgo stopnia Wiernemu, Karolci i Stałemu.

Pkt. 3.

- a) gw. Edwarda, Bronka, Karego mianuje się sierżantami,
- b) gw. Sępa, Stacha [Paszkowski Stanisław], Antosia, Ewę mianuje się plutonowymi,
- c) gw. Bogdanowi [Dłubak Zbigniew] udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje sierżantem,
- d) kpr. WP Feliksa mianuje się sierżantem,
- e) gw. Jankowi [Mieczysław Walczak] udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje plutonowym,
- f) gw. Józefa i kpr. Romana [Romanowski Wincenty] mianuje plutonowymi,
- g) gw. Lisa, Stefana, Jędrka mianuje się kapralami,
- h) udziela się pochwały III-go stopnia podpor. Andrzejowi [Fonkowicz Jerzy], Barbarze [Barbara Sowińska], Romanowi, kpr. Stefanowi.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DZIENNY

z 15 grudnia 1943 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych i organizacyjnych udziela się nominacji:

Pkt. 1.

- a) por. Sęka [Małecki Józef] mianuje się m a j o r e m,
- b) kpt. WP Felka [Adrian Andrzej] mianuje się m a j o r e m.

Pkt. 2. Obw. III (Ok. 1).

- a) dow. oddz. im. Sokoła S-ę [Wasilenko Aleksander † lejt. Cz. Armii] mianuje się porucznikiem,
- b) sierż. Wuja mianuje się podporucznikiem,
- c) dow. oddz. Zygmunta [Połowniak Henryk] mianuje się podporucznikiem,
- d) dow. oddz. im. Langiewicza Tanka mianuje się podporucznikiem,
- e) dow. oddz. im. Wiktorowicza Górala mianuje się podporucznikiem,
- f) zast. dow. oddz. im. Wiktorowicza Julka mianuje się porucznikiem,
- g) pośmiertnie mianuje się sierż. Dęba porucznikiem,
- h) pośmiertnie mianuje się sierż. Madryta porucznikiem,
- i) pośmiertnie mianuje się sierż. Jerzego podporucznikiem.

Pkt. 3. Obw. III (Ok. 3).

zast. dow. oddz. im. Bema J-ę mianuje się podporucznikiem,

Zatwierdza się nominacje nadane przez Dowództwa Obwodowe i Okręgowe:

Pkt. 1.

- a) gw. Zenka (obw. III ok. 1) mianuje się sierżan-tem,
- b) kpr. Ryśka [Lenkiewicz Ryszard] (z MXIV) mianuje się plutonowym,
- c) gw. Bronkę [Strzyżewska Kazimiera] mianuje się plutonowym,

- d) gw. Halinę mianuje się plutonowym,
- e) gw. Domina mianuje się plutonowym,
- f) gw. Janka mianuje się plutonowym,
- g) gw. Wandę mianuje się kapralem.

Udziela się pochwały III stopnia sekcji DGL *) za dobre wykonanie instrukcji o służbie polowej.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

*) DGL — Drukarnia Gwardii Ludowej.

(GWARDZISTA Nr 36, 25 grudzień 1943).

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

ROZKAZ DZIENNY

DOWÓDZTWA GŁÓWNEGO GWARDII LUDOWEJ.

Za czyny bohaterskie w walce zbrojnej o Wolność i Niepodległość Polski odznaczeni zostają KRZYŻEM GRUNWALDU klasą III następujący oficerowie, podoficerowie i szeregowi GL:

1. podpułkownik Stefan (Jacek) [Bartoszek Franciszek] Sztab Główny (pośmiertnie),
2. major Grzegorz [Korczyński Grzegorz] Obw. Nr II,
3. kapitan Tatar Obw. Nr II (pośmiertnie),
4. kapitan Jastrząb Obw. Nr II ok. 2 (pośmiertnie),
5. kapitan Zygmunt [Matusiak Feliks †] Obw. Nr I ok. 2,
6. kapitan Kruk [Sidor Kazimierz] Obw. Nr II,
7. kapitan Grzybowski Obw. Nr II (ok. 2),
8. kapitan Maksym [Flis Andrzej] Obw. Nr II (ok. 2),
9. porucznik Janek [Sławiński Jan] Obw. Nr II (ok. 3) pośmiertnie,
10. porucznik Dąb Obw. Nr III (ok. 1) pośmiertnie,
11. porucznik Stefan [Jodłowski Stefan †] Obw. Nr I (ok. 2) pośmiertnie,
12. porucznik Janusz Obw. Nr I (ok. 2),
13. porucznik Kuba [Gać Stanisław] Obw. Nr I (ok. 2),
14. porucznik Franek [Woliński Franciszek] Obw. Nr II (ok. 3),
15. porucznik Zenek [Pietrusiak Władysław †] Obw. Nr III (ok. 1),
16. podporucznik Michał [Fijałkowski Stanisław] Obw. Nr I (ok. 2),
17. podporucznik Błyskawica [Kozyra Feliks †] Obw. Nr II (ok. 2),
18. podporucznik Leszczenka Obw. Nr II (ok. 2),
19. podporucznik Rysiek Obw. Nr II (ok. 2),
20. podporucznik Przepiórka [Gronczewski Edward] Obw. Nr II (ok. 2),
21. podporucznik Murzyn Obw. Nr II,

22. podporucznik Góral Obw. Nr III (ok. 1),
23. sierżant Marcin Obw. Nr I (ok. 1),
24. sierżant Śmiały [Lisowski Z.] Obw. Nr I (ok. 3),
25. sierżant Brzoza [Byk] Obw. Nr III (ok. 1),
26. sierżant Teoch [Kufel Teoch] Obw. Nr VI (ok. 2),
27. kapral Rysiek [Płowaś Ryszard] Obw. Nr II (ok. 2) szesnastoletni,
28. kapral Witek Obw. Nr III (ok. 1),
29. kapral Sęp Obw. Nr I sekcja im. Westerplatte,
30. gw. Gryśza Obw. Nr II.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. 1 stycznia 1944 r.

Przeczytać przed frontem.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

ROZKAZ DZIENNY.

Za ofiarną pracę organizacyjno-bojową udziela się nominacji:

1. por. GL Mazura [Mazur Władysław] mianuje się kapitanem,
2. plut. WP Zagończyka mianuje się porucznikiem,
3. podpor. GL Teocha [Kufel Teoch] mianuje się porucznikiem,
4. plut. WP Kruka mianuje się porucznikiem,
5. kpr. WP Michała mianuje się podporucznikiem,
6. plut. WP Gacka mianuje się podporucznikiem,
7. kpr. WP Skibę mianuje się podporucznikiem,
8. kpr. WP Wichra mianuje się podporucznikiem.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. 15 stycznia 1944 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Ścisłe poufne.

ROZKAZ DZIENNY.

Dowództwo Główne Gwardii Ludowej z dniem 15 stycznia 1944 r. mianuje:

1. kpt. Mazura dowódcą OK. 18 (obw. VI),
2. por. Zagończyka szefem sztabu OK. 18,
3. por. Teocha oficerem operacji,
4. por. Kruka oficerem informacji,
5. podpor. Michała dowódcą dzielnicy P-j,
6. podpor. Gacka dowódcą dzielnicy P-k,
7. podpor. Skibę dowódcą dzielnicy S-j,
8. podpor. Wichra dowódcą dzielnicy R-j.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. 15 stycznia 1944 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

ROZKAZ DZIENNY
z dn. 25 stycznia 1944 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych udziela się nominacji:

Pkt. 1.

- a) por. Zenka [Pietrusiak Władysław †] (ok. 3 obw. III) mianuje się kapitanem,
- b) por. Heńka [Woźniak Henryk †] mianuje się kapitanem,
- c) por. Wacka mianuje się kapitanem,
- d) ppor. Andrzeja mianuje się porucznikiem,
- e) plut. WP Radwicza (ok. 1 obw. I) mianuje się podporucznikiem,
- f) sierż. Michała (ok. 2 obw. I) mianuje się podporucznikiem,
- g) gw. Bładego, Sorokę, Jędrusia, Sępa (ok. 1 obw. I) mianuje się podporucznikami.

Pkt. 2.

- a) pośmiertnie mianuje się sierż. Maćka [Ufa Józef †], plut. Mietka i plut. Jurka podporucznikami.

Zatwierdza się nominacje i pochwały nadane przez Dowództwa Obwodowe i Okręgowe:

- a) plut. Romana mianuje się sierżantem,
- b) kpr. Lisa i gw. Wandę mianuje się plutonowymi,
- c) udziela się pochwały III-go stopnia: sierż. sierż. Kazi-kowi, Halinie [Bartoszek Hedda] i Romie [Romanowicz J.].

Pkt. 2. Ok. 1 (obw. I).

- a) plut. Marcina mianuje się sierżantem,
- b) gw. Arnolda [Kuśmirek Józef] i Zybka (MXIV) mianuje się kapralami.

Pkt. 3. Ok. 2 (obw. I).

- a) kpr. Czarnego [Cymerman Jan] mianuje się plutonowym,
- b) gw. Franka mianuje się kapralem.

Pkt. 3. Obw. II.

- a) gw. Stacha, Słowika, Czajkę, Zena, Orła, Ryśka mianuje się sierżantami,
- b) gw. Stryja, Kruka, Jeża, Misia, Olszowego, Głaza, Sokoła, Zbyszka, Mietka, Jędrka, Szpaka, Korsarza, Kubka, Gajowego mianuje się plutonowymi,
- c) gw. Gołaba, Czeška, Romka, Janusza, Wiśniaka, Zająca, Skórę mianuje się kapralami,
- d) udziela się pochwały III-go stopnia gw. Marysi [Sidorówna Maria].

Pkt. 4. Obw. III (ok. 3).

- a) kpr. Sokoła mianuje się sierżantem,
- b) udziela się pochwały III-go stopnia gw. Prererwa.

Pkt. 5. Obw. V (ok. 3).

- a) gw. Ryszarda II mianuje się kapralem,
- b) gw. Edwardowi II udziela się pochwały I-go stopnia,
- c) gw. Jankowi I udziela się pochwały III-go stopnia.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

M.p. w styczniu 1944 r.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Przeczytać przed frontem.

ROZKAZ DZIENNY
z dnia 5 lutego 1944 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych i ofiarną pracę organizacyjną udziela się nominacji:

Pkt. 1.

1. kpt. Macieja [Nowicki Stanisław †] Szt. Gł. mianuje się majorem,
2. of. GL Stanisława mianuje się porucznikiem,
3. ppor. Marka [Dryl Witold] mianuje się porucznikiem,
4. Szefa O. VI Koraba [Kurland Stanisław †] Szt. Gł. mianuje się porucznikiem,
5. ppor. Mirkę [Sowińska Barbara] mianuje się porucznikiem,
6. ppor. WP Poważnego mianuje się porucznikiem,
7. dr. Kazimierza mianuje się porucznikiem,
8. ppor. Lenę [Wolińska Lena] Szt. Gł. mianuje się porucznikiem,
9. sierż. Jankę [Bir Janina †] mianuje się podporucznikiem,
10. sierż. Rafała [Dłubak Zbigniew] mianuje się podporucznikiem,
11. sierż. WP Michała mianuje się podporucznikiem,
12. plut. WP Mirosława mianuje się podporucznikiem,
13. sierż. Frygę [Bartoszek Hedda] mianuje się podporucznikiem,
14. sierż. Cichego mianuje się podporucznikiem,
15. plut. WP Teofila mianuje się podporucznikiem,
16. plut. Bronkę [Strzyżewska Kazimiera] mianuje się podporucznikiem,
17. plut. Janka mianuje się podporucznikiem,
18. sierż. Olka mianuje się podporucznikiem,
19. sierż. Ewę [Ciesielska Irena] mianuje się podporucznikiem,
20. sierż. Halinę II [Lachowska Halina] mianuje się podporucznikiem,

12. sierż. Edwarda mianuje się podporucznikiem,
22. dr Janka [Wolański Jan dr] mianuje się podporucznikiem,
23. dr Ewę [Herbst Irena dr] mianuje się podporucznikiem.

Pkt. 2. Ok. 1 (Obw. I)

1. kpt. Zygmunta [Kowalski Bolesław, dow. W-wy †] mianuje się majorem,

Pkt. 3. Ok. 3 (Obw. I)

1. dow. Ok. Janka [Wojas Paweł] mianuje się kapitanem,
2. szefa sztabu Romana mianuje się porucznikiem,
3. czł. szt. Śmiałego [Lisowski] mianuje się porucznikiem,
4. sierż. WP Wacka mianuje się podporucznikiem,
5. sierż. WP Emigranta [Parzuch Antoni] mianuje się podporucznikiem,
6. plut. WP Leśnego [Laskowski Jan] mianuje się podporucznikiem,
7. dow. d. Karola mianuje się podporucznikiem,
8. plut. Górala mianuje się podporucznikiem.

Pkt. 4. Ok. 7 (obw. III)

1. por. Zygmunta [Połowniak Henryk] mianuje się kapitanem.

Pkt. 5. Ok. 18 (obw. VI)..

1. por. Mazura [Mazur Władysław] mianuje się kapitanem,
2. plut. WP Zagończyka mianuje się porucznikiem,
3. ppor. Teocha [Kufel Teoch] mianuje się porucznikiem,
4. plut. WP Kruka mianuje się porucznikiem,
5. kpr. WP Michała mianuje się podporucznikiem,
6. plut. WP Gacka mianuje się podporucznikiem,
7. kpr. WP Skibę mianuje się podporucznikiem,
8. kpr. WP Wichra mianuje się podporucznikiem.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE
GWARDII LUDOWEJ

Przeczytać przed frontem

ROZKAZ DZIENNY
z dnia 5 lutego 1944 r.

Zatwierdza się nominacje nadane przez Dowództwa obwodowe i okręgowe:

Pkt. 1.

1. dr. dr. Felka [Sierpiński Stanisław dr.], Emila, Ryśka [Komarnicki Ryszard] i szer. Antosię mianuje się sierżantami,
2. dr. Edwarda mianuje się kapralem,
3. plut. plut. Józefa, Lisa, Jolantę, Stefana, kpr. WP Wiktora i szer. szer. Romana, Walmara i Stena mianuje się sierżantami,
4. kpr. kpr. Tadeusza, Artura [Jaworski Edward], szer. Rona mianuje się plutonowymi,
5. szer. szer. Teresę [Gregorek Teresa], Julę, Annę, kaprałami,
6. szer. Michała mianuje się sierżantem,
7. szer. Zofię mianuje się sierżantem,
8. szer. szer. Halinę, Celinę [Szymańska Czesława], Karolinę mianuje się sierżantami,
9. kpr. Wandę mianuje się plutonowym,
10. plut. Ewę [Siedlecka Stanisława] i szer. Karola mianuje się sierżantami,
11. szer. Basię [Domańska Barbara] mianuje się sierżantem.

Pkt. II Ok. 2. (obw. I).

1. kpr. kpr. Filipa i Michała mianuje się plutonowymi,
2. szer. Waszkę mianuje się kapralem.

Pkt. III Ok. 3 (obw. I).

1. szer. szer. Sztywnego i Jastrzębia mianuje się kaprałami

Pkt. IV Ok. 7. (obw. III).

1. dr. Maksyma mianuje się sierżantem,
2. dow. oddz. im. S. plut. Janka i zastp. Wrzosa mianuje się sierżantami,
3. szer. szer. Hanke i Wierę mianuje się plutonowymi,

4. zast. dow. oddz. im. Z. C. Lwa i szer. Lira mianuje się plutonowymi,
5. szer. Piotra i kpr. Dziadka (oddz. im. Ł. i L.) mianuje się plutonowymi,
6. szer. Króla (oddz. im. S.) mianuje się plutonowym,
7. szer. szer. Perełkę, Rusałkę, Katuszę i Lisa mianuje się kapralami,
8. szer. szer. Anatola; Kapitana, Konopa, Mecha, Strzecha, Liścia, Wujka, Tajera, Arsena, Zórka (oddz. im. L) mianuje się kapralami,
9. szer. szer. Mokra, Andronka, Tolka, Sja, Olka, Skromnego (oddz. im. Z. C.) mianuje się kapralami,
10. szer. szer. Orkę, Panterę, Fajkę, Kozaka, Grzybka, Hermana, Wismukłego, Zasuwę, Kruka (oddz. im. S) mianuje się kapralami,
11. szer. szer. Stalowego, Wilka, Kena (oddz. Ł.) mianuje się kapralami,
12. udziela się pochwały III-go stopnia kpr. Łisowi, Wrzowski i szer. Januszowi.

Pkt. V. Ok. 9 (obw. III).

1. plut. Witkowi udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje się sierżantem,
2. plut. Jastrzębia [Krogulec], Manusa, Liska, Laufera, Karola [Janiszewski] mianuje się sierżantami,
3. szer. szer. Moskwę, Kamienia, Tadzika, Tygrysa, Nygusa, Karola mianuje się kapralami,
4. udziela się pochwały I-go stopnia Babci,
5. udziela się pochwały III-go stopnia Krysi, Sokołowi, Andrzejowi, Felkowi, Romanowi i Rochowi.

DÓWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

ROZKAZ DZIENNY
z dnia 10 lutego 1944 r.

Za dzielne wykonanie zadań bojowych i ofiarną pracę organizacyjną udziela się nominacji:

Pkt. 1.

1. kpt. WP Lewara mianuje się majorem,
2. kpt. Zygmunta [Duszyński Zygmunt] mianuje się majorem,
3. sierż. Bronka mianuje się porucznikiem,
4. plut. WP Borowego [Borowy Piotr] mianuje się porucznikiem.

Pkt. 2 Ok. 3 (obw. I).

1. zatwierdza się stopień kapitana Dąbrowskiego,
2. plut. WP Karola mianuje się podporucznikiem,

Pkt. 3. Obw. II.

1. kpt. Kazika [Sidor Kazimierz] mianuje się majorem,
2. por. Franka [Woliński Franciszek] mianuje się kapitanem,
3. por. Orła mianuje się kapitanem,
4. ppor. Stacha [Gajuś Stanisław] mianuje się porucznikiem,
5. ppor. Janka mianuje się porucznikiem,
6. sierż. Zdzisława mianuje się porucznikiem,
7. ppor. Lisa [Szymański Tadeusz †] mianuje się porucznikiem,
8. ppor. Bogdan [Szymański] mianuje się porucznikiem,
9. ppor. Błyskawicę [Kozyra Feliks †] mianuje się porucznikiem,
10. ppor. Znachora [dr. Temczyn Michał] mianuje się porucznikiem,
11. sierż. Białego Janka mianuje się podporucznikiem,
12. sierż. Leonka mianuje się podporucznikiem,
13. sierż. Genia mianuje się podporucznikiem,
14. sierż. Batorego mianuje się podporucznikiem,
15. sierż. Jawora mianuje się podporucznikiem,
16. sierż. Jędrusia mianuje się podporucznikiem,
17. sierż. Misia mianuje się podporucznikiem,

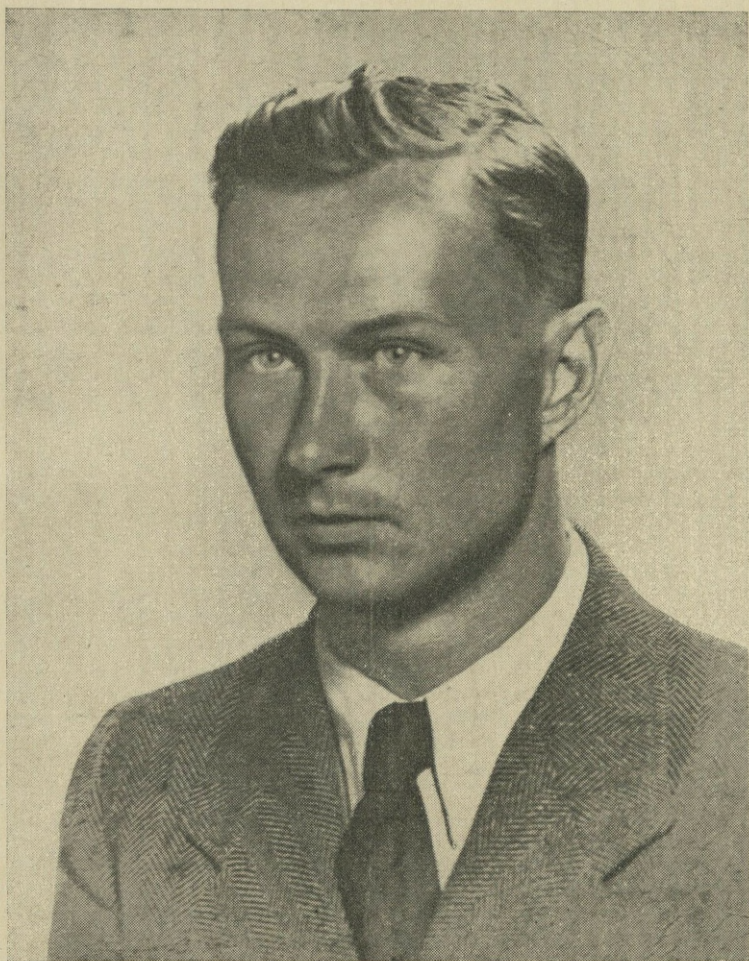
4. udziela się pochwały II-go stopnia plut. Marianowi.
Pkt. IV. Okr. 9. (obw. III).

1. udziela się pochwały III-go stopnia i mianuje się sierżantem plut. Wióra,
2. kpr. Kruka [Stelak Jerzy] i plut. Bogdana mianuje się sierżantami,
3. szer. szer. Brzezinę, Senekę, Stefana, Lolka, Karolkę mianuje się kapralami,
4. udziela się pochwały III-go stopnia plut. Jemiole, szer. Mogile, szer. Zygmuntowi, kpr. Senece.

Pkt. V. Ok. 18. (obw. VI).

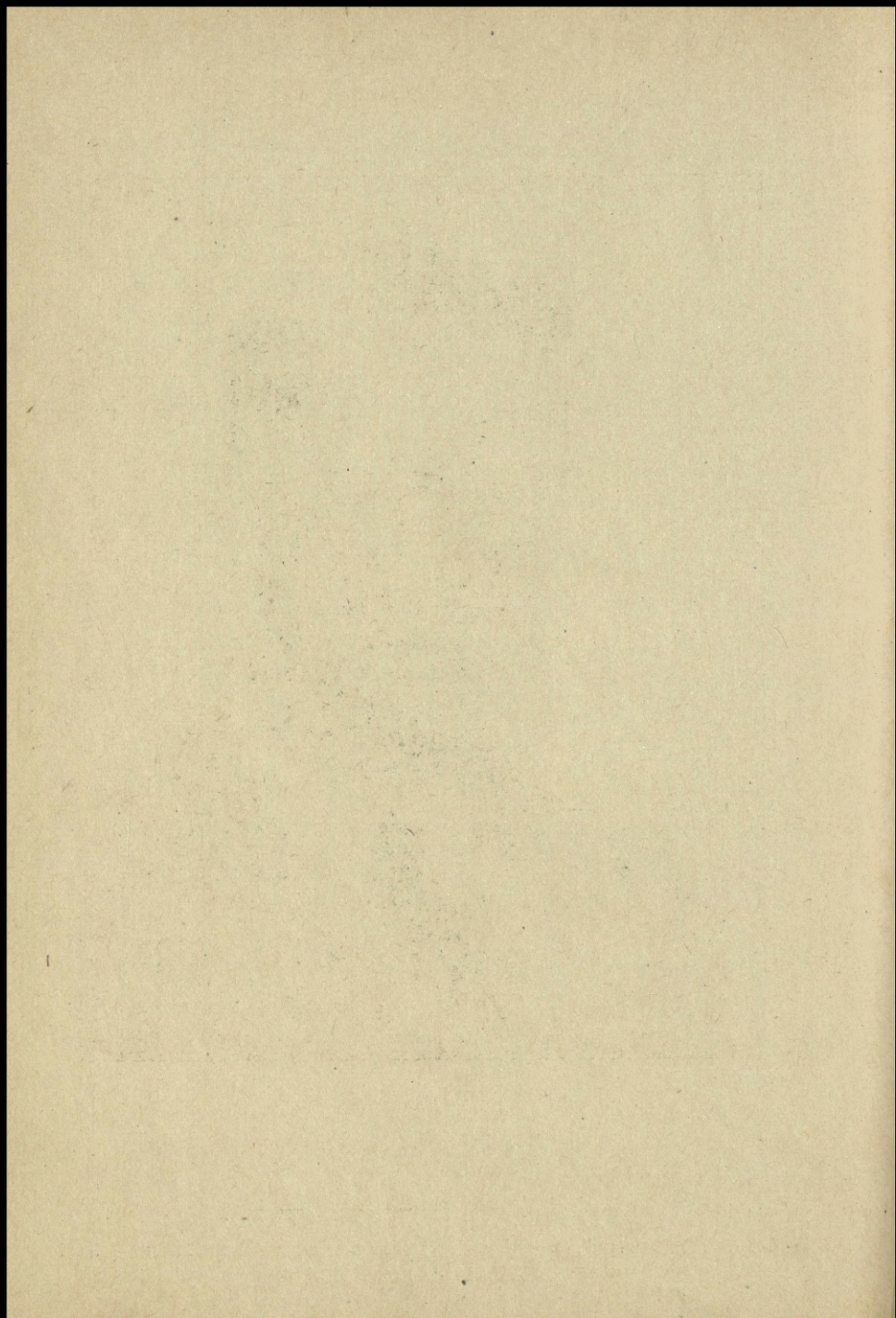
1. szefa inform. dz. Pj Czarne go czł. szt. dz. Pk. Ry-szarda, kpr. WP Małego, szefa sanit. Adama mianuje się sierżantami,
2. szer. Maćka i st. strz. WP Cygana mianuje się plutonowymi.

DOWÓDZTWO GŁÓWNE GWARDII LUDOWEJ.

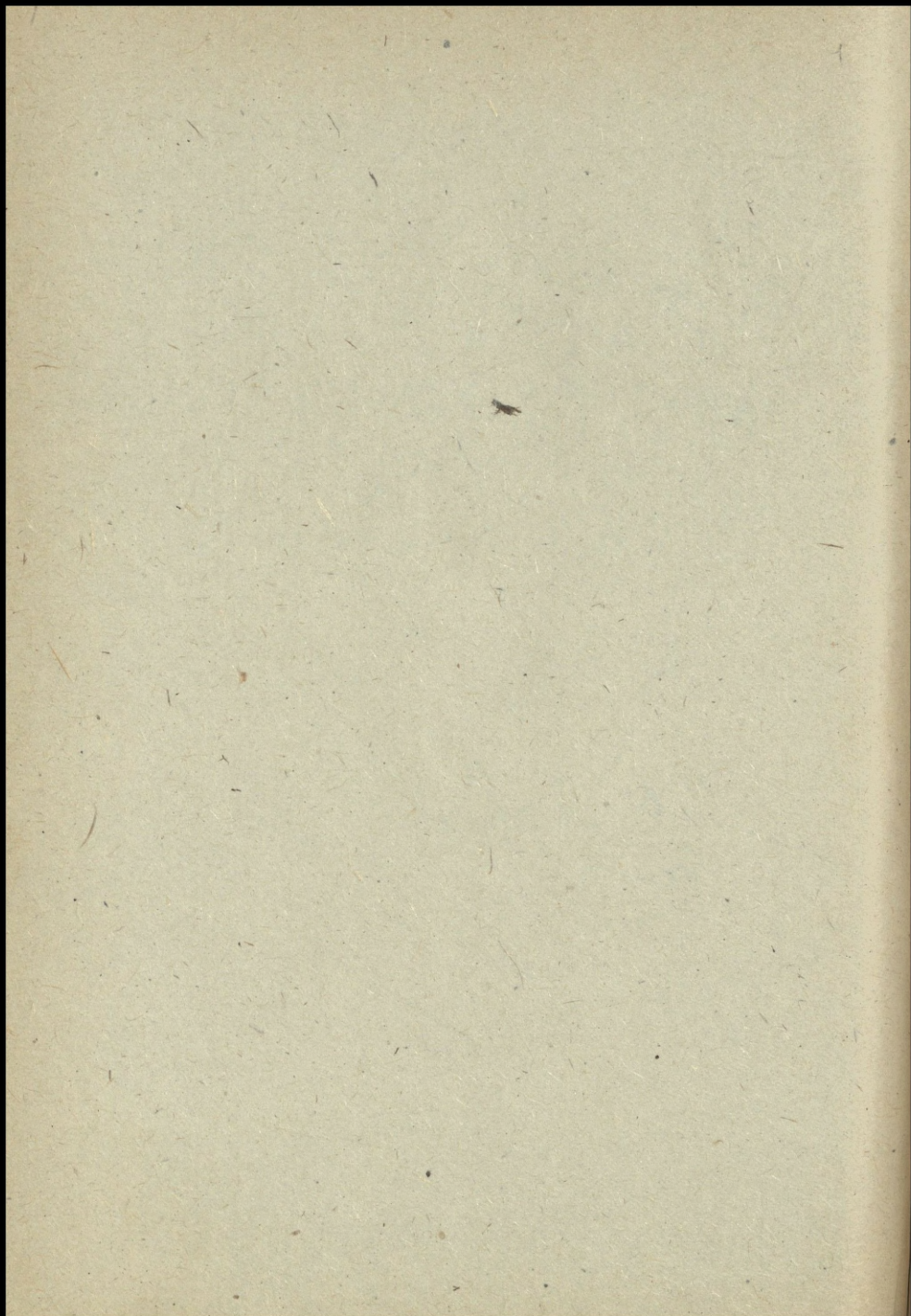
STANISŁAW NOWICKI (FELEK)

redaktor „Gwardzisty”, zginął w powstaniu warszawskim na Starym Mieście
(26. VIII, 1944 r.) (str. 118-119)

PRZYPISY

DO CZĘŚCI I

PRZYPISY

do części I.

Zbiór rozkazów Dow. Głównego Gwardii Ludowej, przedstawiony w tym tomiku, nie jest kompletny. Niektóre archiwa przepadły razem z ludźmi, inne uległy zniszczeniu, zwłaszcza podczas powstania warszawskiego. Ale pomimo tych niewielkich luk zbiór stanowi całość, która orientuje o rozmiarach wkładu Gwardii Ludowej w dzieło wyzwolenia i demokracji w Polsce.

W zbiorze mamy dwa typy rozkazów. Pierwsze, numerowane, przeważnie ściśle tajne, zawierające treść organizacyjną i operacyjną. Autorem ich był — gen. Witold.

Drugi rodzaj stanowią rozkazy, publikowane w „Gwardziście“, o treści ogólnie-politycznej. Autorami ich byli gen. Spychalski, płk. Nowicki, redaktor „Gwardzisty“ (zginął w powstaniu warszawskim).

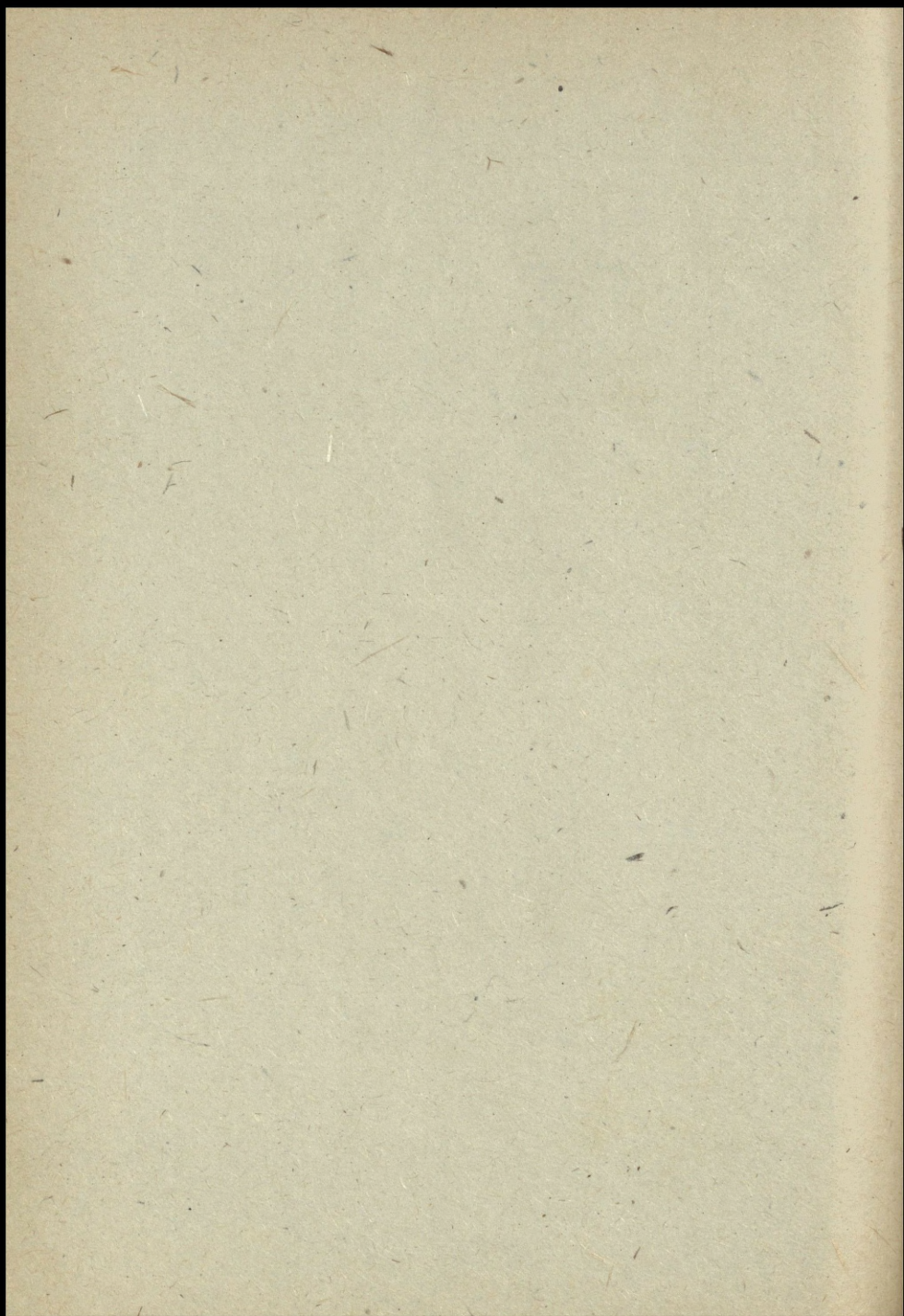
Do książki wyzyskane zostały następujące archiwa i zbiory: gen. Witolda, Biura Historycznego Wojska Polskiego, Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej i Instytutu Pamięci Narodowej przy Prezydium Rady Ministrów.

- 1) Pierwszy rozkaz Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej.
- 2) Rozkazu z 15 lipca 1942 nie udało się nam dotychczas odnaleźć.
- 3) Komitet Daru Narodowego zorganizowany został przez Partię Robotniczą i Gwardię Ludową. Emisja obligacji wynosiła 1 milion zł. i 250 tys. marek, 15 marca 1943 r. zostały opublikowane wyniki akcji pożyczkowej Daru Narodowego. Pierwsze miejsce zajął okręg węglowy, realizując pożyczkę na sumę 125 tys. marek. Ponad 200 tys. osiągnęły obwody warszawski, łódzki, krakowski. Zgodnie z przeznaczeniem pożyczki wydano: na uzbrojenie oddziałów, walczących o wolność 700 tys. zł., na pomoc lekarską dla rannych — 100 tys. zł., na pomoc dla wdów i sierot po poległych na polu chwały — 175 tys. zł. (Dane wg. „Trybuny Wolności“ Nr 29 z dnia I.IV. 1943 r.).

- 4.) Odezwa Dow. Gł. G.L. Rozkazu Dow. Gł. G.L. do oddziałów walczących na Lubelszczyźnie, opublikowanego w Nr 11 „Gwardzisty” — nie ma w wyżej wymienionych archiwach.
- 5) Roman, Murzyn — Roman Fajge, Józek M. — Mrozek (żyje) Mały Franek — Franciszek Zubrzycki, dowódca pierwszego oddziału G.L. Marcel, Partyzant z Warszawy — nazwisko nieznane, Twardy — Bolesław Gidziński, Zosia i Krystyna — nazwiska nieznane, Chudy Roman — Roman Bogucki, Kazik (Dębiak) — Władysław Buczyński, Kubuś — dąbrowszczak — nazwisko nieznane.
- 6) Odezwa Dow. Gł. G.L.
- 7) List wysłany został przez Dow. Gł. G.L. do Stronnictwa Ludowego, Robotniczej Partii Polskich Socjalistów, do Związku Syndykalistów Polskich i Stronnictwa Demokratycznego.
- 8) PP — Prawa Podmiejska, PL — Lewa Podmiejska, obw. Warszawskiego, R-m Radom.
- 9) Odezwa wydana w czwartą rocznicę wybuchu wojny.
- 10) „Organizacja Gwardii Ludowej” jak i „Regulamin Gwardii Ludowej” są pracą zbiorową całego Sztabu G.L. Jako rzeczoznawca wojskowy i doradca G.L. brał udział w opracowywaniu „Organizacji” i „Regulaminu” marsz. Rola-Żymierski.
- 11) Pierwszym szefem sztabu G.L. był gen. Marian Spychalski, następnym został gen. Witold.
- 12) Dowódcami obwodów G.L. w różnych okresach 1942 — 1944 byli:
Obw. I okręg 1 m. Warszawa — pierwszym dowódcą Warszawy był „Janek” — Bolesław Kowalski — zginął w czasie powstania, następnie „Andrzej” — Stanisław Skrypij, rozstrzelany na Pawlaku, „Gustaw” — dr. Sternhel — dąbrowszczak — rozstrzelany na Pawlaku, „Michał” — Księżarczyk Franciszek ppłk. dąbrowszczak.
Obw. I okręg 2 — lewa podmiejska kolejno dowódcami byli — „Antek Czarny” — Antoni Grabowski, dąbrowszczak — zginął w partyzantce, „Tomek” — Łaciński Stanisław — zginął w partyzantce, Narbut Ignacy płk.
Obw. I okręg 3 — prawa podmiejska „Zygmunt” — Duszyński Zygmunt płk, „Józek” — nazwisko nieznane, zginął, „Marek” — nazwisko nieznane, „Janek” — Paweł Wojas.
Obw. II — lubelski — „Zygmunt” — nazwisko nieznane zginął, „Mietek” — Moczar Mieczysław płk.
Obw. III — kielecki — „Sek” — Małecki Józef płk, „Felek” — Adrian Andrzej ppłk.
Obw. IV — krakowski — „Antek” (p. wyżej) „Zygmunt” — Kowalski Bolesław (p. wyżej).
Obw. V — łódzki — „Mietek” — Moczar Mieczysław płk.
Obw. VII — Zagłębie — Śląsk — „Tomek” (p. wyżej).
- 13) Oddziały Kościuszki, Mickiewicza, Waryńskiego, Kotowskiego. Szczorsa (oba ostatnie częściowo złożone ze zbiegłych z niewoli jeń-

ców sowieckich) działały w lubelskim, oddziały Pułaskiego na lewej podmiejskiej, oddział Bema w częstochowskim, oddziały Sowińskiego i Głowackiego w radomskim.

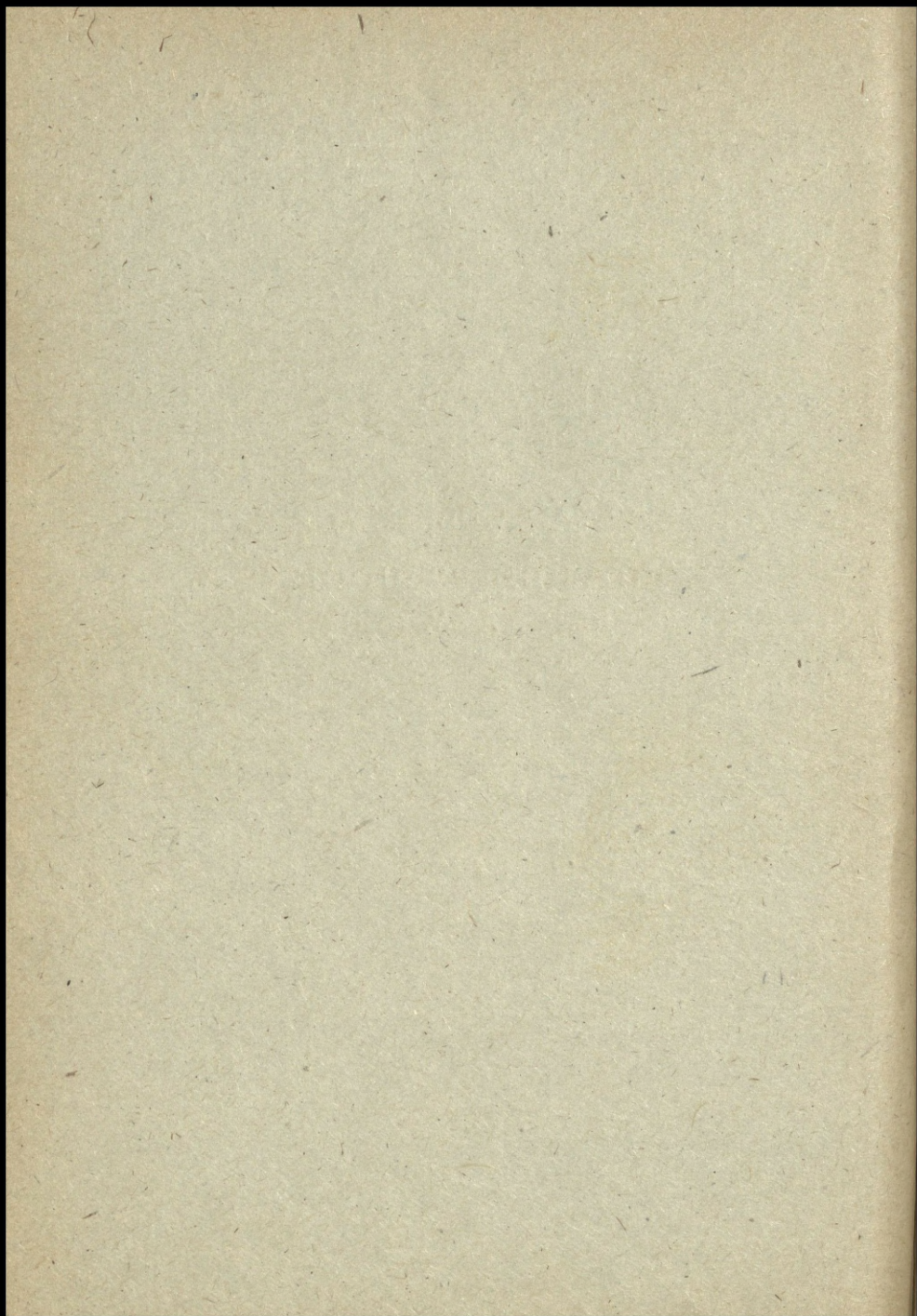
- 14) Patrz: Część II — Rozkaz z 1 stycznia 1944 r. — Pierwsze odznaczenia Krzyżem Grunwaldu.
- 15) Deklarację imieniem Gwardii Ludowej złożył gen. Spychalski.
- 16) Przedruk według stenogramu z pierwszej sesji Krajowej Rady Narodowej.

P R Z Y P I S Y

DO CZĘŚCI II

(SKOROWIDZ PSEUDONIMÓW
I NAZWISK)

INDEKS PSEUDONIMÓW

- A. 40 (Dąbrowszczak)
 Ab. 40 (Dąbrowszczak)
 Adam (W-wa) 46
 Adam 47, 49 ok. II — Sumiga Adam
 Adam 57 obw. VI ok. 18
 Adolf 57 obw. I ok. 3
 A-j 40
 Agawa MXIV 44 — Czeszko Bogdan
 (Warszawa)
 Albert 56 obw. II
 Aleks 46 † (W-wa)
 Aleksander 44 ok. V
 Ali 57 obw. I ok. 3
 Alojzy 46 (W-wa)
 Anatol 55 obw. III ok. 3
 Andronek 55 (obw. III ok. 3)
 Andrzej 55 (obw. III ok. 9)
 Andrzej II 55 (W-wa)
 Andrzej 48 ok. 1
 Andrzej 53 (W-wa)
 Andrzej 46, 49 (W-wa) Fonkowicz
 Jerzy
 Andrzej 44 (OWXII)
 Anna 55 (W-wa)
 Antek 48 (MXIV) — Borowski
 Antek 48 (ok. 2) †
 Antoś 49 (W-wa)
 Arnold 48, 53 (MXIV) Kuśmirek
 Józef
 Arsen 55 (obw. III, ok. 3)
 Antosia 55 (W-wa)
 Artur 57 (obw. I, ok. 3)
 Artur 55 (W-wa) Jaworski Edward

 B. 38
 Babcia 55 (obw. III ok. 9) †
 Bac 43, 44 (ok. 5) kom. oddz. Głowa-
 wackiego
 Bap 47 ok. 4 (oddz. E. Plater)
 Batory 56 (obw. II)
 Barbara 49 (W-wa)
 Barbara 40 49 — Sowińska Barbara
 patrz: Mirka 54
 Basia 55 — Domańska Barbara
 (W-wa)
 Biały (ok. 8) 47 Grochał Tadeusz
 Biały 48 (PVI)
 Biały 44 (ok. 2) †
 Bircio 57 (obw. I ok. 3)
 Błady 53 (obw. I ok. 1)
 Błyskawica 51 (obw. II, ok. 2) —
 Kozyra Feliks †
 Bocian 48 (ok. II)
 Bogdan (ok. XII) 45 — Bogdan
 Bloch
 Bogdan (ok. V) 48
 Bogdan 48 (ok. 2)
 Bogdan 56 (obw. II) — Szymański
 Bogdan 56 (obw. VI, ok. 18)
 Bogdan 49 (W-wa) — Dłubak Zbi-
 gniew p. Rafał
 Bogumił 49 (ok. 3)
 Bolek 44 (ok. 5)
 Bolek 42 (dzielnica P.)
 Bolek 56 (obw. VI ok. 18)
 Bolek 49 (ok. 3)
 Bolek 47 (ok. IX)
 Borowy 56 — Borowy Piotr (W-wa)
 Boruta 57 (obw. I ok. 3)
 Bronek, 49, 56 (W-wa)
 Bronek 57, (obw. I, ok. 3)
 Bronek 57 (obw. II)
 Bronka 50, 54 (W-wa) Strzyżewska
 Bronisława
 Bruzda 49 (ok. 2) — Lenartowicz
 Jerzy †
 Brzoza 46 (ok. 1) — Dąbrowski Sta-
 niław
 Brzoza 48, 51 (obw. III, ok. 1) — Byk
 Brzezina 57 (obw. III)
 Buła 57 (obw. I ok. 3)
 Bystry 57 (obw. I ok. 3)
 Bystry 44, 47, 48 (ok. 2) — Nowa-
 cki Stefan
 Bystry 48 (ok. 1)
 Celina 55 — Szymańska Czesława
 (W-wa)
 Chytry (ok. V) 48 †
 Cichy 56 (obw. VI, ok. 18)
 Cichy 54 (W-wa)
 Cichy 57 (obw. I, ok. 3)
 Cichy II 57 (obw. I, ok. 3)
 Cienki ok. 1, 48 — Wrzosek Leon
 Ciuk — 57 (obw. I ok. 3)
 Cygan — 57 (obw. VI ok. 18)
 Czajka 53 (obw. II)
 Czajka 47 (ok. 2)
 Czarny 42

Czarny 48, 53 (ok. 2) Cymmerman Jan

Czarny 57 (obw. I, ok. 3)

Czarny 57 (obw. VI, ok. 18)

Czesiek 53 (obw. 2)

Dąb 48, 50, 51 (obw. III, ok. 1) †

Dąb 57 (obw. I ok. 3)

Dąbrowski 56 (obw. I ok. 3)

Domin 50 (W-wa) techn.

Duży 47 (ok. 2)

Dziadek 55⁷ (obw. III, ok. 3)

Edek 48 (ok. 8)

Edek 48 (ok. 1)

Edek 44 (OSIX)

Edward 48 (ok. 2) — Beck Marian

Edward 49, 54 (W-wa)

Edward II 53

Edward dr — 55 (W-wa)

Edzio (ok. 2) 48 — Przemieniecki Edward

Emigrant 54 (ok. 2) Parzuch Antoni

Emil 47 (ok. 4) — Jeger Samuel †

Emil dr. 55 (W-wa)

Erwicz 42

Ewa 48, 54 (ok. 2) — Ciesielska Irena

Ewa 49 (W-wa)

Ewa dr. 54 — Herbst Irena dr. (W-wa)

Ewa 55 — Siedlecka Stanisława (W-wa)

Fajka (ok. 2) 48

Fajka (obw. III) ok. 3 55

Felek (ok. 5) 44

Felek 46 Szt. Gł. 46 — Nowicki Stanisław † red. Gwardzisty, patrz Maciej 54

Felek 50 Adrian Andrzej obw. III

Felek dr. 55 — Sierpiński Stanisław dr. (W-wa)

Felek 55 (obw. III, ok. 9)

Felek 57 (W-wa)

Feliks 49 (W-wa)

Filip 47 (ok. 2)

Filip 55 (obw. I ok. 2)

Franek 38—dow. pierwszego oddziału Gwardii Ludowej—Zubrzycki Franciszek †

Franek ok. IV — 44 47, 51 — Wołiński Franciszek

Franek 53 (obw. I ok. 2)

Franek ok. 4—44

Franek, ok. 1—44

Franek WXII 48

Franek ok. 2 — 47 — Zawadzki Franciszek

Franka 43

Fred (ok. 1) — 48

Fryga (W-wa) 54—Bartoszek Hedda, patrz Halina

G-a — 40

Gacek 52, 54 (obw. VI ok. 18)

Gajowy 53 (obw. II)

Gajowy 57 (obw. I ok. 3)

Gałązka 57 (obw. I ok. 3)

Gąsiorek 57 (obw. II)

Gen (ok. V) 48

Genio 56 (obw. II)

Gibki (ok. X) 45

Głaz 53 (obw. II)

Gołąb 53 (obw. II)

Góral 54 (obw. III ok. 3)

Góral 50, 51 (obw. III, ok. 1)

Góral 57 (obw. 1, ok. 3)

Grad (ok. 7) — 49

Grażyna 44—Nalewajko Barbara † (W-wa) (obw. II)

Grom 56

Gruby (ok. 2) 47 Bełczewski Jan †

Gryszka (obw. II) 51

Grzegorz — 44, 51 (ok. IV) — Korczyński Grzegorz

Grzegorz — 42 — Góral Mieczysław

Grzybek 55 (obw. III ok. 3)

Grzybowski (ok. II) 51

H. 40

Halina (ok. 8) — 44

Halina 46, 53 — Bartoszek Hedda patrz Fryga

Halina (techn. wojsk) 50

Halina 57 (W-wa)

Hanicz 56 — (obw. III ok. 9) — Boruta

Hanka 55 (obw. III ok. 3)

Hardy (ok. X) — 45

Heniek (kier. techn. wojsk.) 44, 53 Woźniak Henryk † (W-wa)

Heniek (ok. 2) 48

Heniek (ok. 2) 48

Heniek (ok. 2) 47

- Herman 55 (obw. III ok. 3)
 H-na — 39,54 — Lachowska Hali-
 na (W-wa)
 Huragan 57 (obw. I ok. 3)
 Ignac (ok. 12) 45
 Ignac 57 (obw. I ok. 3)
 Ignas (Szt. Gł.) — 45 — Loga So-
 wiński Ignacy
 Irena 55 (W-wa)
 Irka (ok. IV) — 44 — Tomasiak
 Irena †
 Irka (W-wa) — 46 — Adamkiewicz
 Wacława
 Iwan (ok. 5) — 44
 J. 41
 J-a — (Obw. III, ok. 3) 50 — Ja-
 sza †
 Jacek — 41 — Bartoszek Franci-
 szek † patrz: Stefan 46,51
 J-k — 40
 Jakub 56 (obw. VI ok. 18)
 Janek — 49 (W-wa) Walczak Mie-
 czysław
 Janek — 38, 40, 44 — Kowalski Bo-
 lesław †, dow. Warszawy i kra-
 kowskiego. Patrz: Zygmunt 54
 Janek obw. II ok. 3 — 51 — Sła-
 wiński Jan †
 Janek (ok. 3) — 49 — Nalazek
 Jan †
 Janek (ok. 5) — 44
 Janek (ok. 12) — 45
 Janek (OWXII) — 44
 Janek 39
 Janek (ok. VIII) — 44
 Janek (ok. 2) 48
 Janek (ok. 2) — 48 †
 Janek (ok. 2) — 48 †
 Janek I 53 (obw. V ok. 3)
 Janek — 57 (obw. I ok. 3)
 Janek — 55 (obw. III ok. 3)
 Janek 56 (obw. II)
 Janek (ok. 3) — Wojas Paweł
 Janek — 50,54 (techn. wojskowa) †
 Janek Biały 56 (obw. II)
 Janek dr. 54 — Wolański Jan dr.
 (W-wa)
 Janka (dow. żeńskich jednostek
 Wojsk AL) — Birówna Janina †
 Janusz — 53 (obw. II)
 Janusz — 42
 Janusz 43
 Janusz 44 (OTV)
 Janusz 49, 51 (Obw. I ok. 2)
 Janusz 55 (Obw. III ok. 3)
 Jasiek 40
 Jasny 48 (ok. SIV) — Zawadzka
 Włodzimierz
 Jastrzab (obw. III ok. 9) 55 — Kro-
 gulec
 Jastrzab 40, 51 (obw. II) †
 Jastrzab 57 (obw. I ok. 3)
 Jaś (ok. V) 48
 Jawor 56 (obw. II)
 Jemioła 57 (obw. III)
 Jerzy 48, 50 (obw. III ok. 1) †
 Jerzyk 45 (ok. XII)
 Jeż 53 (obw. II)
 Jędrek 53 (obw. II)
 Jędrek 49 (W-wa)
 Jędrus 56 (obw. II)
 Jędrus 53 (obw. I ok. 1)
 Jochim 43 †
 Jolanta 55 (W-wa)
 Józef 49 — Katuszewski Józef
 (ok. 2)
 Józef 49, 55 (W-wa)
 Józef 46 — † (W-wa)
 Józef 47 — ok. IX
 Józef 48 — ok. VIII
 Józef 49 — ok. VII
 Julia 55 —
 Julek 50 — (obw. III, ok. 1)
 Jurek 53 †
 Jurek 45 (ok. X)
 Jurek 57 (obw. I ok. 3)
 K. 40
 K-a 40, 43 — Krystyna †
 Kamień 55 (obw. III ok. 9)
 Kamil 44 ok. V
 Kamil 47 ok. VII
 Kapitan 55 (obw. III ok. 3)
 Karol ok. V 44
 Karol 44, 48 — (MXIV) — Grab-
 ski Karol
 Karol 47 ok. IV
 Karol 49 — Naumienko Teodor
 (W-wa)
 Karol 54 (obw. III ok. 3)
 Karol 55 (W-wa)
 Karol 55 (obw. III ok. 9) Janiszewski

- Karel 56 (obw. I ok. 3)
 Karolek 55 (obw. III ok. 9)
 Karolka 57 (obw. III) †
 Karolina 49 ok. VII
 Karolina 55 (W-wa)
 Karos 57 (obw. I ok. 3)
 Karp 57 (obw. I ok. 3)
 Kary 49 (W-wa)
 Kawka 48 (ok. II)
 Kazik 46 (W-wa). — Krasicki Jan †
 Kazik, ok. IV — 44, 49, 51, — Sidor
 Kazimierz p. Kruk
 Kazik 46, 53 (W-wa)
 Kazik ok. IX 47
 Kazik (ok. VIII) — 48
 Kazik (ok. VIII) — 44
 Kazik (ok. IX) — 47
 Kazik (ok. II) — 48
 Kazik (ok. II) 44
 Kazik (ok. I) 48
 Kazik (W-wa) 41 — Władysław
 Buczyński †
 Kazimierz dr. 54 — (W-wa)
 K. Rz. 43
 Ken (obw. III ok. 3)
 Kirpiczny 49 — Hołod Jan †
 (ok. IV)
 Kogut (obw. I ok. 3) 57
 Komik (ok. 5) 48
 Konop (obw. III ok. 3) 55
 Korab (Szt. Gł.) 54 — Kurland
 Stanisław †
 Korsarz (obw. II) 53
 Kos (obw. I ok. 3) — 57
 Kostek (OX) 48
 Kostek (ok. IV) — 44
 Kostek (ok. III) — 44
 Kościuszko (obw. I ok. 3) 57
 Kot (ok. II) — 48
 Kozak (obw. III ok. 3) 55
 Krawędź (ok. I) 48
 Kret (obw. I ok. 3) 57
 Król (obw. III ok. 3) 55
 Katusza (obw. III ok. 3) 55
 Kruk, (obw. III ok. 7) — 55,
 Kruk (ok. IV) — 47 Sidor Kazi-
 mierz
 Kruk (obw. VI ok. 18) 52, 54
 Kruk (obw. II) 53
 Kruk (obw. III ok. 9) 57 — Stelak
 Jerzy.
 Krysia (obw. III, ok. 9) 55
- Krysia (ok. II) — 48
 Krystian (ok. 2) 46 — Narbut
 Ignac
 Krystyna (W-wa) — 55
 K. Dz. R-da 43
 Krzysztof — 49 Lanota Edward †
 Kuba (ok. 2) — 41, 42, 44, 49, 51
 — Gać Stanisław
 Kuba (ok. 1) — 44
 Kuba (ok. V) 48
 Kubek (obw. II) — 53
 Kubek (obw. II) — 57
 Kubuś (Dąbrowszczak) — 40 †
 Kubuś (ok. 2) 44 — Maciejak
 Franciszek †
 Kucharz (ok. 2) 47
 Kucharz (ok. 2) 48.
 Kucharz (ok. VIII) 48
 L. — 40
 L-a (patrz: Lena) — 40 — Woliń-
 ska Lena
 Laufer — (obw. III ok. 9) — 55
 Lena — (Szt. Gł.) — 46, 54 — Wo-
 lińska Lena
 Leon — (obw. I ok. 3) — 57
 Leonek (obw. II) — 56
 Leszczenko (obw. II ok. 2) — 51
 Leszek — (W-wa) — 44, 48 — Ko-
 byliński Lech
 Leśny (obw. I ok. 3) — Laskow-
 ski 54
 Lew — ok. II — 44
 Lew — (obw. III ok. 3) 55
 Lewar 56
 Liczką ok. IX — 47
 Lir (obw. III ok. 3) 55
 Lis (obw. II) 56 — Szymański Ta-
 deusz †
 Lis (ok. 2) 53, 55 — Połoński Sta-
 nisław †
 Lis (W-wa) 49
 Lis (obw. III ok. 3) — 55
 Lisek (obw. III ok. 9) — 55
 Liść — (obw. III ok. 3) 55
 L-k — (ok. II) — 48
 Lolek (obw. III) 57
 Lotny (ok. II) 48
 Lutek (obw. I ok. 3) — 57
 M. 38 Mrozek
 Maciej (patrz: Felek) (Szt. Gł.) 54
 Nowicki Stanisław inż. red.
 „Gwardzisty” †

- Maciek — ok. II — 47, 53 — Ufa
 Józef †
 Maciek (obw. I ok. 3) 57
 Maciek (obw. VI ok. 18) 57
 Madej (obw. II) 57
 Madryt (obw. III ok. 1) 48, 50 †
 Maksym (obw. II ok. 2) — Flis
 Andrzej
 Maksym dr. (obw. III ok. 3) 55
 Mały (ok. II) 44
 Mały (obw. VI ok. 18) — 57
 Manus (obw. III ok. 9) 48, 55
 Marcel (ok. II) Marcinkowski Franciszek † — 47
 Marcin (MXIV) † — 48, 51, 53
 Marek (MXIV) 44, 48, 54 — Dryl
 Witold
 Marek (ok. III) — 46
 Maria (ok. 1) — 48
 Marian (obw. II) — 57
 Marian (ok. V) 48
 Marysia (obw. II) — 53, 57 — Si-
 dór Maria
 Mazur (obw. VI ok. 18) — Mazur
 Władysław
 Mazur (ok. 45) 52, 54
 Mech (obw. III ok. 3) 55
 Michał 45 — Księżarczyk Franciszek
 dow. Warszawy i krakowskie-
 go (1944).
 Michał (ok. II) 47, 53 — Fijałkow-
 ski Stanisław
 Michał (ok. II) — 47
 Michał (ok. I) — 48
 Michał (obw. VI ok. 18) 52, 54
 Michał (ok. VIII) — 44
 Michał (obw. I ok. 3) 57
 Michał 54
 Michał 55
 Michał (obw. I ok. 2) 55
 Miecio (ok. V) — 44
 Mietek (ok. II) 44, 53
 Mietek (ok. V) — 44
 Mjetek (ok. IV) — 46 — Moczar
 Mieczysław — dowódca obw. II
 Mietek (ok. II) — 48
 Mietek (obw. II) — 53
 Mietek (obw. I ok. 3) 57
 Mik (szt. Gł.) 45 — pierwszy szef
 Sztabu Gwardii Ludowej gen.
 dyw. Marian Spychalski
 Mikołaj — 40
 Mikołaj (ok. IV) — 47
 Mirek — 38 — Bieliński Niemir
 Mirek (ok. V) 48
 Mirka (W-wa) — patrz Barbara —
 54 — Barbara Sowińska.
 Mirosław — 54 (W-wa)
 Miś — (obw. II) 53, 56
 Mizon (obw. I ok. 3) 57
 Mogiła (obw. III) 57 †
 Moker (obw. III ok. 3) 55
 Moskwa (obw. III ok. 9) 55
 Motyl (obw. I ok. 3) — 57
 Murzyn (obw. II) 51
 Murzyn (obw. I ok. 3) 57
 Natan (ok. VII) 47
 Nygus (obw. III ok. 9) 55
 O. 40
 Okoń (ok. II) 48 — Izycki Jan
 Okularnik (W-wa) — 55
 Olek 41
 Olek 42
 Olek 47 (ok. II)
 Olek (W-wa) 54
 Olek (obw. III ok. 3) 55
 Olek (obw. I ok. 3) 57
 Olszowy (obw. II) 53
 Olszowy (obw. II) 57
 Olszyna (obw. II) 57
 Orka (obw. III ok. 3) 55
 Orzeł (obw. II) 53
 Orzeł (ok. V) 48
 Orzeł (obw. I ok. 3) 57
 Orzełek (obw. I ok. 3) 57
 Osetnica (obw. I ok. 3) — 57
 Pająk (obw. I ok. 3) 57
 Pantera (obw. III ok. 3) 55
 Paweł (ok. VII) 47
 Perełka (obw. III ok. 3) 55
 Piotr (ok. I) 44 — Krajewski Mie-
 czysław
 Piotr (obw. III ok. 3) 55
 Pirat I (ok. V) 48
 Pistolet (obw. I ok. 3) 57
 Ponury (obw. I ok. 3) 57
 Poważny 54
 Poznański (ok. IV) 47
 Preishof (ok. IV) 47
 Prerewa (obw. III ok. 3) 53
 Przepiórka (obw. II ok. 2) 51 [Gron-
 czewski Edward!

- Radwicz (obw. I ok. 1) 53
 Rafał (W-wa) 54 — Dłubak Zbigniew
 Rakieta (obw. II) 57
 Roch (obw. III ok. 9) 55
 Roma (W-wa) 46, 53 — Romanowicz
 Roman 38 (W-wa) — Bogucki Roman †
 Roman (MXIV) 44
 Roman (OTV) 44
 Roman (ok. II) 48, 53 — Księżak Roman
 Roman 49 (W-wa) Romanowski Wincenty
 Roman (obw. I ok. 3) 54
 Roman (obw. III ok. 9) 55
 Romana II 55
 Romek (ok. VIII) — 44
 Romek (obw. II) 53
 Romuald (W-wa) — 55
 Ron (W-wa) — 55
 Rusałka (obw. III ok. 3) 55
 Rysiek (MXIV) 44, 50 — Lenkiewicz Ryszard †
 Rysiek (szesnastoletni) 51, 57 — Płowaś Ryszard
 Rysiek (ok. IV, później obw. II ok. 2) 44, 46, 51
 Rysiek (W-wa) 46 — Szymiak Zbigniew
 Rysiek (ok. II) 48
 Rysiek (obw. II) 53
 Rysiek dr. (W-wa) 55
 Rysiek (obw. I ok. 3) 57
 Ryś (obw. I ok. 3) 57
 Ryszard 41, 42 — Miazek Józef †
 Ryszard II (obw. V ok. 3) 53
 Ryszard (obw. VI ok. 18) 57
 S. 40 —
 S-a — (Sasza) obw. III 50 — lotnik Czerwonej Armii Wasilenko Aleksander †
 Sebastian (W-wa) 46
 Seneka (obw. III) — 57
 Serafin (ok. 3) 49
 Serafin (obw. I ok. 3) 57
 Sek (ok. V) 46, 50 — Małecki Józef dow. III obw.
 Sek (obw. I ok. 3) 57
 Sep (W-wa) 49, 51, 53 †
 Sep (obw. I ok. 3) 57
 Siekiera (ok. VIII) 47
 Simon (obw. I ok. 3) 57
 Skiba (obw. VI ok. 18) 52, 54
 Skóra (obw. I ok. 3) 57
 Skóra (obw. II) 53
 Skromny (obw. III ok. 3) 55
 Słoń (ok. IV) 44
 Słota (obw. I ok. 3) 57
 Słowik (obw. II) 53
 Słowik (obw. II) 57
 Soj (obw. III ok. 3) 55
 Sokół (obw. II) 53
 Sokół (obw. III ok. 3) 48, 53
 Sokół (obw. III ok. 9) 55
 Soroka (obw. I ok. 1) 53
 Spinak (obw. I ok. 3) 57
 Stach (W-wa) 49 — Paszkowski Stanisław
 Stach (obw. II) 53
 Stach (obw. II) 56 — Gajus Stanisław
 Stach 57
 Stalowy (obw. I ok. 3) 57
 Stalowy (obw. III ok. 3) 55 †
 Stały (ok. VII) 49
 Stanek 43
 Stanisław (Stach) (ok. X) 39, 44 — Lange Stanisław (dąbrowszczak) †
 Stanisław 54
 Stanisław 57
 Stary (ok. II) 44 †
 Stary (obw. I ok. 3) 57
 Stary (ok. V) 48
 Stasiak 43
 Stasiak (ok. V) 44
 Stasiak (OWXII) 44
 Stasiak (ok. 1) 48
 Stasiak (obw. III ok. 9) 56 — Hagnysz Stanisław
 Stasiak (obw. I ok. 3) 57
 Staszek (ok. V) 44
 Staszek (W-wa) 55
 Stefan (ok. II) 44, 49, 51 — Jodłowski Stefan †
 Stefan (ok. VIII) 44
 Stefan (W-wa) (patrz: Jacek) 46, 51 Bartoszek Franciszek †
 Stefan (W-wa) 46
 Stefan (ok. II) 47, 49
 Stefan (ok. VII) 47
 Stefan 49

- Stefan 55
 Stefan (obw. I ok. 3) 57
 Stefan (obw. III) 57
 Stefan (obw. II) 57
 Stryj (obw. II) 53
 Strzech (obw. III ok. 3) 55
 Szary (obw. I ok. 3) 57
 Szela (obw. II) 56 Bieniek Stanisław
 Szpak (obw. II) 53
 Szperacz (ok. II) 44, 47 Cieślak
 Szumny (obw. II) 57
 Szymek (ok. II) 41, 42, 44 — Ow-
 czarek Tadeusz
 Śmiały (obw. I ok. 3) 51, 54 — Li-
 sowski
 Śmiały (obw. I ok. 3) 57
 Śmigły (ok. V) 48
 Średni (obw. I ok. 3) 57
 Tadek (W-wa) 46 Bobowski Zyg-
 munt †
 Tadek (ok. 1) 48 Reszko Tadeusz
 Tadek (ok. VIII) 47
 Tadek (SIX) 48
 Tadeusz (patrz Tadek ok. 1) 55
 Tadzik (obw. III ok. 9) 48, 55
 Teresa 48, 55 — Gregorek Teresa
 Tajer (obw. III ok. 3) 55
 Tank (obw. III ok. 1) 48, 50
 Tatar (obw. II) 51
 Teoch (obw. VI ok. 2) 51, 52, 54 —
 Kufel Teoch
 Teodor (ok. IV) — 40, 44 — Al-
 bert Fiodor of. Czerw. Armii
 Teofil (W-wa) 54
 Tolek (obw. III ok. 3) 55
 Tomek (ok. II) 44 — Łaciński †
 Tosiek (ok. VIII) 49
 Twardy 38 — Gidziński Bolesław †
 (W-wa)
 Tygrys (obw. I ok. 3) 57
 Tygrys (obw. I ok. 9) 55
 W. (Wiktor) 40 Strzeszewski Jan
 inż. †
 W. (Wanda) 40 — Witwicka Wan-
 da †
 W. 39, 41
 Wacek (obw. I ok. 3) 57
 Wacek (obw. I ok. 3) 57
 Wacek (ok. V) 44
 Wacek (W-wa) 46, 53
 Wacek (obw. I ok. 3) 54
 Walek (ok. VIII) 47
 Walek (ok. IX) 47
 Waluś (ok. IV) 44
 Wanda 53
 Wanda 50, 55
 Waszka (obw. I ok. 2) 55
 Waśka 39
 Wawrzak (ok. VIII) 47
 Wiarus (obw. VI ok. 18) 56
 Wicek 42
 Wicek (d-ca ok. V) 43, 44 — Ja-
 rosz Józef
 Wicek (obw. I ok. 3) 57
 Wicher (obw. VI ok. 18) 52, 54
 Wicher (obw. I ok. 3) 57
 Wielgolus (ok. II) 48
 Wielki (obw. I ok. 3) 57
 Wiera (obw. III ok. 3) 55
 Wierny (ok. VIII) 44
 Wierny (ok. VII) 49
 Wiktor (W-wa) 55
 Wiktor (ok. 3) 49
 Wilk 39 — Rogulski Józef †
 Wilk (ok. IV) 47
 Wilk (obw. III ok. 3) 48, 55
 Wilk (obw. I ok. 3) 57
 Wiór (obw. III ok. 3) 57
 Wir (obw. I ok. 3) 57
 Wiśniak (obw. II) 53
 Wit (szef Sztabu Gł. Gw. Ludowej)
 — Józwiak Franciszek — gen
 Witold 45
 Witek 48 (obw. III ok. 1) 51
 Witek (obw. III ok. 9) 48, 55, 56
 Władek (ok. V) 43, 44
 Władek (ok. II) 44
 Władek (OSIX) 44, 48
 Władek (ok. II) 45 — Szafrąński
 Henryk
 Władek (W-wa) 46
 Władek 46 †
 Władek (ok. VIII) 47
 Władek (obw. I ok. 3) 57
 Władek (ok. 3) 49
 Wojtek 38, 40 (W-owi) — Neuge-
 bauer Janusz
 Wołodjowski (ok. II) 44, 47, 48 —
 Lasocki †
 Wrona (ok. IV) 44
 Wróbel (ok. 1) 48
 Wrzos (obw. III ok. 3) 48, 55 †
 Wuj (obw. III) 50

Wujek (obw. III ok. 3) 55
 Wulkan (obw. I ok. 3) 57
 Waga 46
 Wysmukły (obw. III ok. 3) 55
 Y 40
 Z. 40
 Zagłoba (ok. V) 48 †
 Zagłoba (obw. I ok. 3) 57
 Zagończyk (obw. VI ok. 18) 52, 54
 Zając (obw. II) 57
 Zając (obw. II) 53
 Zapora (ok. V) 48 — Kowalski
 Zasuwa (obw. III ok. 3) 55
 Zawisza (obw. I ok. 3) 57
 Ząbek (ok. 1 TV) 48
 Zbyszek (obw. II) 57
 Zbyszek (obw. II) 53, 56
 Zdzisiek (ok. IX) 47
 Zdzisław (obw. II) 56
 Zen (obw. II) 53
 Zenek (ok. II, potem obw. III ok. 1)
 41, 44, 51, 53 — Pietrusiak Wła-
 dysław †
 Zenek (obw. III ok. 1) 50
 Zenek (ok. VII) 47
 Zenek (MXIV) 48
 Znachor (obw. II) 56 — dr. Tem-
 czyn Michał
 Złoty (ok. 1) 48

Zofia 57
 Zofia 55
 Zosia (ok. IX) 47
 Zosia 55
 Zośka (W-wa) 46
 Zórek (obw. III ok. 3) 55
 Z-r 38
 Zybek (ok. 1) 48, 53
 Zych (W-wa) 46
 Zygfryd (obw. VI ok. 18) 56
 Zygmunt (ok. III) 38, 44, — 56
 Duszyński Zygmunt
 Zygmunt (ok. II) — 41, 42, 44, 46,
 51 Matusiak Feliks †
 Zygmunt (ok. II) — 47
 Zygmunt (ok. II) 48
 Zygmunt (obw. III ok. 7) 48, 50,
 54 — Połowniak Henryk
 Zygmunt (obw. I ok. 1) patrz Ja-
 nek — 54 — Kowalski Bolesław
 dow. Warszawy, zginął w po-
 wstaniu warszawskim 26. VIII.
 44 r.
 Zygmunt (W-wa) 55
 Zygmunt (W-wa) 57
 Zygmunt (obw. III) 57
 Żbik (obw. I ok. 3) 57
 Żbik (obw. I ok. 3) 57

INDEKS NAZWISK

Adamkiewicz Wacława — Irka
Adrian Andrzej — Felek
Albort Fiodor — Albert

Bartoszek Franciszek — Jacek,
Stefan

Bartoszek Hedda. — Halina, Fryga
Beck Marian — Edward

Bełczewski Jan — Gruby

Bieliński Niemir — Mirek
Bieniek Władysław — Szela

Bir Janina — Janka

Bloch Bogdan — Bogdan

Bobowski Zygmunt — Tadek

Bogucki Roman — Roman

Borowski Antoni — Antek
Borowy Piotr — Borowy
Brzoza — Byk

Buczyński Władysław — Kazik

Ciesielska Irena — Ewa
Cymmerman Jan — Czarny
Czeszko Bogdan — Agawa
Dąbrowski Stanisław — Brzoza
Dłubak Zbigniew — Rafał, Bogdan
Domańska Barbara — Basia
Dryl Witold — Marek
Duszyński Zygmunt — Zygmunt
Fijałkowski Stanisław — Michał
Flis Andrzej — Maksym
Fonkiewicz Jerzy — Andrzej
Gać Stanisław — Kuba
Gajuś Stanisław — Stach

Gidziński Bolesław — Twardy

Grabowski Karol — Karol
Gregorek Teresa — Teresa
Grochal Tadeusz — Tadek Biały
Gronczewski Edward — Przepiórka
Haңыз Stanisław — Stasiek

Hołod Jan — Kirpiczny

Herbst Irena dr. — Ewa dr.
Iżycki Jan — Okoń
Jaworski Edward — Artur
Janiszewski — Karol
Jarosz Józef — Wicek

Jeger Samuel — Emil

Jodłowski Stefan — Stefan

Jóźwiak Franciszek — Wit (gen
Witold)

Katuszewski Józef — Józef

Kobyliński Lech — Leszek
Korczyński Grzegorz — Grzegorz
Kowalewski Zygmunt — Zygmunt

Kowalski Bolesław — Janek,
Zygmunt

Kowalski — Zapora

Kozyra Feliks — Błyskawica

Krajewski Mieczysław — Piotr

Krasicki Jan — Kazik

Krogulec — Jastrzab
Księżak Roman — Roman
Księżarczyk Franciszek — Michał
Kufel Teoch — Teoch

Kurland Stanisław — Korab

Kuśmieriek Józef — Arnold
Lachowska Halina — Halina

Lange Stanisław — Stanisław,
Stach

Lanota Edward — Krzysztof

Laskowski Jan — Leśny

Lasocki — Wołodyjowski

Lewandowski Jerzy — Bruzda

Lenkiewicz Ryszard — Rysiek

Lisowski — Śmigły
Loga-Sowiński Ignacy — Ignas

Łaciński — Tomek

Maciejak Franciszek — Kubus

Małeck Józef — Sęk
Marcinkowski Franciszek — Mar-
celi

Matusiak Feliks — Zygmunt

Mazur Władysław — Mazur

Miazek Józef — Ryszard

Moczar Mieczysław — Mietek

Mrozek Józef — M. (żyje)

Nalazek Jan — Janek

Nalewajko Barbara — Grażyna

Naumienko Teodor — Karol

Nazariewicz Stefan — Rysiek

Neugebauer Janusz — Wojtek

Nowacki Stefan — Bystry

Nowicki Stanisław — Felek,
Maciej

Owczarek Tadeusz — Szymek
Paskowski Stanisław — Stach

Pietrusiak Władysław — Zenek

Pietrzak Tadeusz — Tadek

Płowaś Ryszard — Rysiek

Połonski Stanisław — Lis

Parzuch Antoni — Emigrant

Połowniak Henryk — Zygmunt

Przemieniecki Edward — Edzio

Reszko Tadeusz — Tadek

Rogulski Józef — Wilk

Romanowicz Romana — Roma

Romanowski Wincenty — Roman

Sidor Kazimierz — Kazik, Kruk

Sidorówna Maria — Marysia

Siedlecka Stanisława — Ewa

Sierpiński Stanisław dr. — Felek dr.

Sławiński Jan — Janek

Sowińska Barbara — Barbara,
Mirka

Spychalski Marian gen — Mik

Stelak — Kruk Jerzy

Strzeszewski Jan — W. (Wiktor)

Strzyżewska Kazimiera — Bronka

Sumiga Adam — Adam

Szafański Henryk — Władek

Szymańska Czesława — Celina

Szymański Tadeusz — Lis

Szymański — Bogdan

Szymiak Zbigniew — Rysiek

Temczyn Michał — Znachor

Tomasiak Irena — Irka

Ufa Józef — Maciek

Walczak Mieczysław — Janek

Wasilenko Aleksander — S-a
(Sasza)

Witold gen. — Wit

Witwicka-Tajtelbaum Wanda
(— Wanda)

Wojas Paweł — Janek

Wolański Jan dr. — Janek dr.

Wolińska Lena — Lena

Woliński Franciszek — Franek

Woźniak Henryk — Heniek

Wrzosek Leon — Cienki

Zawadzki Franciszek — Franek

Zawadzki Włodzimierz — Jasny

Zubrzycki Franciszek — Franek
(Mały)

SPIS RZECZY

Wstęp

I—IX

Część I.

Odezwy i rozkazy

Dowództwa Głównego G. L.
15.VII. 1942 — 25.I. 1944

<i>Dokument Nr 1</i> — Rozkaz z dnia 15 maja 1942 r. (Do oddziałów Gwardii Ludowej, wyruszających w pole)	3
<i>Dokument Nr 2</i> — Rozkaz uroczysty („W walce o wolność na froncie partyzanckim padli pierwsi żołnierze Gwardii Ludowej“) lipiec 1942 r.	5
<i>Dokument Nr 3</i> — Wyjaśnienie do rozkazu Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej z dnia 15 lipca 1942 r. (O pochwałach i mianowaniach)	6
<i>Dokument Nr 4</i> — Odezwa do Narodu Polskiego (W sprawie pożyczki Daru Narodowego. Podpisany „Komitet Daru Narodowego na Walkę Wyzwoleńczą w Polsce“)	8
<i>Dokument Nr 5</i> — Rozkaz Nr 2 — M. p. 9. IX. 1942 r. (O zaopatrzeniu oddziałów partyzanckich w żywność, odzież i pieniądze)	9
<i>Dokument Nr 6</i> — W sprawie tworzenia oddziałów partyzanckich (wrzesień 1942)	11
<i>Dokument Nr 7</i> — „Polacy! Widmo zagłady odpędzimy walką!“ (Odezwa Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej z grudnia 1942 r.)	13
<i>Dokument Nr 8</i> — W sprawie rozkazu Nr 74 (Komendant sił Zbrojnych w Kraju w sprawie scalenia sił zbrojnych) M. p. 15. II. 43 r.	14
<i>Dokument Nr 9</i> — Rozkaz Nr 3 — Marzec 1943 („Wszystkie dowództwa okręgowe obowiązane są do regularnego nadsyłania Dowództwu Głównemu tygodniowych raportów piśmiennych“)	16
<i>Dokument Nr 10</i> — Rozkaz Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej na dzień 1 maja 1943 r. (O dorobku walki i zadaniach G. L.)	17
<i>Dokument Nr 11</i> — Rozkaz Nr 7—M. p. czerwiec 1943 r. (O mianowaniach, pochwałach i odznakach G. L.)	21
<i>Dokument Nr 12</i> — Walka o chleb! (Odezwa Dow. Gł. Gw. Lud. w sprawie konfiskaty zboża, przeznaczonego dla okupanta) Czerwiec 1943	23
<i>Dokument Nr 13</i> — List Dow. Gł. G. L. do polskich demokratycznych organizacji politycznych i wojskowych	

	w sprawie wspólnego organizowania Armii Ludowej — czerwiec 1943	25
Dokument Nr 14	— Rozkaz Nr 8 — czerwiec 1943 (O budowie Sztabów Okręgowych, taktyce walki, stosunku do innych organizacji wojskowych)	27
Dokument Nr 15	— Rozkaz Dow. Gł. Gw. Lud. — M. p. 1 lipca 1943 r. (W sprawie organizowania Armii Ludowej)	29
Dokument Nr 16	— Rozkaz Nr 9 — M. p. lipiec 1943 r. (W sprawie wzmocnienia pracy organizacyjnej i bojowej)	32
Dokument Nr 17	— Rozkaz Nr 10 — M. p. sierpień 1943 (W sprawie kampanii przeciwkontyngentowej)	33
Dokument Nr 18	— Rozkaz Nr 11 — M. p. 15 sierpnia 1943 r. (W sprawie alarmów ćwiczebnych zwykłych i w pełnym rynsztunku)	35
Dokument Nr 19	— Rozkaz Nr.12 — M. p. 15 sierpnia 1943 r. (W sprawie załatwiania dokumentów drogą organizacyjno - służbową)	37
Dokument Nr 20	— „Polacy — rocznica!“ (Odezwa Dow. Gł. Gw. Lud. w czwartą rocznicę wybuchu wojny)	39
Dokument Nr 21	— Rozkaz w sprawie mordu w lesie borowskim M. p. 10 września 1943 r.	41
Dokument Nr 22	— „Do Narodu Polskiego! Do polskich organizacji demokratycznych!“ (List otwarty Dow. Gł. Gw. Lud. do polskich organizacji demokratycznych, będący jednocześnie odezwą do Narodu w sprawie zjednoczenia sił w Armii Ludowej) M. p. wrzesień 1943	43
Dokument Nr 23	— Rozkaz Nr. 14 (W sprawie rozkazu Komen-danata PSZ Bora z dnia 15.IX.43 Nr. 116/1) M. p. październik 1943 r.	47
Dokument Nr 24	— Rozkaz Nr. 15 (W sprawie dyscypliny wewnętrznej w oddziałach) M. p. październik 1943 r.	49
Dokument Nr 25	— Rozkaz Nr. 16 (W sprawie akcji na 1 listopada) M. p. październik 1943 r.	50
Dokument Nr 26	— Organizacja Gwardii Ludowej (O podstawach organizacyjnych Gwardii Ludowej) październik 1943 r.	51
Dokument Nr 27	— Regulamin Gwardii Ludowej (Prawa żołnierza G. L. Przysięga. Warunki walki podziemnej. Konspiracja. Dyscyplina. Wzajemny stosunek żołnierzy i dowódców. Starszeństwo funkcji i stopnia. Mianowania. Pochwały. Odznaczenia. Sady i kary. Mundury i dystynkcje. Hymn i sztandar) Listopad 1943	55
Dokument Nr 28	— Rozkaz Nr.17 (W sprawie przysyłania szczegółowych opisów z życia i walk Gw. Lud. przez Dowództwa Obwodowe i Okręgowe do Dow. Gł.) M. p. listopad 1943 r.	64
Dokument Nr 29	— Rozkaz Nr 18 (W sprawie numeracji Obwodów i Okręgów) M. p. listopad 1943 r.	65
Dokument Nr 30	— Rozkaz Nr 19 (W sprawie pracy organizacyjno-bojowej G. L. w czasie odwrotu armii niemieckiej z ziem polskich) M. p. listopad 1943	67
Dokument Nr 31	— Rozkaz Nr 20 W sprawie regularnego szkolenia wojskowego) M. p. listopad 1943 r.	70
Dokument Nr 32	— Rozkaz Nr. 22 (operacyjny w sprawie takty-	

	ki oddziałów partyzanckich i grup wypadowych G. L. w terenach gdzie rzucone zostały większe siły nieprzyjacielskie) M. p. grudzień 1943	71
<i>Dokument Nr 33</i>	— Rozkaz Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej na dzień 1 stycznia 1944 r. (Bilans walk od 15 maja 1942 do 15 grudnia 1943 r.) M. p. grudzień 1943 r.	73
<i>Dokument Nr. 34</i>	— Rozkaz Dow. Gł. Gw. Ludowej. Ustanowienie Krzyża Grunwaldu. M. p. data ustanowienia 1 stycznia 1944 r.	75
<i>Dokument Nr 35</i>	— Deklaracja Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej na pierwszym plenarnym posiedzeniu Krajowej Rady Narodowej w dniu 31.XII.43 i 1.I. 1944 r.	77
<i>Dokument Nr. 36</i>	— Rozkaz Nr. 24 (W sprawie formy i treści raportów Dowództw Obwodowych i Okręgowych do Dow. Gł.) M. p. styczeń 44 r.	81
<i>Dokument Nr. 37</i>	— Rozkaz Nr. 25 (W sprawie wstąpienia Gwardii Ludowej w szeregi Armii Ludowej) M. p. w styczniu 1944 r.	82

Część II.

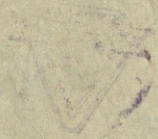
Rozkazy personalne

Dowództwa Głównego Gwardii Ludowej

15.VII.1942 — 10.II.1944 r.

<i>Dokument Nr 38</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 15 lipca 1942 r.	87
<i>Dokument Nr 39</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 5 września 1942	88
<i>Dokument Nr 40</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 1 grudnia 1942	89
<i>Dokument Nr 41</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 15 stycznia 1943	90
<i>Dokument Nr 42</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 20 lutego 1943.	91
<i>Dokument Nr 43</i>	— Rozkaz Dow. Gł. G. L. z dnia 12 kwietnia 1943	92
<i>Dokument Nr 44</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 15 lipca 1943 r.	93
<i>Dokument Nr 45</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 25 sierpnia 1943 r.	95
<i>Dokument Nr 46</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 25 września 1943 r.	96
<i>Dokument Nr 47</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 5 października 1943	98
<i>Dokument Nr 48</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 5 listopada 1943 r.	100
<i>Dokument Nr 49</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 20 listopada 1943	102
<i>Dokument Nr 50</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 15 grudnia 1943 r.	104
<i>Dokument Nr 51</i>	— Rozkaz Dzienny Dow. Gł. G.L. z dnia 1 stycznia 1944 r. (Odznaczenia Krzyżem Grunwaldu klasa III)	105
<i>Dokument Nr 52</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 15 stycznia 1944 r.	108
<i>Dokument Nr 53</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 25 stycznia 1944 r.	109
<i>Dokument Nr 54</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 5 lutego 1944 r. (oficerski)	111
<i>Dokument Nr 55</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 5 lutego 1944 (podoficerski)	113
<i>Dokument Nr 56</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 10 lutego 1944 (oficerski)	115
<i>Dokument Nr 57</i>	— Rozkaz Dzienny z dnia 10 lutego 1944 (podoficerski)	117
Przypisy do części I		119
Przypisy do części II		125
Indeks pseudonimów		127
Indeks nazwisk		135

1204

.10168/

/1